

Steigen
KOMMUNE

2020

Årsmelding

Innhold

1. Innledning	4
2. Kommunedirektørens beretning	5
2.1 Overordna styring	5
2.2 Tiltak for å overholde vedtatt budsjett	6
2.3 Øvrige forhold	8
3. Regnskapsanalyse	12
3.1 Hovedtrekk	12
3.2 Lønnsutgifter	16
3.3 Driftsinntekter	17
3.4 Folketallsutvikling	18
3.5 Finansielle måltall	18
3.6 Balansen	19
4. Koronapandemien	21
4.1 Kriseledelse	21
4.2 Planverk	21
4.3 Øvelse	21
4.4 Samarbeid	22
4.5 Tilsyn	22
4.6 Informasjon	22
5. Sentraladministrasjonen	23
5.1 Politikk	24
5.2 Administrasjon	24
5.3 Folkehelse	25
5.4 Steigen frivilligsentral	26
5.5 Lev i Steigen	27
5.6 Barnevernet	27
6. Oppvekst	29
6.1 Administrasjon, fellesutgifter, bibliotek, ungdomsklubber og miljøarbeider (ansvarsgruppe 2001)	29
6.2 Steigensolen, SFO, voksenopplæring og kulturskole (ansvarsgruppe 2002)	30
6.3 Steigenbarnehagen (ansvarsgruppe 2003)	32
7. Helse og omsorg	35
7.1 Oppsummering	35
7.2 IT	36
7.3 Medarbeidersamtaler	36
7.4 Digitalisering	36
7.5 Helsestasjon (ansvar 311)	37

7.6 Jordmortjenesten (ansvar 312)	38
7.7 Ergoterapeut (ansvar 313)	39
7.8 Fysioterapeut (ansvar 313)	39
7.9 Psykisk helse (ansvar 315)	41
7.10 Legekontoret (ansvar 316)	42
7.11 Sykehjemstjenesten (ansvar 331, 333 og 335)	42
7.12 Kjøkken og kafédrift (ansvar 337)	44
7.13 Dagavdelingen (ansvar 338)	44
7.14 Hjemmebaserte tjenester (ansvar 350, 351, 352 og 353)	45
8. Plan, utbygging og drift	47
8.1 Driftsmessige hovedutfordringer	47
8.2 Økonomiske hovedpunkter	48
8.3 Investeringer i bygg- og eiendomsdrift	49
8.4 Investeringer i teknisk drift, vei, vann og avløp	50
8.5 Forvaltning og myndighetsutøvelse	51
9. Navn	53
9.1 Økonomi	53
9.2 Administrasjon	53
9.3 Sosialtjenesten	54
9.5 Flyktningetjenesten	58
10. Personalområdet	60
10.1 Ansatte	60
10.2 Rekruttering	61
10.3 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)	62
Vedlegg 1: Barnevern	64
Vedlegg 2: Helse- og miljøtilsyn	78
Vedlegg 3: Finansrapport	80
1. Innledning	80
2. Rapportering om likviditetsforvaltningen og verdipapirer	80
3. Verdipapirer	80
4. Rapportering om gjeldsforvaltningen	81

1. Innledning

Kommunedirektøren legger med dette fram årsmeldinga for Steigen kommune for 2020. Det rapporteres i henhold til kommuneloven av 2018. Årsmeldinga tar sikte på å imøtekomme kravene til årsberetning i kommuneloven § 14-7. Utover dette er det for det enkelte tjenestoområde gitt en mer utførlig redegjørelse for hva slags tjenester som produseres, omfang og utvikling. Årsmeldinga er et sentralt styringsdokument. Kommunedirektørens ledergruppe har derfor lagt vekt på å presentere den informasjonen som ansees relevant for kommunestyret i den overordna styring av kommunens økonomi og tjenesteproduksjon. Det er, som tidligere, lagt vekt på å redegjøre for avvik mellom budsjett og regnskap, både årsak til avvik og hva som er gjort for å begrense avvik. Sistnevnte er hovedsakelig kommentert på overordna nivå i rådmannens beretning.

Etter at folketallet Steigen har vært stabilt siden 2015, opplevde vi i 2018 og 2019 ei økning i innbyggertallet. I 2020 ser vi en nedgang i folketallet på 22 personer.

Arbeidet med å forbedre kommunens styringsdokumenter har fortsatt i 2020. Vi har arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel hele året, både politisk og i administrasjonen. Ved utgangen av året foreligger det et utkast som kommunestyret forventes å legge ut på høring i første halvår 2021. Vi har fått utarbeidd en perspektivanalyse fram mot 2040, som peker ut vesentlige utfordringer for kommuneplan-arbeidet. Vi har også omarbeidet økonomiplanen i retning av å bli en handlingsplan for den kommende samfunnsplanen. Alt dette tar oss et godt stykke videre med tanke på klare målformuleringer og strategier som gir grunnlag både for økonomisk prioritering og innretting av ledelse og tjenesteproduksjon for å utvikle Steigen-samfunnet og Steigen kommune i årene som kommer.

Året 2020 har vært svært preget av koronapandemien, og da i hovedsak de omfattende smitteverntiltakene som har vært satt i verk av nasjonale myndigheter fra 12. mars 2020. Dette påvirket den kommunale tjenesteytinga i betydelig grad, og det fortrente andre oppgaver slik at disse har blitt utsatt eller ikke vært mulig å gjennomføre.

2. Kommunedirektørens beretning

2.1 Overordna styring

Arbeidet med forbedring av overordna styringsdokumenter har hatt stort fokus i 2020. Kommuneplanens samfunnsdel har vært det største fokusområdet her. Kommunestyret har arbeidet med ulike sider av denne prosessen på alle møter gjennom året. Alle tjenesteområder har vært involvert, og det er gjennomført flere dialog-kafeer med ulike grupper fra befolkning og næringsliv.

Noe av grunnlaget for samfunnsplan-prosessen er lagt i Perspektivanalyse 2020-2040, som vi har fått utarbeidd i samarbeid med kommunene Hamarøy og Saltdal. Dette dokumentet analyserer sentrale utviklingstrekk for Steigen kommune basert på demografi, næringsutvikling og kommunal økonomi, og gir viktige føringer for arbeidet med samfunnsplan og økonomiplan.

Økonomiplanen som ble utarbeidd og vedtatt høsten 2020 er lagt opp slik at den i langt større grad enn tidligere peker på viktige fokusområder, satsinger og tiltak innenfor de enkelte tjenesteområdene. Dette er første skritt på veien mot en økonomiplan som skal fungere som handlingsplan for kommuneplanens samfunnsdel. Vi har også fokus på å fortsette utvikle årsmeldinga i retning av et stadig mer hensiktsmessig styringsdokument, der kommunestyret kan finne ønsket rapportering på utviklinga i forhold til vedtatte mål, strategier og planer.

Budsjettprosessen for 2021 ble lagt opp basert på erfaringene med 2020-budsjettet. Det har vært fokus på større involvering av tillitsvalgte, noe årets evaluering anser er gjennomført. Kommunestyret, ledere, mellomledere og hovedtillitsvalgte gjennomførte et budsjettseminar i august. Her ble økonomiske framskrivninger presentert, og perspektivanalysen ble lagt fram. Budsjettarbeidet var en av mange viktige prosesser som måtte konkurrere om tid og fokus med arbeidet knyttet til koronapandemien. En kompliserende faktor var også at vi hadde flere nyrekruttede ledere i sentrale posisjoner innenfor helse og omsorg som kom rett inn i budsjettarbeidet. De finansielle måttallene med tilhørende handlingsregler ble lagt fram for kommunestyret høsten 2020, og det ble gjort mindre justeringer her. Måttallene er fortsatt knyttet til driftsmargin og gjeldsgrad.

Kommunestyret ga i desember 2019 kommunedirektøren i oppdrag å utrede tiltak for å etablere økonomisk bærekraft, konkretisert til reduksjon av driftsnivået med 15 mill. kroner. Forslag skulle etter planen legges fram til politisk behandling i september 2020. Denne prosessen fikk navnet «Trygg økonomi». En brei prosess, med finansiering fra OU-fondet (Kommunenes Sentralforbund), var klar til iverksetting i mars 2020. Da omfattende smitteverntiltak slo inn 12. mars 2020, måtte dette arbeidet utsettes. Arbeidet startet i juni med svært brei involvering av alle arbeidsplasser for å hente inn forslag til tiltak. Prosessen har vært vanskelig både å prioritere og å gjennomføre på grunn av koronapandemien. Fristen var derfor ikke mulig å overholde. Rapport fra Trygg økonomi-prosessen vil bli lagt fram 21. april 2021.

Økonomi- og finansreglement skal revideres av kommunestyret hvert 4. år ved ny valgperiode. Som en følge av endringer i kommuneloven med tilhørende forskrifter har vi utarbeidd nytt økonomireglement og finansreglement, som ble vedtatt av kommunestyret 16. desember 2020.

Hovedfokuset innenfor overordna styring har også i 2020 vært økonomistyring, med det langsiktige fokuset å gjenopprette en sunn kommuneøkonomi. Videre har rekruttering og arbeid for redusert sykefravær vært prioritert, både hos politisk og administrativ ledelse. Ved utgangen av 2020 ser vi

tendens til ei mer positiv utvikling, både når der gjelder sykefravær og rekruttering. Det er viktig å opprettholde en god innsats på disse områdene.

2.2 Tiltak for å overholde vedtatt budsjett

2.2.1 Økonomirapportering

Det legges opp til fullstendig økonomirapport hvert tertial (pr. utgangen av april og utgangen av august). Videre skal det legges fram en noe forenkla økonomirapport hver annen måned. Hensikten med økonomirapportene er å følge med i utviklinga i inntekter og utgifter, med tanke på å kunne sette inn kompenserende tiltak dersom det oppstår avvik i forhold til budsjett.

I året 2020 er de to tertialrapportene utarbeidd og lagt fram for kommunestyret i juni og oktober. Forenkla økonomirapport er utarbeidd pr. utgangen av februar og oktober, og presentert for kommunestyret. Rapport pr. utgangen av juni ble ikke prioritert, fordi den måtte blitt utarbeidet midt i ferietida.

Økonomirapportene har, helt fra februar-rapporten, vist et urovekkende merforbruk innenfor helse og omsorg. Dette er nærmere kommentert seinere i årsmeldinga. Rapportene har også avdekket feilbudsjettering av sentraladministrasjon. Vi har hatt fokus på å utarbeide årsprognoser som en del av tertialrapportene. På grunnlag av disse er det lagt fram forslag til budsjettregulering i kommunestyret i juni og november. Også i 2020 var hele driftsmarginen i budsjettet brukt opp allerede i første halvår. Dette understreker behovet for realistisk budsjettering, god budsjettoppfølging, og ikke minst peker det på at å vedta et budsjett uten marginer er første skritt mot et regnskap i minus.

Ledelsen har hatt fortsatt stor oppmerksomhet på kommunens likviditet, og dette inkluderes også i økonomirapportene. Til og med 2. tertial hadde vi ei betydelig belastning på kassakreditt. Utover høsten har dette bedret seg vesentlig. Utbetaling fra Havbruksfondet i oktober bidro godt her. Videre har det vært arbeidet bevisst med å redusere antall kontoer i bank. Vi har sett at rentebetingelsene som vi har hatt på enkelte kontoer ikke tilsier at disse bør være egne kontoer. Ved å slå disse kontoene sammen med den ordinære driftskontoen vil vi betale mindre renteutgifter. Renteinntekter knyttet til bestemte formål og fond vil for fremtiden bli beregnet og godskrevet disse.

2.2.2 Avvik gjennom året

Kommunestyret har i 2020 gjort vedtak om budsjettregulering i juni og i november, på grunnlag av tertialrapportene.

Kommunestyret vedtok i juni 2020 å øke budsjettet med 14,2 mill. kroner. De største endringene som ble gjort var en økning av budsjettet til ressurskrevende tjenester på 6,3 mill. kroner, økning av helse- og omsorgsbudsjettet med 3,6 mill. kroner, budsjettering av koronarelaterte utgifter på 2,2 mill. kroner og retting av feilbudsjettering på sentraladministrasjonen på 1,2 mill. kroner. De økte utgiftene ble i hovedsak finansiert gjennom tilskudd til ressurskrevende tjenester, økt rammetilskudd, redusert anslag for lønnsøkning, redusert arbeidsgiveravgift og redusert driftsmargin.

Kommunestyret vedtok i november 2020 å øke budsjettet med 9,2 mill. kroner. I tillegg ble det vedtatt å sette av 6,2 mill. kroner i driftsmargin. De største endringene som ble gjort var en økning av budsjettet til helse og omsorg med 6,3 mill. kroner og reduksjon utbyttet fra Nord-Salten Kraft på 2,8 mill. kroner. Inntektene fra skjønnstilskudd og Havbruksfondet ble økt med til sammen 12,7 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett.

Vi rapporterer her på avvik i forhold til regulert budsjett. Regnskapet for 2020 viser at vi hadde driftsinntekter på 320,2 mill. kroner, noe som er 7,6 mill. kroner høyere enn regulert budsjett. Driftsutgiftene var på 311,9 mill. kroner, noe som er 15,2 mill. kroner høyere enn regulert budsjett.

På utgiftssida er det «kjøp av varer og tjenester» som har størst avvik i forhold til regulert budsjett, med et netto avvik på ca. 7 mill. kroner. Det er et svært sammensatt bilde. Den største enkeltposten her gjelder kjøp av tjenester fra vikarbyrå innenfor helse og omsorg, der vi har et merforbruk på 1,9 mill. kroner i forhold til budsjett. Videre inngår 954 000 kroner som er brukt til ekstraordinært veivedlikehold, finansiert av korona-midler fra staten. Disse utgiftene var det ikke budsjettert med. Utgiftene motsvares av inntekter, slik at netto merforbruk knyttet til disse tiltakene er null.

Innenfor ansvar 342 Steigentunet drift er det et samla merforbruk på kjøp av varer og tjenester på ca. 800 000 kroner. Dette er sammensatt av mange enkeltposter, blant annet medisinsk forbruksutstyr, møbler og utstyr, samt merutgifter til kjøp av liggedøgn på sykehuset på 172 000 kroner. Hjemmesykepleien har et merforbruk på kjøp av varer og tjenester på ca. 800 000 kroner, som for det meste gjelder kjøring og bilbruk. Vi har i tillegg merutgifter til diverse prosjekter innenfor helse og omsorg på 580 000 kroner.

Det gjort utbetalinger til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (ÜKL) på ca. 300 000 kroner, som det ikke er budsjettert med. Her har vi oppdekning av tilsvarende inntektspost. For øvrig vises det til de enkelte tjenesteområdene for nærmere redegjørelser.

Koronapandemien har medført mindre reisevirksomhet i organisasjonen sett under ett. Det aller meste av kjøreutgifter i 2020 gjelder tjenester internt i Steigen. Men samla sett gjennom året er utgifter til kjøring, bilbruk og reiser ca. 300 000 kroner mindre enn budsjettert.

Vi har lønnsutgifter som ligger litt under regulert budsjett, og sosiale utgifter ligger vesentlig lavere. Dette skyldes at pensjonsutgiftene ble langt lavere enn budsjettert. Avvik på inntektssida er i stor grad fanget opp av budsjettreguleringen i november. For det totale bildet her vises det til regnskapsanalysen i kapittel 3 nedenfor.

Som nevnt rapporterer vi i forhold til regulert budsjett. Det kan likevel være interessant å sammenligne lønnsutgifter i regnskapet med opprinnelig budsjett. Da ser vi at regnskapstallene er 12,34 mill. kroner høyere enn budsjettert. Her må vi være oppmerksomme på at opprinnelig budsjett ikke inneholder sykefraværerefusjoner. Både refusjoner og tilhørende utgifter til vikar legges inn i regulert budsjett. Dette utgjør 7,85 mill. kroner. Korrigert for dette er merforbruket 4,49 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett.

For utfyllende rapportering på avvik vises det til regnskapsanalysen og meldinga for det enkelte tjenesteområde.

2.2.3 Tiltak for å begrense avvik

Tendensen med merutgifter på lønn, spesielt innenfor omsorgstjenestene, ble som nevnt avdekket allerede i økonomirapporten pr. februar. Fra og med mars måned har tiltak som gjelder koronapandemien påvirket tjenestene på mange måter. Beredskapstiltak på grunn av korona har blant annet medvirket til det høye antallet liggedøgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter.

Sykefraværet er noe lavere enn i 2019, men vakanser i stillinger har også i 2020 medført betydelig større utgifter til vikar og overtid enn det opprinnelig var budsjettert med. Særlig andre halvår har arbeidet med rekruttering av helsefagarbeidere og sykepleiere hatt stort fokus. Ledelsen har

videreført arbeid med kvalitetssikring av timelister og utbetalinger fra 2020. Det er også iverksatt opplæring og faglig støtte til mellomledere for å sikre bedre budsjettoppfølging på det enkelte ansvarsområde.

Innenfor oppvekstsektoren har ledelsen fokusert på å overholde budsjett, og har kommet i mål med dette. Det har vært en del utfordringer på grunn av koronatiltak. Det er vanskelig å skaffe vikar ved fravær, og dette er noe av årsaken til at vikarutgiftene er lavere enn de ellers ville vært.

Gjennom Trygg økonomi-prosessen har det vært satt fokus på kommunens økonomiske situasjon og behovet for å redusere driftsutgifter. Her er alle arbeidsplasser involvert, og LIST (ledere og mellomledere) og hovedtillitsvalgte har arbeidet med tiltak for å redusere driftsnivået. Det er framkommet en stor interesse for informasjon om det enkelte tjenestesteds budsjettsituasjon, noe det er arbeidet konkret med innenfor helse- og omsorgssektoren det siste halvåret. Det er også satt fokus på at en stor andel mottakere av helsehjelp ikke hadde enkeltvedtak om tildeling av tjenester. Dette er det også arbeidet med hele andre halvår. Arbeidet ble fullført i januar 2021.

Administrasjonen har også hatt fokus på å styrke inntektssida i budsjettet. Det er arbeidet grundig med søknad om skjønnsmidler til drift, spesielt etter at Statsforvalteren i Nordland ikke lenger tildeler skjønnsmidler gjennom Grønt hefte. Vi oppnådde ei tildeling på 4,5 mill. kroner, noe som var 2,5 mill. kroner mer enn i opprinnelig budsjett.

Vi har oppnådd finansiering av enkelte prosjekterta satsinger, uten at dette direkte bidrar positivt til budsjettbalansen.

Slik kommunedirektøren ser det store bildet, har de årlige driftsbudsjettene i Steigen kommune så små marginer at det skal godt gjøres å holde drifta innenfor den vedtatte rammen. Selv om budsjettet for enkelte driftsposter de siste par årene er kommet opp på et mer realistisk nivå, er det fortsatt marginalt. Et budsjett uten driftsmargin, slik vi har hatt etter budsjettreguleringen i juni, har lett for å resultere i et regnskap med negativt driftsresultat. Ledergruppa har gjennom året hatt kontinuerlig fokus på budsjettoppfølging av den daglige drifta for å unngå overskridelser.

2.3 Øvrige forhold

2.3.1 Etikk

Steigen kommune har etiske retningslinjer som en del av arbeidsreglementet. Dette er vedtatt av partssammensatt utvalg (PSU), og ble sist revidert i 2016. Kommunen legger stor vekt på ærlighet, redelighet og åpenhet i all sin virksomhet. Retningslinjene gjelder både for medarbeidere og folkevalgte. Alle skal være seg bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og omdømme til kommunen, og skal derfor ta avstand fra og aktivt bekjempe enhver uetisk forvaltningspraksis. Lovpålagt taushetsplikt ivaretas gjennom opplæring og signering av erklæringer, samt holdningsskapende arbeid. Eventuelle interessekonflikter mellom private interesser og kommunens interesser drøftes mellom medarbeider og nærmeste overordnede, med vedtatte retningslinjer som rettesnor.

I prosessen med ny samfunnsdel av kommuneplanen er følgende verdigrunnlag utviklet:

Åpenhet – Respekt – Livskvalitet – For framtida

Dette verdigrunnlaget er et godt etisk grunnlag for utvikling av de kommunale tjenestene i en demokratisk organisasjon.

Åpenhet i forvaltninga er viktig for å ivareta ytringsfrihet, demokratisk deltakelse, rettssikkerhet for den enkelte, tillit til det offentlige og allmenhetens kontroll med forvaltninga. Steigen kommune har begrensa ressurser til post- og arkivfunksjon, men har gode rutiner for åpenhet om kommunale dokumenter. Innføring av Elements som nytt saks- og arkivsystem i 2020 åpner for forbedringer også på dette området. Informasjonsformidling er likevel et område vi stadig trenger å bli bedre på. Ny hjemmeside som kom på plass på tampen av 2018 bidro til ei viss forbedring på dette området. Arbeidet med utlegging av mer kommunal informasjon på hjemmesiden pågår fortsatt.

2.3.2 Likestilling

Andelen kvinner i kommunale stillinger har alltid vært høy, både nasjonalt (78 %) og i Steigen kommune (82,3 %). I årene 2005 til 2020 er andelen menn i arbeidsstokken redusert fra 23,4 % til 17,7 % i Steigen kommune. Mange av landets kommuner opplever samme trend som Steigen.

For ledende stillinger totalt i kommunen er kjønnsfordelinga 70 % kvinner og 30 % menn. I kommunedirektørens lederteam er det en mer jevn fordeling mellom kjønnene med 4 menn og 3 kvinner.

Ved kommunevalget i 2019 økte kvinneandelen i kommunestyret fra 35 % til 41 %, og vi fikk kvinnelig ordfører og varaordfører. I formannskapet og plan- og ressursutvalget har en ved valget forholdt seg til krav i likestillings- og diskrimineringsloven § 28. Formannskapet består av 3 kvinner og 2 menn, mens plan- og ressursutvalget består av 4 menn og 3 kvinner.

Steigen kommune har som prinsipp at kvinner og menn i samme type stilling skal ha likeverdige oppgaver og arbeidsvilkår. Det er ikke identifisert lønnsforskjeller som kan relateres til kjønn innenfor de ulike tjenesteområdene. Steigen kommune har heller ikke avdekket kjønnsmessige forskjeller med hensyn til arbeidstidsordninger eller utviklingsmuligheter innenfor de ulike tjenesteområdene.

Steigen kommune som arbeidsgiver, sammen med tillitsvalgte, arbeider for å oppnå mest mulig hele stillinger. Mest mulig hele stillinger gir bedre økonomisk sikkerhet for den enkelte, og bedre sosial tilhørighet og positiv relasjon til arbeidsplass og arbeidsoppgaver. Vi ser at de stillinger hvor det er mest utfordrende å unngå små stillinger, er yrker hvor kvinner er mest representert. Arbeidet for å bygge heltidskultur og mest mulig hele stillinger vil derfor fortsatt være et viktig likestillingstiltak i Steigen kommune.

Ved rekruttering tilstreber vi alltid å ansette den best kvalifiserte søkeren, etter ei helhetlig vurdering. Ingen vil være diskvalifisert for en stilling på grunn av verken alder, kjønn, etnisitet eller andre usaklige forhold. Vi legger også vekt på å ha et arbeidsmiljø som oppleves inkluderende for alle.

En gjennomgang av SSBs indikatorer for likestilling viser at Steigen kommer godt ut på en rekke indikatorer (tall publisert i mars 2021, gjeldende for 2019):

- I Steigen er 98 % av barn mellom 1 og 5 år i barnehage. Dette er høyeste andel i Salten, og over landsgjennomsnittet på 92 %. Denne andelen er et mål på i hvilken grad kommunen tilrettelegger for potensiell likestilling.
- Andelen som tok ut fedrekvote var på 68 %, mens landet under ett lå på 62 %. Her er det en stor endring fra året før, da andelen i Steigen har steget mens andelen på landsbasis har gått ned.

- Forholdet mellom kvinner og menn i arbeidsstyrken: I Steigen er 76,4 % av menn mellom 20 og 66 år i arbeid, mens tallet for kvinner er 75,4 %. Det er mindre forskjell mellom menn og kvinner på dette området i Steigen enn i landet for øvrig. Arbeidstilknytning har stor betydning for likestilling, blant annet gjennom økonomisk selvforsørgelse.
- Skjevfordelinga mellom kjønnene når det gjelder brutto inntekt er mindre i Steigen enn på landsbasis. I Steigen tjener kvinner 74,1 % av menn, mens gjennomsnittet i landet er 70 %. Selv om forskjellene er større på landsbasis, er det en betydelig skjevhet på dette området også i Steigen.
- Det er en større andel kvinner blant ledere i arbeidslivet i Steigen: 53,5 % mot 46,5 % på landsbasis. Vi merker oss at andelen kvinnelige ledere har passert 50 % fra 2018 til 2019. Dette sier noe om tilgang til og andel av posisjoner i arbeidslivet der avgjørelser tas.

Steigen-samfunnet kommer dårligere ut når det gjelder indikatorer for et kjønnsdelt arbeidsmarked:

- Offentlig sektor har en større andel kvinner i Steigen enn nasjonalt, og tilsvarende er kvinners andel av arbeidsstyrken i privat sektor lavere i Steigen enn nasjonalt. Graden av kjønnsbalansert næringsstruktur er dårligere enn landsgjennomsnittet.
- 29,1 % av kvinnene og 16,4 % av mennene i Steigen har høyere utdanning. Dette sier noe om fordelingen av individuelle ressurser og muligheter. Denne kjønnsforskjellen er høyere enn på landsbasis, der 38,8 % av kvinner og 30,1 % av menn har høyere utdanning. Det er ikke bare større kjønnsforskjeller som er ei utfordring her, men også at andelen med høyere utdanning er betydelig lavere for både kvinner og menn i Steigen enn på landsbasis.

2.3.3 Internkontroll

Kommuneloven pålegger kommunedirektøren en plikt til å sørge for at virksomheten er gjenstand for «betryggende kontroll». Det er utarbeidd egne internkontrollrutiner for svært mange av Steigen kommunes tjenesteområder. Dette er gjort både for å ivareta kvaliteten ved de tjenestene (i visse tilfeller varene) vi leverer, for å ivareta helse, miljø og sikkerhet for medarbeidere, brukere og ytre miljø, og for å sikre at lover og forskrifter følges. Disse rutinene er gjenstand for forbedringer og revisjoner, men etter kommunedirektørens vurdering kan det være en viss mangel på et helhetlig system.

Risikovurderinger er et svært viktig grunnlag for forbedringsarbeid, og for å ivareta kvalitet og helse, miljø og sikkerhet ved omstillinger. Kommuneorganisasjonen har fokus på bruk av risikovurderinger, blant annet som et nyttig verktøy ved omstillingsprosesser.

Steigen kommune har i 2020 ikke oppfylt lovens krav om et digitalt avvikssystem. Vi har søkt å få plass dette gjennom Kommuneforlagets system, men ikke lyktes i å få levert eller implementert dette. I november ble det signert en avtale med Compilo AS. Deres digitale avvikssystem vil bli implementert i 2021.

Det er behov å gå igjennom kommunens helhetlige internkontroll-system, både fordi det er rom for forbedringer og fordi kommuneloven av 2018 medfører en del endringer på dette området. Vi har ikke sett mulighet for å gå i gang med dette i 2020. Grunnen til dette er at organisasjonen har prioritert de overordna styringsdokumentene, og kommet et godt stykke på vei i forbedringen av disse. Videre har koronapandemien lagt beslag på store ressurser, og vi har planlagt og delvis gjennomført en prosess i retning av en mer bærekraftig kommuneøkonomi.

Dagens IT-system gir mulighet for å kontrollere og begrense tilganger til system og informasjon på en god måte, samt loggføring som dokumentasjon i ettertid. Dette gjelder både personalmessige forhold, økonomiske oppgaver, brukeropplysninger og innenfor forvaltning.

I forbindelse med Arkivverkets tilsyn i desember 2019 fikk Steigen kommune pålegg om å utbedre sju avvik fra arkivloven med forskrifter. Ved utløpet av 2020 gjenstod tre av disse avvikene. Steigen kommune har frist til 31.03.2021 for å utbedre disse.

3. Regnskapsanalyse

3.1 Hovedtrekk

Hovedtrekkene i Steigen kommunes økonomiske utvikling i 2020:

1. Regnskapet ble avsluttet med netto driftsresultat på 10,55 mill. kroner. Av dette ble 5,11 mill. kroner avsatt til disposisjonsfond, mens 5,45 mill. kroner ble avsatt til bundne driftsfond.
2. Driftsinntektene økte med 17,26 mill. kroner fra 2019 til 2020. Holder man utenom overføring fra Havbruksfondet, var det en reduksjon i driftsinntektene på 2,14 mill. kroner.
3. Driftsutgiftene økte med 5,38 mill. kroner fra 2019 til 2020.
4. Skatteinngangen var 1,39 mill. kroner høyere enn regulert budsjett, totalt 68,85 mill. kroner. Dette var en økning på 2,6 mill. kroner fra 2019 til 2020. Inntektsutjevningen ble 2,46 mill. kroner lavere enn budsjettet. Samlet sett ble skatt og inntektsutjevning 1,07 mill. kroner lavere enn regulert budsjett.
5. Eiendomsskatten ga en brutto inntekt på 12,1 mill. kroner, en reduksjon på 2 mill. kroner fra 2019. Nedgangen skyldes et obligatorisk fradrag på 30 % av taksten som ble innført på bolig- og fritidseiendommer i 2020.
6. Statlige overføringer økte med 17,9 mill. kroner fra 2019 til 2020. Overføringen fra Havbruksfondet var 19,4 mill. kroner høyere i 2020 enn i 2019.
7. Andre driftsinntekter utgjorde 72,14 mill. kroner, en reduksjon på 3,77 mill. kroner fra 2019 til 2020. Hovedårsaken til denne nedgangen er at vi i 2019 mottok over 4 mill. kroner i refusjon fra andre kommuner i forbindelse med legevaktsamarbeidet som opphørte fra 2020.
8. Netto finanskostnader utgjorde 9,77 mill. kroner. Dette var en økning på 1,19 mill. kroner fra 2019 til 2020. Det er betalt 0,55 mill. kroner mer i ordinære avdrag i 2020 enn i 2019, mens det er betalt 1,24 mill. kroner mindre i renter. Det ble mottatt 1,77 mill. kroner mindre i utbytte i 2020 enn i 2019.
9. Lønnsutgiftene inklusive sosiale kostnader har fra 2019 til 2020 økt med 1,57 mill. kroner eller 0,97 %.

Tabell 1. Driftsregnskap og regulert budsjett for 2020, samt avvik mellom disse. Tall i 1000 kroner.

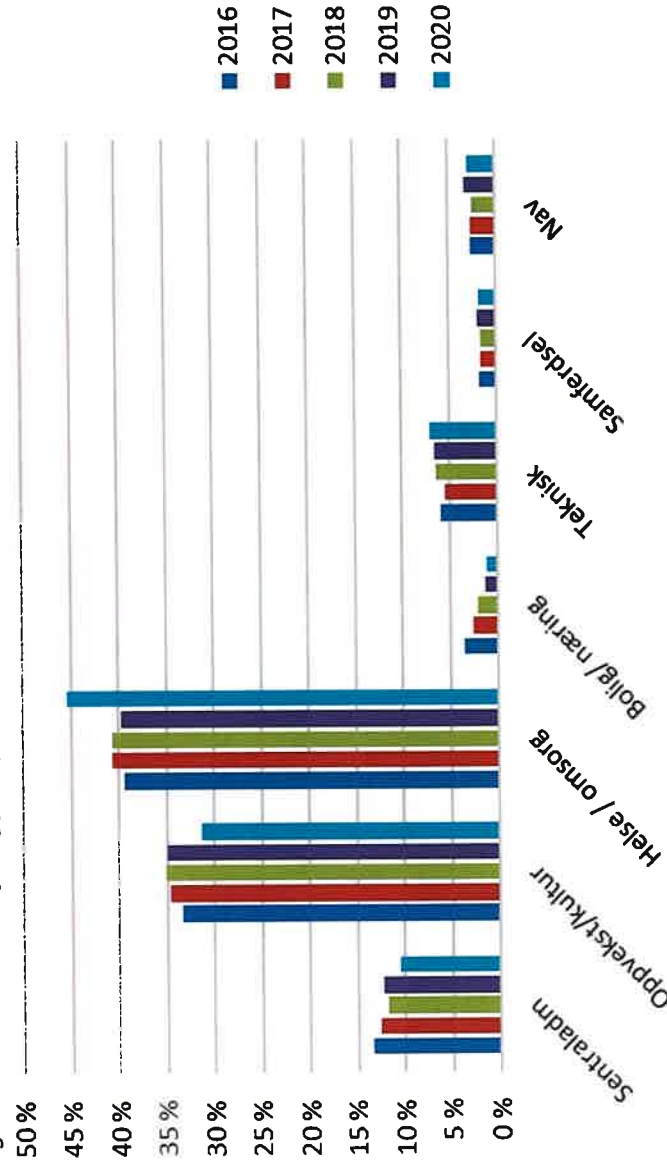
	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik
Sum driftsinntekter	-320 152	-312 595	-7 557
Sum driftsutgifter	311 944	296 718	15 226
Brutto driftsresultat (A)	-8 208	-15 877	7 669
Finansinntekter	-5 083	-6 090	1 007
Finansutgifter	14 858	16 713	-1 855
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner (B)	9 775	10 623	-848
Motpost avskrivninger (C)	-12 121	0	-12 121
Netto driftsresultat (A+B+C)	-10 554	-5 254	-5 300
Avsetning bundne driftsfond	5 446	15	5 431
Avsetning disposisjonsfond	5 108	5 239	-131
Regnskapsmessig resultat	0	0	0

Tabell 2. Driftsregnskap 2020 og 2019 og prosentvis endring. Tall i 1000 kroner og prosent.

	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Endring
Sum driftsinntekter	-320 152	-302 890	5,7 %
Sum driftsutgifter	311 944	306 560	1,8 %
Brutto driftsresultat (A)	-8 208	3 670	
Finansinntekter	-5 083	-6 971	-27,1 %
Finansutgifter	14 858	15 553	-4,5 %
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner (B)	9 775	8 582	
Motpost avskrivninger (C)	-12 121	-11 848	2,3 %
Netto driftsresultat (A+B+C)	-10 554	403	
Avsetning bundne driftsfond	5 446	-1 588	
Avsetning disposisjonsfond	5 108	1 185	331,1 %
Regnskapsmessig resultat	0	0	

Figur 1 viser andel av netto driftsutgifter for de enkelte tjenesteområdene i perioden 2016 – 2020. Som figuren viser er det helse- og omsorgssektoren med 46 % som har den største andelen av netto utgifter i 2020, mens oppvekstsektoren utgjør 31 %. Fra 2016 har oppvekstsektorens andel av regnskapet blitt redusert fra 33 % til 31 %, mens helse- og omsorgssektorens andel har økt fra 39 % til 46 %.

Figur 1. Andel av netto driftsutgifter i prosent for det enkelte tjenesteområde i perioden 2016 – 2020.

Tabell 3. Avvik mellom regnskap og budsjett i 2020 pr. ansvarsgruppe. Tall i 1000 kroner.

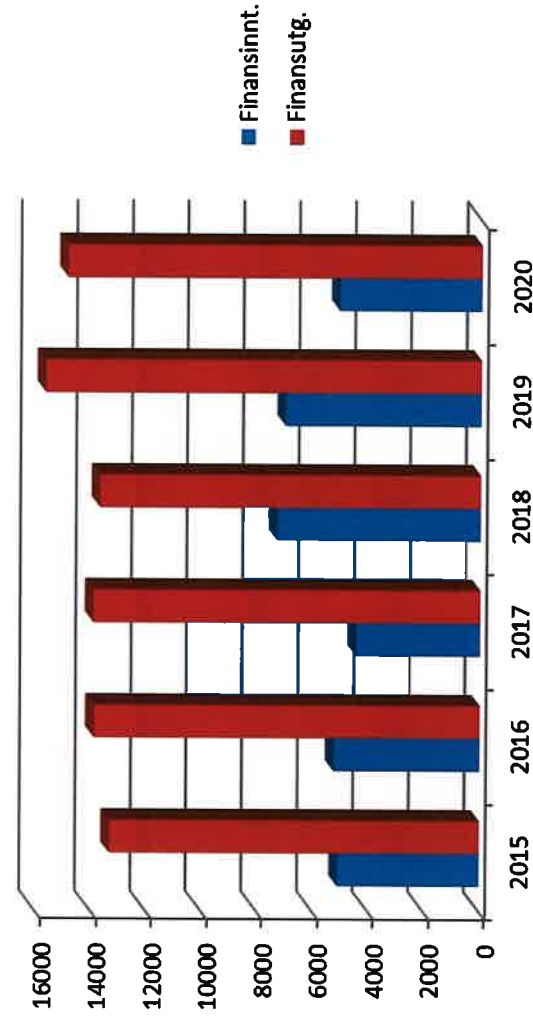
	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik	Regnskap 2019
Ansvarsgruppe 1001 - Politikk	6 067	6 249	-182	6 251
Ansvarsgruppe 1002 - Administrasjon	17 087	19 613	-2 526	18 463
Ansvarsgruppe 1003 - Kultur	660	642	18	638
Ansvarsgruppe 2001 - Adm/felles/ungdom	7 091	7 253	-162	6 570
Ansvarsgruppe 2002 - Skole/SFO	41 035	42 057	-1 022	42 045
Ansvarsgruppe 2003 - Barnehager	18 094	18 677	-583	19 365
Ansvarsgruppe 3001 - Familie og helse	28 172	28 703	-531	22 854
Ansvarsgruppe 3002 - Pleie og omsorg	69 168	67 707	1 461	55 560
Ansvarsgruppe 4001 - Eiendomsdrift	2 015	2 507	-492	2 465
Ansvarsgruppe 5001 - Teknisk Drift	12 865	13 136	-271	10 997
Ansvarsgruppe 6001 - Forvaltning	5 372	5 370	2	5 209
Ansvarsgruppe 7001 - Nav	6 377	6 883	-506	6 226
Ansvarsgruppe 8001 - Skatt og ramme	-229 414	-233 092	3 678	-207 398
Ansvarsgruppe 9001 - Finans	15 411	14 294	1 117	10 755

Tabell 3 gir en oversikt over regnskap for 2020 sammenholdt med regulert budsjett for 2020 for de enkelte ansvarsgruppene. I kolonnen for avvik angir negative tall et mindreforbruk, mens positive tall angir merforbruk. Tabellen viser at pleie og omsorg, skatt og ramme, samt finans er de ansvarsgruppene som har det største merforbruket. Avvikene for de enkelte ansvarsgruppene vil bli kommentert under kapitlene for de enkelte tjenesteområdene i årsmeldingen. Bevilgningsoversikt pr. ansvarsgruppe vil avvike fra tabellene som er presentert i årsmeldingen pr. ansvarsgruppe, dette fordi bevilgningsoversikten ikke hensyntar bruk og avsetninger til fond.

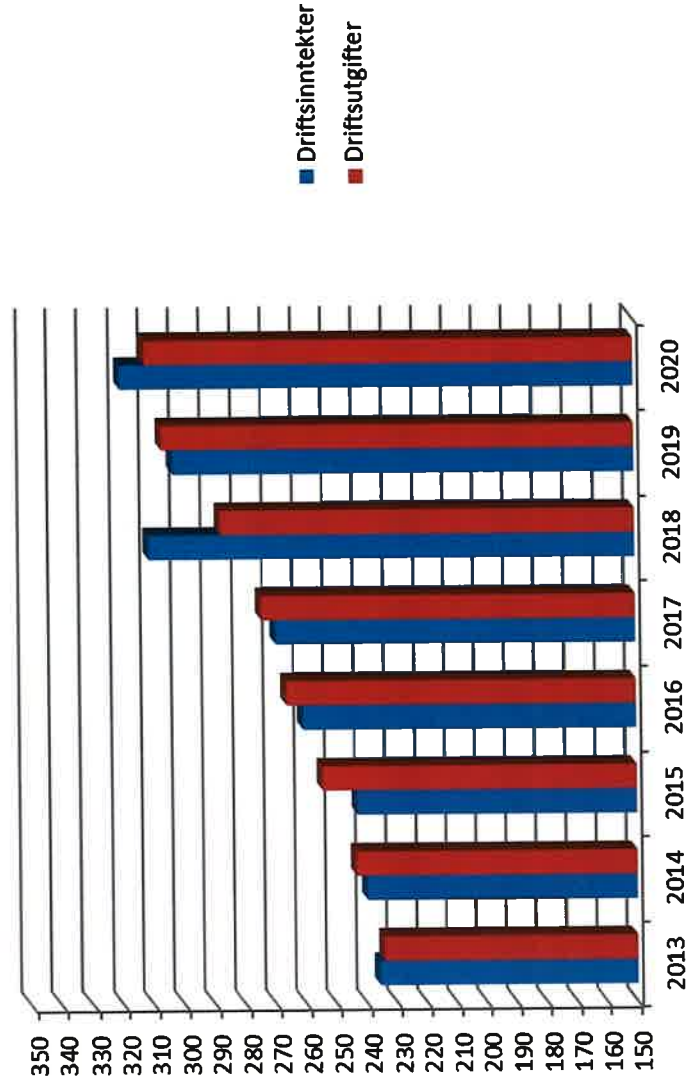
Mindreinntektene i forhold til regulert budsjett på 3,68 mill. kroner knyttet til området for skatt og ramme fremkommer slik:

- Merinntekter på inntekts- og formuesskatt var 1,39 mill. kroner.
- Mindreinntekter fra eiendomsskatt på 0,53 mill. kroner.
- Mindreinntekter fra rammetilskudd 1,45 mill. kroner er knyttet til inntektsutjevningen, som ble 2,46 mill. kroner lavere enn budsjettert og merinntekter på 1,1 mill. kroner i forbindelse med koronapandemien til kommunal infrastruktur.
- Mindreinntekter fra andre statlige overføringer på 0,73 mill. kroner.
- Utgifter til premieavvik på 2,35 mill. kroner.

Figur 2. Utvikling i finansinntekter og finansutgifter 2015 – 2020. Tall i millioner kroner.

Figur 3. Utvikling i driftsutgifter og driftsinntekter 2013 – 2020. Tall i millioner kroner.

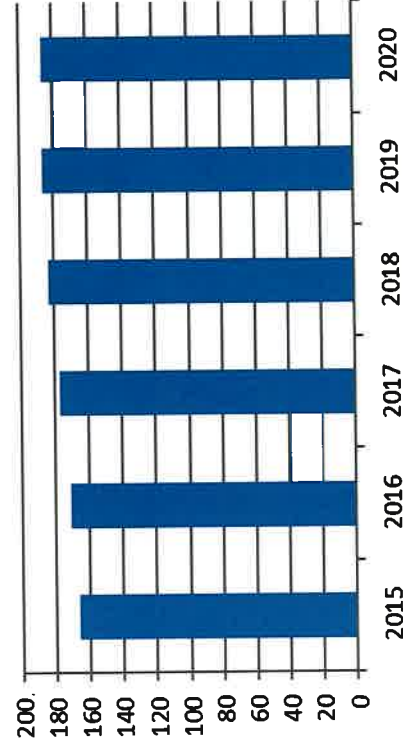
3.2 Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene utgjør en betydelig del av utgiftene til Steigen kommune. Netto lønnsutgifter er summen av lønn, sosiale utgifter, reisegodtgjørelser og andre oppgavepliktige godtgjørelser, fratrasket sykkellønsrefusjon fra staten.

Lønnsutgifter inklusive sosiale kostnader har økt med 1,57 mill. kroner fra 2019 til 2020. Når en tar hensyn til sykkellønsrefusjon og oppgavepliktige reiseutgifter var det ingen endring i netto lønnsutgifter fra 2019 til 2020. Antall årsverk pr. 31.12.2020 var 253,1 mot 248 pr. 31.12.2019. I 2020 ble det kjøpt vikartjenester innenfor helse- og omsorgssektoren for 5,4 mill. kroner mot 2,5 mill. kroner i 2019. Det høye kjøpet av vikartjenester forklarer hvorfor netto lønnsutgifter ikke har økt.

Figur 4 viser utviklingen i netto lønnsutgifter i perioden 2015 – 2020.

Figur 4. Netto lønnsutgifter 2015 – 2020. Tall i 1000 kroner.

Sosiale utgifter blir høyere grunnet bokføringen av premieavvik. Premieavviket er en beregnet størrelse som viser forskjellen mellom betalt pensjonspremie og en beregnet pensjonskostnad. Systemet er slik at premieavviket føres som en inntekt ett år, og at denne inntekten utgiftsføres igjen de påfølgende 7 årene. I regnskapet for 2020 er det utgiftsført premieavvik på 8,44 mill. kroner fra tidligere års inntektsføringer. Premieavviket som er inntektsført i 2020 og som må utgiftsføres med 1/7 de neste 7 årene utgjør 6,1 mill. kroner. Regnskapet for 2020 viser et netto negativt premieavvik på 2,34 mill. kroner.

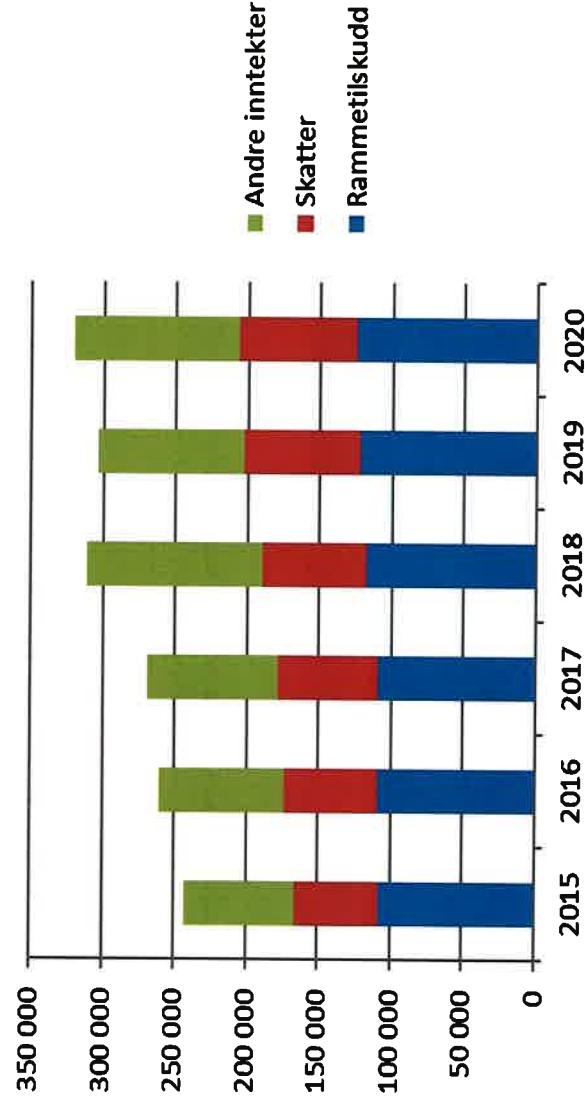
3.3 Driftsinntekter

Skatteinntektene økte med 0,6 mill. kroner fra 2019 til 2020. Dette utgjør en økning på 0,75 %. Dette er inkludert eiendomsskatt.

Rammetilskuddet økte med 2,43 mill. kroner fra 2019 til 2020, dette tilsvarer en økning på 1,99 %. Andre statlige overføringer økte med 17,9 mill. kroner. Brukerbetalinger økte med 0,1 mill. kroner. Salgs- og leieinntekter ble redusert med 1,1 mill. kroner fra 2019 til 2020. Denne nedgangen er i hovedsak knyttet til reduserte inntekter på selvkostområdene. Det er også gjort en regnskapsteknisk omlegging av føring av lønn i investeringsregnskapet som reduserer både lønnsutgiftene og inntektene i driftsregnskapet fra 2020.

Totalt økte driftsinntektene med 17,26 mill. kroner fra 2019 til 2020. Figur 5 viser utviklingen i driftsinntekter fra 2015 – 2020.

Figur 5. Utvikling driftsinntekter i perioden 2015-2020. Tall i 1000 kroner.

3.4 Folketallsutvikling

Folketallet i Steigen pr. 31.12.2020 var 2 586, noe som er 22 personer mindre enn det var pr. 01.01.2020. Det er folketallet pr. 1. juli foregående år som gir grunnlaget for beregningen av innbyggertilskuddet som er en hoveddelen av rammetilskuddet fra staten. Folketallet pr. 01.07.2020 var 2 598, noe som var 14 personer mer enn på samme tidspunkt i 2019. Tabell 4 viser utviklingen i folketallet pr. 31.12 fordelt på aldersgrupper for årene 2013 til 2020.

Tabell 4. *Utvikling folketall i perioden 2013 – 2020. Antall personer.*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0 - 5 år	121	108	126	126	126	135	140	128
6 - 16 år	330	301	293	294	286	286	302	294
17 - 67 år	1647	1593	1601	1578	1568	1594	1592	1585
68 - 79 r	311	342	353	374	380	406	409	412
80 år - og eldre	170	163	170	171	174	155	165	167
	2579	2507	2543	2543	2534	2576	2608	2586

3.5 Finansielle måltall

Høsten 2020 reviderte Steigen kommunestyre finansielle måltall som et verktøy for mer langsiktig fokus i økonomistyringen. De to måtallene som er vedtatt er driftsmargin og gjeldsgrad.

3.5.1 Driftsmargin

Driftsmarginen vil si hvor stor del av driftsinntektene netto driftsresultat bør utgjøre. Det er vedtatt at driftsmarginen skal være 1 % av brutto driftsinntekter. Figur 6 viser utviklingen i driftsmarginen i årene 2012 – 2020. Som figuren viser er driftsmarginen for 2018 og 2020 sterkt påvirket av utbetalingen fra Havbruksfondet. Det er bare i år med utbetalinger fra Havbruksfondet vi greier å oppfylle det vedtatte måltallet for driftsmargin på 1 %.

Figur 6. *Utvikling driftsmargin 2012 - 2020*

3.5.2 Utvikling i lånegjeld

I 2020 tok Steigen kommune opp nye lån til investeringer med 25,68 mill. kroner. Det er innbetalt totalt 8,8 mill. kroner i avdrag på lån til investeringer. Lånegjeld til investeringer har dermed økt med 16,88 mill. kroner i 2020.

Total lånegjeld knyttet til investeringslån utgjorde pr. 31.12.2020 286,33 mill. kroner. Av dette var 12,02 mill. kroner ubrukte lånemidler. Andelen investeringslån som gjelder investeringer i selvkostområdene utgjorde 37,87 mill. kroner, mens 13,58 mill. kroner var lån hvor kommunen har avtale om refusjon av renter og avdrag fra næringslivet. Investeringslån korrigert for lån til selvkostområdene og lån som finansieres av 3. part var 234,88 mill. kroner per 31.12.2020.

Pr. 31.12.2020 var lånegjeld knyttet til videreutlån 42,83 mill. kroner. Av dette var 3,94 mill. kroner ubrukte lånemidler. Det er tatt opp nye lån til videreutlån i 2020 med 6 mill. kroner, og det er betalt avdrag på lån til videreutlån med 4,39 mill. kroner. Lån til videreutlån har dermed økt med 1,61 mill. kroner i 2020.

Tabell 5 viser utviklingen i gjeldsgraden i perioden 2015 – 2020. Gjeldsgraden defineres som langsiktig gjeld (unntatt pensjonsforpliktelser) i prosent av brutto driftsinntekter. Som tabellen viser medførte den store utbetalingen fra Havbruksfondet at gjeldsgraden for 2018 ble kraftig redusert. Dette er ei skiftende og usikker inntekt, og dersom en holder denne innbetalingen utenfor ville gjeldsgraden for 2018 vært 109 %.

Kommunestyret vedtok i sak 31/20 at gjeldsgraden i løpet av den neste 8 årene skal reduseres til 75 %. Dette er noe som en må ha fokus på i utarbeidelsen av budsjett og økonomiplan i årene som kommer. Gjeldsgraden skal beregnes på følgende måte:

- Langsiktig gjeld korrigert for lån til selvkostområdene, lån til videreutlån og lån som finansieres av 3. part,
- i prosent av brutto driftsinntekter korrigert for inntekter knyttet til lån til selvkostområdene lån til videreutlån og lån som finansieres av 3. part.

Tabell 5. Utviklingen i gjeldsgrad. Tall i 1000 kroner.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Langs. Gjeld	228 572	238 961	231 934	221 234	216 345	234 884
Driftsinntekter	236 996	253 987	261 862	303 323	293 765	310 916
	96 %	94 %	89 %	73 %	74 %	76 %

Vi ser av tabell 5 at måltallet for gjeldsgrad er tilnærmet oppfylt ved utgangen av 2020. Med budsjettet låneopptak og forventet driftsinntekter for 2021, ventes gjeldsgraden å stige til 85-90 % ved neste årsskifte. Vi ser også av tabellen at gjelden ikke har økt vesentlig fra 2015 til 2020, mens driftsinntektene har økt betydelig. Denne utviklinga i driftsinntektene kan vi ikke forvente framover.

3.6 Balansen

Likviditetsgrad 1 (omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld) i Steigen kommune var pr. 31.12.2020 2,01. Dette er en forbedring 2019 hvor likviditetsgrad 1 var 1,35. Det anbefales at likviditetsgrad 1 bør være minst 2.

Videre anbefales det at den mest likvide delen av omløpsmidlene (kortsiktige fordringer og kasse/bankinnskudd) skal være like stor som kortsiktig gjeld. I Steigen kommune utgjør de mest likvide omløpsmidlene 46,97 mill. kroner, mens kortsiktig gjeld utgjør 42,1 mill. kroner.

De to indikatorene for likviditet viser at Steigen kommune ved utgangen av 2020 hadde en tilfredsstillende likviditet.

Egenkapitalen til Steigen kommune utgjør 297,38 mill. kroner pr. 31.12.2020.

Den langsiktige gjelden økte med 14,4 mill. kroner i 2020. Pensjonsforpliktelser hadde en nedgang på 4,1 mill. kroner. Kommunens pensjonsforpliktelser utgjør pr. 31.12.2020 454,4 mill. kroner. Dette inngår i «langsiktig gjeld» i tabell 6.

Tabell 6. Balansen for 2019 og 2020. Tall i 1000 kroner.

	2020	2019
Anleggsmidler	1 038 672	971 285
Omløpsmidler	84 417	86 940
Sum eiendeler	1 123 089	1 058 225
Egenkapital	297 383	224 926
Langsiktig gjeld	783 602	769 202
Kortsiktig gjeld	42 104	64 097
Sum gjeld og egenkapital	1 123 089	1 058 225

4. Koronapandemien

Koronapandemien er den alvorligste krisen Norge har opplevd siden andre verdenskrig. Pandemien og smitteverntiltakene som har blitt iverksatt, har hatt store konsekvenser for alle deler av samfunnet. Selv om smittesituasjonen i Steigen har vært oversiktlig, har kommunen vært sterkt preget av pandemien i hele 2020. Kun 4 personer med bostedsadresse i Steigen er registrert smittet i løpet av 2020.

4.1 Kriseledelse

Kommunens kriseledelse har i utgangspunktet følgende sammensetning:

- Kommunedirektør (leder)
- Ordfører
- Beredskapskoordinator
- Leder helse og omsorg

Pandemien har berørt alle kommunens tjenesteområder. Derfor har alle enhetslederne også inngått i kriseledelsen i 2020. I tillegg har kommuneoverlegen hatt en svært sentral rolle i kriseledelsen. Informasjonsansvarlige har også deltatt.

Hovedoppgaven til kriseledelsen har vært å iverksette og koordinere overordnede tiltak knyttet til pandemien. I dette arbeidet har en lagt vekt på å følge nasjonale råd og retningslinjer. Kriseledelsen har gjennomført 34 møter i løpet av året.

4.2 Planverk

Kommunens overordna beredskapsplan, smittevernplan og pandemiplan har vært sentrale dokumenter med hensyn til krisehåndteringen. Pandemi er beskrevet i vår risiko- og sårbarhetsanalyse, men omfanget og kompleksiteten i pandemien har vært større enn forventet. Derfor har kriseledelsen i løpet av pandemien utarbeidet en kontinuitetsplan, som er et viktig verktøy for krisehåndteringen ved et svært høyt personellfravær. I tillegg er det utarbeidet en vaksinasjonsplan som danner grunnlaget for prioritering og gjennomføring av vaksineringen som startet på nyåret 2021.

4.3 Øvelse

Kommunen har gjennomført en øvelse høsten 2020. Hensikten med øvelsen var at den skulle bidra til at organisasjonen er bedre rustet til å håndtere et lokalt smitteutbrudd. Øvelsen var nyttig, og har satt i gang prosesser som vi tar med oss videre i kommunens beredskapsarbeid.

Vi må erkjenne at organisasjonen i Steigen kommune er sårbar. Dersom vi får et smitteutbrudd, kan smitteoppsporingen vise at vi har svært mange nærkontakter i løpet av en dag. Dette kan medføre at mange vil havne i karantene og gi store utfordringer.

4.4 Samarbeid

Statsforvalteren i Nordland har vært en viktig støttespiller for kommunene, og en viktig lenke til sentrale myndigheter. Tidlig i pandemien ble det etablert faste rutiner for dialogmøter og informasjonskanaler. Gjennom to møter i nettverket Beredskapsforum Salten har en hatt nyttig informasjonsutveksling mellom kommunene i Salten.

Steigen kommune har etablert en samarbeidsavtale med Hamarøy kommune om gjensidig bistand knyttet til legevakt. Avtalen kom til anvendelse under smitteutbruddet i Hamarøy i desember. Steigen kommune bisto også med opplæring av testpersonell i Hamarøy kommune.

Det er gjennomført et møte i Beredskapsrådet, der en har hatt informasjonsutveksling med andre lokale beredskapsaktører. Kommunene i Salten har hatt nær kontakt gjennom hyppige digitale møter gjennom hele pandemien, for informasjonsutveksling og samordning av tiltak. I tillegg har flere andre nettverk på ulike enheter blitt benyttet.

4.5 Tilsyn

Det har vært utført kontroller av skjenkesteder og butikker av Polarvakt AS.

Helse- og miljøtilsyn Salten (HMTS) gjennomførte kontroll sommeren 2020, samt veiledningskontroll senhøsten 2020.

Kommuneoverlegen har utført hendelsesbaserte kontroller etter henvendelse og tips, samt utført oppfølging og veiledning.

4.6 Informasjon

Det har vært kravende å håndtere både inngående og utgående informasjon under pandemien. Informasjonsstaben – samkjørt med kommunedirektør, kommuneoverlege og ordfører – har hatt hovedansvaret å få samordnet og korrekt informasjon ut til befolkningen og ansatte. Et overordnet mål har vært at informasjonen skal bidra til å skape ro og trygghet, samt gi råd til befolkningen om hvordan de skal forholde seg til krisen.

Viktige informasjonskanaler har vært:

- Kommunens hjemmeside
- Facebook
- Varsling 24: Brukt til korte og viktige meldinger ut til folk i startfasen
- Lokalavisa Nord-Salten: Veldig nyttig for å nå ut med relevant informasjon
- E-post: Brukt til å nå ut til ansatte i Steigen kommune
- NRK: Daglige oppdateringer og pressekonferanser
- Hjemmesidene til Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet m.m.
- Diverse nettverk

5. Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen omfatter kommunedirektørens kontor, servicekontoret, personalleder, IT-ansvarlig og økonomiavdelinga. Videre inngår også folkehelsekoordinator, frivilligsentral og prosjektet Lev i Steigen. Politisk virksomhet faller også inn under dette kapittelet i regnskapet.

Steigen kommune har i 2020 gjennomført en innkjøpsprosess for å inngå ny avtale om IT-drift. Det er inngått ny kontrakt med Funn AS, og gjort forberedelser for overgang på nyåret 2021. Bakgrunnen for ny innkjøpsprosess var at kommunen i september 2019 fikk en negativ avgjørelse i Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) etter å ha blitt klaget inn av iTet AS. KOFA konstaterte at kommunens avtale med Atea AS om innkjøp av skybasert IT-drift måtte karakteriseres som en ulovlig direkteanskaffelse. Steigen kommune ble ilagt et gebyr på 800 000 kroner. KOFA valgte å skille ut deler av klagen fra iTet AS som ei egen sak (del II). Denne er fortsatt ikke avgjort, og ikke berammet. Steigen kommune inngikk våren 2020 forlik med Braathe Gruppen AS (tidligere iTet AS) angående søksmål reist mot kommunen.

Koronapandemien har hatt stor innvirkning på arbeidsåret 2020 i hele organisasjonen. Svært mye planlagt aktivitet har blitt avlyst, utsatt eller lagt om til andre arbeidsmetoder og arenaer. Dette gjelder både ledelsesoppgaver, planarbeid, utviklingsarbeid, politiske prosesser, samarbeid eksternt, opplæring med mer. Svært mye tid og ressurser har vært brukt til kriseledelse, beredskapsplanlegging, iverksetting av tiltak, informasjonsarbeid med mer knyttet til pandemien.

Administrative stillinger har i perioder arbeidet fra heimekontor. Overgang til heimekontor og fjernmøter satte i gang en bratt læringskurve på digitale løsninger, og også noe anskaffelse av utstyr og programvare. Ved årets utgang ser vi at vi har gjort et stort digitalt framskritt i administrasjonen, og at vi er over på nye arbeidsmetoder som vi vil dra nytte av også etter at pandemien er over.

Det er i 2020 gjennomført medarbeidersamtaler med samtlige medarbeidere i sentraladministrasjonen (økonomi, servicekontor, stabsfunksjoner) samt kommunedirektørens ledergruppe.

Tabell 7 viser regnskapsresultat for 2020 for de tre ansvarsgruppene som tilhører sentraladministrasjonen. Negative tall i kolonnen for avvik angir mindreforbruk, mens positive tall angir merforbruk. Tabellen viser at sentraladministrasjonen samlet har hatt et lavere forbruk enn budsjettert for 2020 og også et lavere forbruk enn i 2019.

Tabell 7. Regnskapsresultat for 2020 for ansvarsgruppene i Sentraladministrasjonen. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik	Regnskap 2019
Ansvarsgruppe 1001 –Politikk	6 067	6 249	-182	6 251
Ansvarsgruppe 1002 – Administrasjon	17 087	19 613	-2 526	18 463
Ansvarsgruppe 1003 – Kultur	660	642	18	638
Sum sentraladministrasjonen	23 814	26 504	-2 690	25 352

5.1 Politikk

Samla mindreforbruk var på 182 000 kroner i forhold til regulert budsjett.

Området politisk virksomhet viser et mindreforbruk på ca. 200.000 kroner. Dette skyldes blant annet at ordføreren i perioden januar til april tok ut redusert godtgjørelse og kombinerte ordførervervet med annen stilling. På grunn av koronapandemien har det vært lite reiseutgifter dette året.

Varaordfører fungerte som ordfører fram til mai, da den valgte ordføreren var tilbake fra permisjon.

På grunn av koronapandemien ble en del politiske møter avholdt som fjernmøter (ikke fysisk oppmøte). Dette gjelder to kommunestyremøter, fem formannskapsmøter og ett møte i plan- og ressursutvalget.

5.2 Administrasjon

Samla mindreforbruk var på 2,5 mill. kroner i forhold til regulert budsjett.

Bakgrunnen for det store mindreforbruket er et sammensatt bilde, da ansvarsområdene folkehelse, frivilligsentral og Lev i Steigen har merforbruk, mens de andre ansvarsområdene har mindreforbruk.

Folkehelse: Det var budsjettet med 180 000 kroner i tilskudd fra Nordland fylkeskommune uten at det var budsjettet utgifter til konkrete tiltak som skulle dekkes av dette tilskuddet. Det er ikke anledning til å disponere hele tilskuddet til å kompensere kommunens administrasjonsutgifter. Dette resulterte i et merforbruk på 59 000 kroner.

Frivilligsentral: Det var gjort en feil i budsjettet for 2020 ved at en tilskuddspost på 123 000 kroner var videreført i 2020 uten at det var grunnlag for det. Dette medførte et regnskapsmessig merforbruk på 113 000 kroner.

Lev i Steigen: I henhold til prosjektplan og vedtak i kommunestyret var det budsjettet med 195 000 kroner i refusjon fra private samarbeidspartnere. På grunn av en intern misforståelse ble kun 6 500 kroner ble krevd inn. Dette ga et merforbruk på 140 000 kroner for ansvarsområdet. Utestående beløp vil bli krevd inn i 2021.

Kommunedirektørens kontor har hatt et mindreforbruk 376 000 kroner. Dette skyldes i hovedsak reduserte lønnsutgifter, samt noe reduserte reiseutgifter.

Økonomiavdelinga hadde et mindreforbruk på 256 000 kroner. Dette skyldes noe reduserte pensjonskostnader, men mest at kostnadene til kjøp av skatteoppkreverfunksjonen var budsjettet for høyt. Fra 1. november 2020 er skatteoppkreveren en statlig tjeneste.

Servicekontoret har et mindreforbruk på 398 000 kroner. Dette gjelder lønnsutgifter, da ei av tre stillinger har stått vakant med bare delvis oppdekning av vikar. I juni 2020 tok Steigen kommune i bruk Elements som nytt saks- og arkivsystem. Systemet vi hadde tidligere var svært utdatert. Overgangen til nytt system representerer et stort framskritt i digitaliseringen av administrative tjenester i Steigen kommune. Dette åpnet muligheten for å ta i bruk SvarUt-tjenesten, som er Kommunenes Sentralforbunds digitale post-tjeneste til privatpersoner og bedrifter. Steigen kommune har nå et digitalt arkiv som sitt offisielle arkiv. Dette medfører sparte kostnader både til porto og kopiering. Etter overgangen til nytt saks- og arkivsystem, er det også gjort en stor innsats

med avlevering av arkiv-dokumenter til Arkiv i Nordland, som oppbevarer disse i henhold til arkivlovens krav.

Antall viselser med Steigen kommune som vigselsmyndighet:

2018:	5 viselser
2019:	2 viselser
2020:	5 viselser

Fellesutgifter (ansvar 180): Regnskapet viser et mindreforbruk på 1,5 mill. kroner. Den største delen av mindreforbruket gjelder IT-utgifter, der vi har 785 000 kroner mindre i utgift enn budsjettet. Dette har sammenheng med at budsjettet var økt for å ta høyde for kostnader ved overgang til ny IT-leverandør. Overgangen gjennomføres imidlertid først i 2021. For øvrig skyldes mindreforbruket en forsikringsutbetaling knyttet til forliket med Braathe Gruppen AS, reduserte lønnskostnader og mer refusjon fra innkjøpssamarbeidet mellom kommunene i Nordland enn budsjettet. Vi har 133 000 kroner høyere utgifter til bedriftshelsetjenesten gjennom Hemis AS enn budsjettet, noe som skyldes gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelser.

5.3 Folkehelse

Steigen kommune inngikk i 2019 en samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune for perioden 2019-2021 om folkehelsearbeid. Steigen kommune har i tråd med avtalen ansatt en folkehelsekoordinator i 50 % stilling.

Folkehelseloven § 5 pålegger kommunen å ha skriftlig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne.

Folkehelsekoordinator har i 2020 ferdigstilt et oversiktsdokument over folkehelsen i Steigen. Dette er i sin helhet presentert for administrasjon, ledelse, på LIST-samling (samling av ledere og mellomleder i Steigen kommune) og for kommunestyret. Deler av dokumentet er også lagt frem for idrettsrådet og grendelagene. [Dokumentet er gjort tilgjengelig på Steigen kommunes hjemmeside.](#)

Avtaletilskuddet på 195 000 kroner fra Nordland fylkeskommune er et stimuleringstilskudd for å styrke det kommunale folkehelsearbeidet. 100 000 kroner er satt av til lønnsmidler. 95 000 kroner er fordelt til viktige folkehelseprosjekter som foregår i kommunen. Noe av midlene gikk til drift av skolekantinene på ungdomsskolen inntil den ble fullfinansiert. Biblioteket fikk midler til ulike kampanjer for å øke leselyst. Dagsenteret fikk tilskudd til kompetansehevinge og utviklende tiltak.

Det har vært jobbet mye med resultatene av Ungdata-undersøkelsen og det ble arrangert en fagdag hvor Barnevakten.no ble leid inn. Det har også vært avholdt dialogkaféer i prosjektet «Sosial omsorg» på Steigentunet som det ble gitt tilskudd til. Nordfold grendelag jobber med ett stort nærmiljøanlegg som vil komme hele bygda til gode. Dette ble også støttet med noe midler.

Folkehelsearbeidet i kommunen har fokus på tidlig innsats og utenforskap. Det har i samarbeid med Nav vært søkt om en prosjektstilling som ungdomsveileder som skal kartlegge og iverksette tiltak rettet mot målgruppen ungdom 16-30 år. Folkehelsekoordinator har samarbeidet med helsestasjonen om å søke tilskudd for å øke bemanningen ved helsestasjonen for å kunne drive utviklingsarbeid, samtidig som en opprettholder og sørger for en stabil skolehelsetjeneste.

Med fokus på tidlig innsats jobbes det konkret opp mot barnehagene med temaet helsefremmende barnehager. Målet er få godkjent alle barnehagene i Steigen som helsefremmende innen avtalens utløp i 2021.

Folkehelseuka 2020 ble gjennomført i september med et mangfold av aktiviteter rundt om i kommunen. Hensikten er å synliggjøre hva folkehelse er og hvorfor det er så viktig.

Folkehelsekoordinator har en utadrettet rolle og det har vært samarbeid med både Idrettsrådet og grendelagene i kommunen.

Koronapandemien har i stor grad berørt folkehelsearbeidet i kommunen i 2020. I 2 måneder var folkehelsekoordinator omdisponert til andre oppgaver i kommunen. Det har også vært mange tiltak som har tatt lengre tid eller som ikke har vært mulig å gjennomføre.

Folkehelsekoordinators hovedoppgave er å bidra til å sette søkelys på viktigheten av folkehelsearbeid på alle nivåer i kommunen. Koordinator skal bidra til at folkehelse blir tatt med i ulike planer og blir belyst i kommunens øvrige arbeid. Folkehelsekoordinator har bidratt i arbeidet med samfunnsplanen samt andre planer i kommunen.

5.4 Steigen frivilligsentral

Steigen frivilligsentral er en ideell organisasjon som eies av Steigen kommune. Frivilligsentralen skal være et sentralt møtested og kontaktsenter for alle som vil delta i frivillig virksomhet.

Frivilligsentralen skal stimulere, mobilisere og koordinere frivillig aktivitet og tilrettelegge for lokale behov blant barn, ungdom, eldre og innvandrere.

Steigen frivilligsentral har faste aktiviteter og større arrangementer som:

- Torsdagsklubben
- Danse- og solfest på Steigentunet
- Åpen hall for barn
- Ferie- og friluftsklubb på sommer og høst
- Besøksjeneste både for hjemmeboende og på institusjon
- Arrangement i Folkehelseuken
- Markering av dagen for psykisk helse og selvmordsforebygging
- Konserter på Steigentunet og Toppen eldresenter
- Bussturer for eldre
- Julefeiring og gaveutdeling til de som trenger litt ekstra
- Ansvarlig for den kulturelle spaserstokken og TV-aksjonen

Året 2020 ble spesielt. Da Norge stengte ned på grunn av koronapandemien koordinerte frivilligsentralen hjemmeboende eldres behov i samarbeid med hjemmetjenesten og administrasjonen. Frivillige som ønsket å bidra meldte seg for handleoppdrag og som telefonvenn. Det ble opprettet en koordinator i hver grend i Steigen.

BUA ble opprettet i 2019, som et helhetlig konsept for utlån av utstyr til sport og friluftsliv. BUA er en nasjonal merkevare som skal gi aktivitetsglede, bedre folkehelse, integrering og økt deltakelse i helsefremmende aktiviteter. BUA har vært viktig i 2020, fordi alle innendørs aktiviteter i perioder ble stengt ned. Utlånet har vært stort i hele 2020, og det har til tider vært kø for å låne gratis utstyr.

Frivilligsentralen har et godt tverrfaglig samarbeid med offentlig helsetjeneste, psykisk helsetjeneste, ungdomsarbeider, folkehelsekoordinator, Nav, rustjenesten («Kjeller'n»), kulturskolen, Steigens skolen, KUN, og lag og foreninger i Steigen.

5.5 Lev i Steigen

Ny prosjektleder for Lev i Steigen var på plass 15. januar 2020. Fungerende ordfører overtok som styreleder i Lev i Steigen etter valget høsten 2019, frem til valgt ordfører tok over i mai 2020. I desember 2020 ble det vedtatt at stillingen som prosjektleder skulle økes til 100 % med samme prosjektleder fra 1. februar 2021.

Grunnet koronapandemien har prosjektet blitt administrert for det meste over digitale plattformer i 2020. Medfinansiering fra eksterne bidragsytere i 2020 har vært på 6 500 kroner. Det ble ikke fakturert i 2020, for partnerbedrifter signert i 2019 som skal betale pr år i en 3-årsperiode. Derfor vil det bli fakturert 2 ganger i 2021, i januar og på høsten.

Fokusområdet for Lev i Steigen er at det først og fremst er et tilflyttingsprosjekt, men også en kanal for å informere folk om hva som skjer i kommunen og hva kommunen har å tilby både av gode og sosiale møteplasser, trygge nærmiljø og hva vi gjør for å tilrettelegge for fysisk aktivitet. Prosjektet har nært samarbeid med folkehelsekoordinator i kommunen. Prosjektet skal, i samarbeid med næringslivet, synliggjøre jobbmuligheter og status for boligmarkedet i kommunen. Utstrakt bruk av sosiale medier og god synlighet gjennom oppdaterte hjemmesider er viktige verktøy for prosjektlederen. Følgere har økt med 21,6 % på Instagram, og 9,33 % på Facebook i løpet av 2020. Prosjektleder har i løpet av 2020 vært i kontakt med 20 «familier» (enslige, par og par med barn) som har vist interesse for å flytte til Steigen.

Steigen kommunes «Perspektivanalyse 2020-2040» peker på SSBs befolkningsframskriving, som viser en befolkningsvekst på 5 % for Steigen de neste 10 årene. Denne utviklingen gjør Steigen til en av få «vinner-kommuner» i Nordland de neste 20 årene. Det blir også nevnt at kommunen har en positiv bostedsattraktivitet og forteller at økningen i folketall har vært vesentlig bedre enn forventet. Det nevnes at en mulig delforklaring kan være positive effekter av tilflyttingsprosjektet Lev i Steigen som har pågått i den aktuelle perioden.

5.6 Barnevernet

Barneverntjenesten Bodø, avdeling Steigen, har gjennom året hatt en del svært alvorlige saker som krever mye oppfølging. Tjenesten hadde ikke flere aktive barn i 2020 enn i 2019, men hadde en svak økning av meldinger og 30 % økning i antall saker til undersøkelse. Samtidig som tjenesten var underbemannet størsteparten av året, hadde den 11 flere undersøkelsessaker enn i 2019. På tross av dette ble ca. 60 % av undersøkelsene gjennomført innenfor frist. I 2020 hadde Steigen barnevern 45 barn på tiltak. En nedgang på 7 fra i 2019. 5 familier fikk (og noen får fortsatt) veiledning i hjemmet fra Ressursteamet. Dette har forebygget flere plasseringer.

4 barn ble akutt plassert i 2020 mot 2 i 2019. 3 av disse ble tilbakeført til hjemmet i januar i år. Tjenesten hadde i 2020 en plassering som var betydelig mer kostnadskreven enn en vanlig plassering, dette på grunn av helseutfordringer hos barnet. Unge voksne med ettervern var i 2020 7 personer.

Hovedutfordringer i Steigen er at det er et forholdsvis lavt antall tiltak i hjemmet. Det kunne ha vært flere, dersom foreldre hadde takket ja til tiltak. Det er i mange tilfeller tiltak i hjemmet som forebygger plasseringer. Sammenlignet med landet for øvrig har Steigen et høyt antall tiltak utenfor hjemmet i forhold til tiltak i hjemmet. Dette krever mye oppfølging av fosterbarn og fosterfamilier.

Også barneverntjenesten i Steigen har vært, og er, påvirket av koronasituasjonen. Noen familier har trenert kontakten med korona som begrunnelse. Med hensyn til arbeidsmiljø fikk tjenesten restriksjoner på bruk av kantine, kjøkken og vann etter klokken 15.30. Ved behov for vann utenom dette må vann hentes på toalettet. Ingen i avdeling Steigen har vært smittet eller vært i karantene på grunn av korona i 2020.

6. Oppvekst

Tabell 8. Regnskapsresultat for 2020 for ansvarsgruppene i oppvekstsektoren. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik	Regnskap 2019
Ansvarsgruppe 2001 - Adm/felles/ungdom	7 091	7 253	-162	6 570
Ansvarsgruppe 2002 - Skole/SFO	41 035	42 057	-1 022	42 045
Ansvarsgruppe 2003 - Barnehager	18 094	18 677	-583	19 365
Sum oppvekstsektoren	66 220	67 987	-1 767	67 980

Tabell 8 viser regnskapsresultat 2020 for de tre ansvarsgruppene som tilhører oppvekstsektoren. Negative tall i kolonnen for avvik angir mindreforbruk, mens positive tall angir merforbruk. Tabellen viser at oppvekstsektoren samlet har hatt et lavere forbruk enn budsjettert for 2020 og også et lavere forbruk enn i 2019.

6.1 Administrasjon, fellesutgifter, bibliotek, ungdomsklubber og miljøarbeider (ansvarsgruppe 2001)

6.1.1 Årsverk

Det var ansatt 3,1 årsverk fram til 30.09.2020. Fra 01.10.2020 fikk vi ansatt IT-konsulent i 100 % stilling. Årsverkene ble da økt til 4,1.

6.1.2 Økonomi

Regnskapet viser et mindreforbruk på 162 000 kroner. Dette skyldes i hovedsak at det var budsjettert med lønn til lærling for hele 2020 og mindre pensjonsutgifter.

6.1.3 Medarbeidersamtaler

Det er gjennomført medarbeidersamtaler for ansatte i ansvarsgruppa.

6.1.4 Rekruttering

Høsten 2020 klarte oppvekstsektoren å rekruttere person med IT-kompetanse. Dette har vært en viktig rekruttering og skal hjelpe hele oppvekstsektoren med å få på plass digital infrastruktur.

6.1.5 Koronapandemien

Koronasituasjonen har i stor grad preget hele oppvekstsektoren i 2020. I administrasjonen har dette ført til mer tid som har blitt brukt til driftsoppgaver, noe som igjen har gått ut over utviklingsarbeid i sektoren. Ungdomsklubben har på grunn av restriksjonene vært åpen bare én gang siden mars 2020. Ferieklubben hadde 20 deltakere, noe som var en halvering sammenlignet med 2019. Av andre aktiviteter som har vært gjennomført kan det nevnes basecamp i Gildeskål og lokal UKM-mønstring. En kan derfor si at situasjonen rundt koronapandemien har hatt stor innvirkning på tilbudet til barn og unge i Steigen.

6.2 Steigens skolen, SFO, voksenopplæring og kulturskole (ansvarsgruppe 2002)

6.2.1 Årsverk

Tabell 9. Årsverk i Steigens skolen, SFO og voksenopplæringen i 2020.

	Vår 2020	Høst 2020
Steigens skolen og SFO	60,2 årsverk	57,3 årsverk
Voksenopplæring	4,2 årsverk	4,5 årsverk

Reduksjon i årsverk i Steigens skolen og SFO skyldes blant annet at vi har klart å organisere elevgruppene på en mer effektiv måte. Ved oppstart av nytt skoleår høsten 2020 var det også mindre behov for ressurser knyttet opp mot tilpasset opplæring.

6.2.2 Elever

Tabell 10. Elever i Steigens skolen og voksenopplæringen i 2020.

	Vår 2020	Høst 2020
Steigens skolen	271 elever	278 elever
Voksenopplæring	30 elever	30 elever

Elevtallet i Steigens skolen og voksenopplæringen varierer i løpet av året avhengig av hvor mange som flytter til og fra Steigen kommune.

6.2.3 Kulturskole

Tabell 11. Elever og undervisning i kulturskolen våren 2020.

Sum elevplasser	125 plasser	Sum venteliste plasser	47 plasser
Sum elever	110 elever	Sum venteliste elever	42 elever
Antall timer undervisning	1652 timer	Antall timer direksjon/instruksjon	380 timer
Samlet stilling	3,8 årsverk		

Tabell 12. Elever og undervisning i kulturskolen høsten 2020.

Sum elevplasser	105 plasser	Sum venteliste plasser	47 plasser
Sum elever	95 elever	Sum venteliste elever	44 elever
Antall timer undervisning	1 555 timer	Antall timer direksjon/instruksjon	674 timer
Samlet stilling	3,79 årsverk		

6.2.4 Økonomi

Regnskapet viser et mindreforbruk på 1 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak refusjon fra Nav for sykefravær samt reduserte pensjonsutgifter. I tillegg har utgiftene til eksterne møtevirksomhet, kurs og reising har i stor grad falt bort.

6.2.5 Medarbeidersamtaler

De er gjennomført medarbeidersamtaler for de aller fleste ansatte. Der medarbeidersamtale ikke har blitt gjennomført, skyldes dette sykemelding.

6.2.6 Digitalisering

Den digitale infrastrukturen har i løpet av 2020 blitt bedre. Vi er på god vei mot full dekning av digitale enheter for elevene på ungdomstrinnet. Vi fikk videre tilskudd fra Statsforvalteren i Nordland på 275 000 kroner for innkjøp av iPads til mellomtrinn. Disse enhetene er i bestilling og skal ut til elevene så snart kommunen bytter IT-leverandør fra Atea AS til Funn AS. Vi vil da ha kommet et godt skritt nærmere full dekning av digitale enheter i barneskolen. For ansatte i oppvekstsektoren jobbes det fortløpende med å oppdatere PC-parken. Vi har i løpet av 2020 byttet ut over 25 utdaterte PCer og erstattet disse med funksjonelle enheter. Også for ansatte er vi på god vei mot å få tilfredsstillende dekning av digitale enheter.

Den digitale kompetansen til ansatte i oppvekstsektoren har i løpet av 2020 hatt et stort løft. I forbindelse med koronapandemien og påfølgende nedstenging av skoler og barnehager, ble ansatte tvunget til bruk av digitale verktøy for å kunne gjennomføre undervisning, møter med mer. En kan derfor hevde at koronapandemien har ført til økt digital kompetanse for ansatte i oppvekstsektoren.

Oppvekstsektoren hadde ikke kapasitet i 2020 til å få utført en digitaliseringsstrategi for sektoren. Arbeidet er påbegynt og er planlagt ferdig innen utgangen av 2021.

6.2.7 Kompetanse og rekruttering

Steigenskolene hadde i 2020 mange lærere med god kompetanse. Likevel ser vi at vi måtte ansatte ufaglærte i lærerstilling. Antall tilsatte uten godkjent utdanning har variert noe i løpet av året. Ved utgangen av 2020 var andelen ufaglærte lærere i Steigenskolene 11,6 %. Steigenskolene har først og fremst behov for grunnskolelærere som er utdannet til å jobbe med 1. til 7. trinn eller 5. til 10. trinn. Flere av våre ansatte i skolen har utdanning som førskolelærer/barnehagelærer med undervisningskompetanse for 1. til 4. trinn. Vi har også ansatte som har praktisk pedagogisk utdanning (PPU) eller tar PPU ved siden av å jobbe som lærer. Denne utdannelsen gir undervisningskompetanse på videregående nivå for yrkesfag.

Oppvekstsektoren i Steigen kommune ser med bekymring på utfordringene med å skaffe til veie relevant kompetanse for framtiden. Steigenskolene trenger først og fremst lærere med bred grunnskoleutdanning. Lærerutdanningen i dag legger i stor grad opp til spesialisering i enkeltfag. Lærerne får da færre fag de har undervisningskompetanse i. Med små og fådelte skoler er det vanskelig å få utnyttet lærere med en smal fagkrets, da disse også må undervise i fag de ikke har fagkompetanse i.

Ved sykefravær er det svært vanskelig å skaffe vikarer, og særdeles vanskelig å skaffe vikarer med formell kompetanse.

6.2.8 Koronapandemien

Koronapandemien har preget hele sektoren fra nedstengingen 13. mars 2020 og gjennom hele året. Veiledere for smittevern etter en trafikklysmode har hjulpet oss til å gjennomføre drift av barnehage og skole. Året har vært preget av mange utfordringer som har blitt løst fortløpende.

Ledere, lærere og andre ansatte i skolesektoren har gjort en formidabel jobb i å omstille seg og gjennomføre drift i henhold til veiledere for smittevern gjennom hele perioden. Sektoren har opplevd slitasje hos ansatte, noe som har resultert i høyt sykefravær. Kulturskolens aktivitet med utadrettet virksomhet har i stor grad blitt påvirket av koronarestriksjoner. De fleste planlagte arrangementer ble avlyst grunnet smittevern. koronapandemien har tatt mye tid. Dette har gått på bekostning av en del av utviklingsarbeidet på skolene.

6.2.9 Fokuseringsår 2020

Ved starten av skoleåret 2020/2021 ble det innført ny læreplan i grunnskolen: Kunnskapsløftet 2020. Innføringen av ny læreplan har vært krevende, da mye av utviklingstiden har gått til omstillingsarbeid og planlegging av drift i forbindelse med koronapandemien.

6.2.10 Kostra-nøkkeltall

Tabell 13. Sammenligning av kostra-nøkkeltall for grunnskole for 2020.

	Steigen kommune	Kostragruppe 6	Hele landet
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år	176 000 kroner	158 000 kroner	117 000 kroner
Elever med spesialundervisning (SU) i prosent	8,5 %	9,6 %	7,8 %
Antall årstimer til SU per elev med vedtak om SU	352	187	143
Gruppestørrelse 2	8,7	10,7	15,4
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	39,5	42,5	42,9

Tabell 13 viser at Steigen kommune bruker 18 000 kroner mer per elev sammenlignet med andre kommuner i vår kostragruppe. Andelen elever med spesialundervisning har gått litt opp fra 2019, men er fremdeles lav sammenlignet med vår kostragruppe. Vi ligger 0,7 prosentpoeng over landsnittet for andel elever med vedtak om spesialundervisning. Vi ser også at antall årstimer til de elevene som mottar spesialundervisning er høyt sammenlignet både med vår kostragruppe og med landet for øvrig.

Gruppestørrelse 2 i Steigen er på 8,7. Dette er 2 mindre enn vår kostragruppe. Gruppestørrelse 2 er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng var i 2020 på 39,5. I vår kostragruppe er gjennomsnittlige grunnskolepoeng på 42,5. Grunnskolepoengene kan ses på som et samlemål for alle karakterene. De oppsummerer alle elevens resultater i forskjellige fag, og er med på å danne grunnlaget for opptak til videregående skole.

6.3 Steigenbarnehagen (ansvarsgruppe 2003)

Tabell 14. Årsverk og plasser i Steigenbarnehagen i 2020.

Vår 2020	Høst 2020
37,9 årsverk	35,4 årsverk
150 plasser	144 plasser

Barn under 3 år teller to plasser. Barn over 3 år teller en plass. Barn regnes som 3 år fra 1. august året de fyller 3 år.

Antall kjøpte plasser i barnehagene varierer noe i løpet av året.

6.3.1 Økonomi

Årsaken til mindreforbruk i ansvarsgruppa er hovedsakelig mindre pensjonsutgifter enn budsjettet.

6.3.2 Medarbeidersamtaler

De fleste ansatte har gjennomført medarbeidersamtaler med sin leder. Der det ikke har blitt gjennomført medarbeidersamtaler skyldes dette sykemeldinger.

6.3.3 Kompetanse og rekruttering

Ved utgangen av 2020 var der 7 pedagogiske ledere på dispensasjon i Steigenbarnehagen. 3 av disse er under videreutdanning og vil gjøre ferdig sin utdanning innen utgangen av barnehageåret 2020-2021. De vil da ha nødvendige kvalifikasjoner for å jobbe som pedagogisk leder.

6.3.4 Digitalisering

Flere arbeidsoppgaver har i løpet av 2020 blitt flyttet over på digitale plattformen. Koronapandemien har bidratt til at mye møtevirksomhet mellom ledelse, personal og foresatte har blitt gjennomført som digitale møter.

Ved utgangen av 2020 fikk vi tatt i bruk fagsystemet Visma Flyt Barnehage (VFB). Foresatte søker nå barnehageplass vi denne portalen. I tillegg faktureres og søkes det om foreldremoderasjon gjennom VFB. Dette har bidratt til å gi styrerne bedre oversikt og kontroll over oppgavene.

6.3.5 Koronapandemien

Koronapandemien var spesielt utfordrende ved utbruddets startfase. Ledere og andre ansatte i Steigenbarnehagen har gjort en formidabel jobb i å omstille seg og gjennomføre drift i henhold til veiledere for smittevern gjennom hele perioden. Sektoren har opplevd slitasje hos ansatte, noe som har resultert i høyt sykefravær i 2020.

6.3.6 Fokusområder 2020

Det har gjennom 2020 vært satset på TIBIR-veiledning (Tidlig Innsats for Barn I Risiko) for ansatte og foresatte i Steigenbarnehagen. Veiledere har kommet til barnehagen der ansatte i første omgang har fått fire veiledningsmøter. I neste omgang har foresatte fått fire veiledningsmøter. Kort fortalt handler dette om hvordan vi kommuniserer med barn for å få dem til å samarbeide via gode beskjeder, ros og oppmuntring. Til nå er opplegget gjennomført i én barnehage og delvis oppstartet i en til. Opplegget er forsinket på grunn av koronapandemien.

6.3.7 Kostra-nøkkeltall

Tabell 15. Sammenligning av kostra-nøkkeltall for barnehage for 2020.

	Steigen kommune	Kostragruppe 6	Hele landet
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år	168 400 kroner	183 700 kroner	167 600 kroner
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	25,7 %	40,2 %	42,2 %
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning	4,4 barn	4,8 barn	5,7 barn
Andel barn i barnehage som får spesialpedagogisk hjelp	0 %	3,7 %	4,0 %

Tabell 15 viser at Steigen kommune bruker 15 000 kroner mindre per barn mellom 1-5 år sammenlignet med andre kommuner i vår kostragruppe. Avviket i forhold til landsgjennomsnittet er lite.

Tabellen viser videre at andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning er lave både sammenlignet med vår kostragruppe og med landet for øvrig. Grunnbemanningen må stes å være god da vi har bedre voksentetthet sammenlignet med vår kostragruppe og spesielt sammenlignet med landet for øvrig. Ingen barn har så langt vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehageåret 2020-2021.

7. Helse og omsorg

Tabell 16. Regnskap og budsjett for helse og omsorg. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik	Regnskap 2019
Ansvarsgruppe 3001 – Familie og helse	28 172	28 703	-531	22 854
Ansvarsgruppe 3002 – Pleie og omsorg	68 982	67 707	1 275	55 560
Sum helse og omsorg	97 154	96 410	744	78 414

Tabell 16 viser regnskapsresultat 2020 for de to ansvarsgruppene som tilhører helse og omsorg. Negative tall i kolonnen for avvik angir mindreforbruk, mens positive tall angir merforbruk. Tabellen viser at helse og omsorg samlet har hatt et høyere forbruk enn budsjettet for 2020 og et betydelig høyere forbruk enn i 2019.

Mindreforbruket på ansvarsgruppe 3001 handler i all hovedsak om reduserte barnevernsutgifter og mindreforbruk i forhold til budsjett på psykisk helse.

Merforbruket på ansvarsgruppe 3002 handler i all hovedsak om merforbruk i forhold til budsjett på vikarer fra vikarbyrå og bruk av liggedøgn på sykehus klarert for utskrivelse. Begge forhold har vært vurdert som nødvendige for å kunne drive tjenesten forsvarlig.

7.1 Oppsummering

Året 2020 for Norge og Steigen kommune har i stor grad dreid seg om å håndtere nasjonal og regional koronasituasjon. Selv om Steigen kommune ikke hadde smitte som gikk ut over tjenesten, har tjenesten vært beredt på å kunne håndtere dette. Det nasjonale og tidvis regionale smittetrykket førte med seg nasjonale bestemmelser som også rammet lokalt.

2020 har vært et år fylt med ambivalens. Av negative forhold for virksomhetsområdet helse og omsorg har det ført med seg karantene for ansatte, angst for smitte, mangel på helsepersonell fra andre land, tidvis tøffere turnussituasjon som igjen har medført slitenhet og sykemeldinger, og overforbruk av vikarbyrå for å kunne drive forsvarlig.

Helse og omsorg har i 2020 hatt tre forskjellige virksomhetsledere, bytte av enhetsleder i hjemmebasert omsorg, stor mangel på vikarer i sommerferieavviklingen, manglende søkere på stillinger de tre første kvartalene, ekstrem økning i antall liggedøgn på sykehus etter utskrivelse og 3/4 utskifting av legene i Steigen.

Det positive med annerledesåret 2020 er følgende:

- Den interkommunale legevakten ble i januar kommunal igjen
- Det ble ansatt en ny legehjemmel
- Kommunen fikk en meget god erstatting etter kommuneoverlegens oppsigelse

Kommunen har igjen i 2020 hatt en meget godt drevet legetjeneste og har hatt dyktige turnuskandidater. I merkantil avdeling og i stab har det ikke vært turnover og nærmest ingen sykemelding. Med ansettelse av ny virksomhetsleder for helse og omsorg og ny enhetsleder for

hjemmetjenesten ble det vesentlig mer ro i avdelingene, og de ansatte begynte å se fremover og lysere på forholdene. Det ble rekruttert flere helsefagarbeidere og sykepleiere som startet opp rundt årsskiftet 2020/2021. I oktober 2020 ble det ansatt 100 % bemanningskonsulent. Dette bedret vesentlig arbeidet med vikarinneleie ved vakans og sykdom og gjorde at avdelingsledelsen på sykehjemmet og fagledelsen ved hjemmetjenesten kunne jobbe mer med fag.

Ansvarsgruppe 3001 Familie og helse har hatt én langtidssykemeldt medarbeider i 2020. Utover dette har det fra september og ut året knapt vært sykdom.

7.2 IT

IT-utfordringene på Steigentunet har ikke bedret seg fra 2019. Ustabilitet og treghet i systemene har vært en konstant utfordring og en stadig irritasjon. I tillegg er det trådløse nettverket meget dårlig mange steder på huset, noe som gjør driften utfordrende. Datarommet på Steigentunet ble i september 2020 oppgradert, slik at det ikke lenger er så ustabil. Det er nå er mulig å trekke opp nye kabler og å bygge ut trådløst nettverk i bygget.

7.3 Medarbeidersamtaler

Virksomhetsområdet Helse og omsorg har over tid ikke prioritert medarbeidersamtaler som metode for medarbeideroppfølging. Dette har bedret seg i 2020, men man er ikke i mål. Hovedgrunnen har vært mangel på stabil ledelse og at enhetsleder for hjemmetjenesten har hatt et for omfattende personalansvar. Dette vil bli endret i 2021. På sykehjemmet er medarbeidersamtaler gjennomført i sin helhet. Virksomhetsleder og enhetsleder for helse og familie har gjennomført medarbeidersamtaler med 9 av 18 medarbeidere.

7.4 Digitalisering

Steigen har vært med og er fortsatt med i et interkommunalt samarbeid gjennom Regionalt kontor for kompetanseutvikling (RKK) og gjennom Salten regionråd hva gjelder digitalisering av tjenestene. I 2020 har helse og omsorg vært med på å lande ny anbudsavtale vedrørende digital plattform i kommunen. Dette arbeidet har vært ledet av Saltdal kommune primært og Beiarn kommune sekundært. Deler av kommunene i RKK-samarbeidet, Saltdal, Sørfold, Beiarn og Steigen, er jevnbyrdige kommuner i dette samarbeidet.

9 medarbeidere har vært involvert i det nasjonale velferdsteknologiprojektet i 2020 og videre i 2021. Prosjektet skal resultere i at følgende ordningene skal bli implementert i driften:

- Mobil omsorg
- Digital vaktbok
- Trygghetsalarmhåndtering
- Digitalt tilsyn
- Medisindispensere
- GPS

Det har i 2020 også vært jobbet med å få til digital korrespondanse mellom helsestasjon, jordmortjeneste og sykehuset. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt.

7.5 Helsestasjon (ansvar 311)

Det har vært en stabil bemanning i 2020 med 175 % helsesykepleier. Det har ikke vært sykemeldinger i 2020, men en del permisjon på grunn av politiske verv.

Hovedområdene innenfor helsestasjonen er flyktningshelsestjenesten, helsestasjon 0-5 år, skolehelsestjeneste 5-16 år, helsestasjon for ungdom 13-19 år.

7.5.1 Flyktningshelsestjenesten

Det har vært brukt lite ressurser til flyktningshelsestjenesten i 2020. Familiene har benyttet vanlig helsestasjon med telefonolk. Pensjonert helsesykepleier har vært leid inn noen timer i forbindelse med bosetning av flyktninger i januar og desember 2020. Denne tjenesten har også gjennomført undervisning på voksenopplæringen.

7.5.2 Helsestasjon 0-5 år

I 2020 var det kun 10 fødsler i Steigen. Det har i tillegg vært noen tilflytterfamilier med barn i aldersgruppen 0-5 år.

Hjelpetjenesten er et tverrfaglig sammensatt team i for aldersgruppen 0-5 år. I 2020 var det få meldte saker til denne tverrfaglige arenaen.

7.5.3 Skolehelsestjenesten 5-16 år

Skolehelsestjenesten har tilstedeværelse på alle skolene med faste dager. Det gjennomføres undervisning, gruppesamtaler og enkeltsamtaler, samt undervisning til lærerne i enkel medisin håndtering.

Tema for undervisning og grupper har vært pubertet, helsesykepleiers time, helse, nettvett, vennskap, identitet mm.

I 2020 har skolehelsestjenesten gjennomført samtaler i jente- og guttegruppe på ungdomsskolen i samarbeid med lærere og psykisk helse. Evaluering er gjennomført og tilbudet vil fortsette ved oppstart neste skoleår til alle 8.-klassinger.

Helsestasjonen har i 2020 erfart at mange elever har behov for et tverretattlig samarbeid. Dette involverer også Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP). BUP og PPT har vært lite til stede i 2020 grunnet koronapandemien. Dette går utover innholdet i hverdagen for en del barn og ungdommer.

Det er svært positivt at det er opprettet S-team (skoleteam) på alle skolene. Helsesykepleier deltar på alle disse møtene. Der diskuteres og følges opp elevsaker hvor det er bekymring.

7.5.4 Helsestasjon for ungdom 13-20 år

Helsestasjonen for ungdom har vært lite tilbudt i 2020. Det har kun vært noe korrespondanse på sosiale plattformer, primært der det allerede er etablert en relasjon.

Helsestasjonen for ungdom tilbyr tjenestene kjønns sykdom-testing, prevensjon, graviditetstest, HPV-vaksine samt andre injeksjoner. Det har vært få ungdommer innom helsestasjonen i 2020 og lite utdeling av prevensjon.

7.5.5 Smittevern

Det har vært en noe lavere aktivitet på reisevaksiner i 2020 enn tidligere år. Det har imidlertid vært en svært stor etterspørsel etter lungebetennelsesvaksine fra i april/mai og utover hele høsten.

Årets influensavaksinerings viste en klar økning i antallet vaksinerte sammenlignet med tidligere år, 650 doser. Det var også en klar økning i antallet helsepersonell som ble vaksinert.

Helsestasjonen har i 2020 hatt en del henvendelser fra lege og spesialisthelsetjenesten på grunnvaksinerings av voksne (primært stamcelle-transplanterte) og oppdrag for bedriftshelsetjenesten (hepatitt og booster polio).

7.5.6 Koordinerende enhet 0-18 år

Helsesykepleier har ansvar for oppfølging av vedtak for barn og unge, sammen med koordinator for koordinerende team. Et av områdene har vært å sikre at samhandlingsverktøyet SamPro blir brukt i kommunen. Her har det vært gitt opplæring til ansatte og foreldre.

Helsesykepleier er barneansvarlig i Steigen kommune. Det er lovpålagt at kommunene skal ha en slik rolle. Barneansvarlig skal sikre at barn som pårørende får tilbud om støtte. Det er satt av prosjektmidler til å jobbe med informasjon til ansatte og implementering av prosedyrer. Det er mange barn av foreldre med rus og psykiske lidelser i Steigen. Ved siste kartlegging gjaldt dette 22 barn. I tillegg kommer barn av somatisk syke foreldre, søsken og besteforeldre.

7.5.7 Prosjekt

Det er liten tid til å delta i prosjekter på helsestasjonen. I 2020 har deltakelse i prosjektet Barn som pårørende vært prioritert. Ungdata-undersøkelsen ble organisert av Nav og gjennomført av oppvekstavdelingen.

7.5.8 Kompetanseheving

Det har ikke vært reiser til kurs og møter utenfor Steigen i 2020. Helsestasjonen har deltatt på digital konferanse om skolevegring og "Utenforskap" i regi av organisasjonen Voksne for barn,

7.5.9 Koronapandemien

Helsestasjon har fulgt gjeldende regler knyttet til koronapandemien fra Folkehelseinstituttet og krisledelsen i Steigen. Nedstengingen av skole og barnehager mars/april var utfordrende siden vi ikke fikk møte elevene. De av ungdommene som vi hadde etablert kontakt fra tidligere, hadde vi kontakt med per telefon eller møtte ute.

Barn i alderen 0-5 år har fått samme oppfølging som tidligere. Det var kun de første 2-3 ukene etter nedstengingen i mars 2020 at aktiviteten var mindre. Smittevern har vært greit ivarettatt, men det var en utfordring å unngå nærkontakt med barn i alderen 0-5 år. Det var ingen nyfødte i 1. kvartal 2020 og derfor ingen hjemmebesøk.

7.6 Jordmortjenesten (ansvar 312)

7.6.1 Bemanning og arbeidssituasjon

Det er ansatt en jordmor i 100 % stilling. Det leies inn vikarer for å få vaktene i den lovpålagte følgetjenesten til sykehus dekket. Vi har helkontinuerlig beredskapsvakt for følge av fødende til Nordlandssykehuset. Denne tjenesten er interkommunalt samarbeid med Hamarøy.

7.6.2 Kontordager

Jordmortjenesten har i 2020 hatt faste kontordager og tjenesten har greid å oppfylle krav om vakttjeneste.

7.6.3 Kurs og undervisning

Jordmor har gjennomført foreldreforberedende kurs og barselgrupper. Det har vært gjennomført undervisning i skolen. Jordmor har deltatt i ungdomshelsestasjon med prevensjonsveiledning, og hjulpet til med vaksinerings på skolen og på helsestasjon.

7.6.4 Drift

Fødsler i 2020: 10

Antall utrykninger: 8

Ny-innskrevne gravide: 19

Fødselstallet for 2021 ser veldig lovende ut.

7.6.5 Koronapandemien

Koronasituasjonen har vært utfordrende for jordmortjenesten som har stor grad av én-til-én kontakt med kvinnene på kontoret og i ambulansen. Vi har fulgt de til enhver tid gjeldende smittevernsregler og det har gått veldig bra. Det har vært en utfordring med tilgjengelig og korrekt smittebekledning.

Svangerskapskurs og barselgruppe ble gjennomført høsten 2020, da smittetrykket var litt lavere.

En del møter og grupper blitt avlyst eller utsatt på grunn av smittevern hensyn.

7.6.6 Rekruttering

Vi hadde jordmor-student fra OsloMet i høst. Hun blir ferdig utdannet i januar 2022 og begynner da å jobbe i Steigen. Hun har deltatt i alle elementer i virksomheten, unntatt beredskap og følgetjeneste, som krever autorisasjon. Når hun begynner i jobb, får vi noen måneder med to jordmødre i Steigen.

7.7 Ergoterapeut (ansvar 313)

Den lovpålagte Ergoterapitjenesten ble opprettet med nyansatt ergoterapeut i 75 % stilling 01.10.2020. På grunn av den pågående koronasituasjonen ble det dessverre lite muligheter for markedsføring av den nye tjenesten i 2020. Det tar lang tid og mye kapasitet å bygge opp en ny tjeneste. Til tross for dette fikk ergoterapitjenesten mange henvendelser fra både samarbeidspartnere, pårørende og direkte fra brukerne selv. Henvendelsene har vært mangfoldige og kommet fra mennesker i alle aldre. Ut fra henvendelsene i 2020 var fokusområdene primært innenfor rehabilitering, forebygging, behandling og helsefremmende arbeid, samt hjelpemidler.

7.8 Fysioterapeut (ansvar 313)

7.8.1 Behandling, fokusområder og antall timer

Antall timer og behandling med fysioterapeut varierer pr. pasient etter individuell behovsvurdering. Pasienter trenger ofte behandling i ca. 8 uker med én til to timer per uke. Noen pasienter trenger hjemmebesøk. Barn behandles vanligvis på skolen eller i barnehagen eller på helsestasjonen sammen med helsesykepleier.

En del pasienter følges opp gjennom lange perioder (år), for eksempel etter amputasjon eller ved neurologiske sykdommer. Når det gjelder rehabiliteringspasienter og barn brukes det også en del timer på tverrfaglige møter og veiledning av pårørende og ansatte.

I løpet av 2020 ble det ca. 1400 pasient-timer.

Tabell 17. Henvisning til fysioterapeut. Antall personer.

	Barn	Sykehjemmet	Poliklinisk	I alt
2015	15	21	81	117
2016	14	45	82	141
2017	20	45	70	135
2018	17	12	40	69*
2019	19	24	102	145
2020	15	28	78	121

* Flere fysioterapeuter i kommunen

7.8.2 Diagnoser

Barn og ungdom:

- Vurdering og behandling av motorisk utvikling, samarbeid med helsesykepleier på 4-måneders kontroll
- Ortopedi, apraxi, psykisk utviklingshemming, autisme, ulike syndromer og bindevevssykdom

Steigentunet:

- Ortopedi, mobilisering, nevrologi, lungesykdom og kreft

Polikliniske pasienter (personer i yrkesaktiv alder og hjemmeboende pensjonister):

- Ortopedi (for eksempel bruddskader, skulderoperasjoner, hofte- eller kneprotese)
- Muskel og skjelett (for eksempel senebetennelse, ryggplager)
- Nevrologi (for eksempel slag, MS, ALS), kreft, graviditet og RA

7.8.3 Prioriteringer

Barn- og operasjonspasienter har i 2020 vært prioritert sammen med gravide, pasienter på sykehjemmet og pasienter med lungesykdommer eller kreft.

Andre pasienter har kommet på venteliste. Ventelisten har i 2020 variert fra 1 til 6 uker avhengig av antallet nye henvisninger og behandlingsbehov hos pasienter som allerede er i behandling.

7.8.4 Andre oppgaver

Andre oppgaver som er gjennomført i 2020 er enkelttimer med pasienter for tilpasning av rullestol eller andre hjelpemidler, Trygg hjemme (brannvernprosjektet), deltakelse i svangerskapskurs sammen med jordmor, ansvarsgruppemøter, besøk i barnehager for å vurdere motorisk utvikling, intern undervisning, deltakelse i tverrfaglige møter og delvis lederteamet, hjemmebesøk og velferdsteknologi.

I mars og april var avdelingen stort sett stengt på grunn av koronapandemien.

7.8.5 Frisklivssentralen

Frisklivssentralen har i 2020 mottatt få henvisninger. I løpet av året har 6 pasienter blitt henvist og fått tilbud om trening.

7.9 Psykisk helse (ansvar 315)

Det er tre ansatte i 100 % stillinger i psykisk helse, psykiatrisk psykepleier, sosionom og vernepleier. En av de ansatte arbeider primært med Rask psykisk Helsehjelp (RPH), samt ordinært tilbud om kommunalt psykisk helsearbeid. RPH er et lavterskeltilbud tilpasset personer med milde til moderate lidelser innen angst og depresjon. RPH viser seg å ha god effekt innenfor de rammene den er tiltenkt. Det trengs ikke henvisning fra lege, men man kan ta direkte kontakt med psykisk helse-tjenesten for å få dette tilbudet.

To ansatte fra tjenesten arbeider primært med ordinært tilbud om kommunalt psykisk helsearbeid, samt oppfølging av FACT. FACT er en modell for å oppsøke og følge opp pasienter med alvorlige psykiske lidelser og/eller tunge rus-utfordringer. Vi samarbeider tett med rustjenesten i Steigen som en del av FACT-teamet. FACT er et samarbeidsprosjekt mellom Steigen kommune, Hamarøy kommune, Samisk nasjonal kompetansetjeneste (SANKS) i Finnmark og Distriktpsykiatrisk senter (DPS) i Nordlandssykehuset, Bodø. Vi er i en avslutningsfase av prosjektet nå og skal implementere FACT i den ordinære kommunale tjenesten i 2021. Dette har vært et pilotprosjekt som aldri før har vært utprøvd i Norge i en slik målestokk. Tanken har hele tiden vært å tilpasse seg så langt det er mulig den originale modellen etter vårt nedslagsfelt og befolkning i vårt område. Det har i 2020 vært 10 pasienter tilknyttet FACT i Steigen som får tilbud ukentlig. I perioder når symptomtrykket øker er vi inne inntil fire ganger i uken.

Vi har jevnt over 70-80 aktive pasienter fordelt på de tre ansatte i tjenesten i ordinært psykisk helsearbeid. 17 pasienter i RPH og 10 pasienter i FACT som vi følger opp selv eller i tverrfaglig samarbeid med andre samarbeidspartnere. Dette kan være rustjenesten, skole, Nav, helsestasjonen, barnevern, legekontor, Steigen Vekst og sykehuset i Bodø. Pasienter avsluttes når det er mulig og naturlig. Det kommer gjerne 1-3 nye henvisninger i uken fra legekontoret.

7.9.1 Koronapandemien

Etter at koronapandemien brøt ut i 2020 fikk vi pålegg om å begrense kontakten med pasienter og å begrense terapien på Steigentunet. Vi ble pålagt hjemmekontor når det var mulig og fulgte da opp pasienter med telefonsamtaler og videomøter. De mest sårbare pasientene måtte vi likevel hjem til, slik at de fikk den hjelpen de trengte. Effekten av nedstengningen over tid merket vi mest på slutten av året, da flere følte seg isolert og ensomme. Flere nye personer tok kontakt og søkte hjelp på grunn av ensomhet og isolasjon, men også personer som tidligere hadde vært pasienter hos oss før.

7.9.2 Brukerplanavdekking

33 personer med rusproblemer og/eller psykisk lidelse følges opp tettere enn andre.

7.9.3 Sykemeldinger i løpet av året

Det var ikke sykefravær i 2020.

7.10 Legekontoret (ansvar 316)

7.10.1 Kommunal legevakt

Overgangen fra interkommunal legevakt til lokal legevakt i 2020 har vært svært positiv for personalgruppa. Legene føler en større trygghet ved å ha nærhet til legevakten, hjelpepersonell og journalsystem. KAD-lege (Kommunal akutt døgnenhet) og vaktlege er en og samme lege og den totale vaktbelastningen er mindre. Vi opplever større trivsel og trygghet rundt vaktene og den belastningen det medfører.

7.10.2 Ny fastlegejæmmel

Det har i 2020 blitt ansatt en ny fastlege og tjenesten har nå 4 fastlegejæmmeler. I tillegg er det to Lis1-leger (lege i spesialisering). 40 % stilling er direkte tilknyttet kommunale oppgaver som helsestasjon og sykehjemvisitt. Disse oppgavene er fordelt mellom legene. Kapasiteten har økt slik at alle innbyggere kan ha fastlege i Steigen.

7.10.3 Endringer hjelpepersonell

Kommunen har ansatt en sykepleier og en 3. års sykepleierstudent i henholdsvis fast og midlertidig legesekretærstilling noe som har gitt god stabilitet. Dette har medført at vi kan tilby mer oppfølging lokalt. Nytt for 2020 er at legesenteret har administrert mesteparten av vaksineringen for sesonginfluensa. Det har også vært resurskrevende å opprette smitteteam. Vi har benyttet mye av arbeidsdagen til covid-19-testing og veiledning til publikum for ulike problemstillinger knyttet til koronapandemien (reise, smitte, vaksine, karantene mm.).

7.10.4 Økonomi

Sammenlignet med 2019 har vi hatt en økning i inntekten til legekontoret fra 4,5 mill. kroner til 5,7 mill. kroner. Det utgjør en økning på 1,2 mill. kroner. Disse inntektene er refusjoner fra Helfo, egenandeler og utstyrsmateriell, medisinsalg mm.

I samråd med enhetsleder helse har vi foretatt en fordeling av ansvaret for medarbeidersamtaler. For legesentrets sin del vil disse bli gjennomført våren 2021.

7.10.5 Sykemeldinger

En person har vært langtidssykemeldt i 2020.

7.11 Sykehjemstjenesten (ansvar 331, 333 og 335)

7.11.1 Medarbeidersamtaler

Alle ansatte har fått tilbud om medarbeidersamtaler i 2020.

7.11.2 Medarbeiderfordeling på sykehjemmet

Somatikk langtid:

- 20 ansatte + lærling
- 3 vakante helgestillinger

Korttid:

- 8 ansatte + lærling
- 7 helgestillinger

Skjermet:

- 14 ansatte
- 1 vakant helgestilling

7.11.3 Antall årsverk på sykehjemmet

Tabell 18. Antall årsverk på sykehjemmet

	Sykepleier	Helsefagarbeider	Assistent	Lærling	Sum årsverk
Somatikk langtid	2,40 årsverk	12,00 årsverk	2,50 årsverk	0,5 årsverk selvstendig	17,40 årsverk
Korttid	3,75 årsverk	2,81 årsverk	1,20 årsverk	0,5 årsverk selvstendig	8,26 årsverk
Skjermet	1,80 årsverk	6,40 årsverk	1,24 årsverk		9,44 årsverk
Sum	7,95 årsverk	21,21 årsverk	4,94 årsverk	1,0 årsverk	35,10 årsverk

7.11.5 Rekruttering

I 2020 hadde vi få søkere på stillinger på sykehjemmet. Vi fikk ansatt noen helsefagarbeidere i løpet av 2020. Det var ingen søkere på sykepleierstillinger. (ette er endret i 2021. Vi lyktes med å få noen ungdommer inn i pleien i helgestillinger.

7.11.6 Koronapandemien

Koronapandemien har preget arbeidet på sykehjemmet i 2020. Dette har blant annet omfattet:

- Utarbeidelse av prosedyrer
- Møter for å planlegge en eventuell smittesituasjon
- Utarbeidelse av alternative turnuser
- Innkjøp av utstyr for å være klar til å ta imot koronapasienter på en forsvarlig måte for både pasienter og ansatte
- Bakvakter i perioder for å være klare ved en eventuell oppstart av en koronaavdeling
- Korttidsfravær blant ansatte fordi de har vært redde for å være smittet
- Mindre besøk i avdelingene av pårørende, noe som gjør arbeidet tyngre. Det er godt å ha pårørende jevnlig på besøk. Det gjør all kommunikasjon med dem lettere. Flere pasienter synes det er tungt å ikke kunne ha besøk.
- Innkjøp av nettbrett for å lettere kunne ha samtaler via facetime og lignende.

7.11.7 Korttidsplasser og avlastningsplasser

Korttidsavdeling har stort sett vært full i 2020. Vi har hatt mange syke med kreftdiagnose i 2020. I perioder har vi måttet stenge avlastningsplassene. Dette har vært meget negativt for de som bruker denne tjenesten.

7.11.8 Sykemeldte

7 ansatte er fulgt opp på grunn av langtidsfravær i 2020. 2 personer er ikke tilbake i jobb grunnet sykdom i løpet av året.

7.11.9 Liggedøgn på sykehus

Det har vært en kraftig økning i antallet liggedøgn på sykehus de siste årene.

Tabell 19. Liggedøgn på sykehus. Antall døgn.

	2018	2019	2020
Liggedøgn	44	114	206

7.11.10 Vedtak om plass for nye pasienter

Det har i 2020 vært vedtak om 11 nye pasienter ved sykehjemmet.

7.11.11 Bemanningsbyråbruken

Vi har i sykehjemmet hatt 3 årsverk fra vikarbyrå i 2020.

7.12 Kjøkken og kafédrift (ansvar 337)

Året på kjøkkenet har vært preget av koronasituasjonen, hvor en del faste forhold har blitt satt på vent, og hvor tidvis nedstengning har preget virksomheten. Vi har greid oss ganske godt med noe vakans i stilling, men hvor dette har vært dekket opp ved hjelp av lærling og at de ansatte har gått jobbet flere timer. Vi har greid å levere mat til sykehjem og til hjemmesykepleie i tillegg til å ha en kafeteria åpen fem dager pr. uke på dagtid for ansatte og besøkende. Driften har tidvis vært preget av smittevernrestriksjoner på Steigentunet. Dette har primært gått utover matsalget i kaféen.

Det er utfordringer på følgende områder:

- Kommunikasjonen mellom kjøkken og avdelinger bør forbedres.
- Varmmatproduksjon for daglig servering innebærer en vesentlig endring i drifta og en endring i logistikken som må tas hensyn til.
- Reparasjon av fryserommet er ikke blitt prioritert i 2020.

7.13 Dagavdelingen (ansvar 338)

7.13.1 Ansatte

Dagavdelingen hadde i 2020 1,4 årsverk, fordelt på fagleder 45 %, miljøarbeider 60 %, assistent 60 %. En ansatt har vært på arbeidsutprøving i en periode, og ble fulgt opp med samtaler og møter på Nav. En person er fast på varig tilrettelagt arbeid (VTA) gjennom Nav.

7.13.2 Kapasitet

Dagsenteret hadde 32 dagplasser i uken til rådighet i starten av 2020, hvor flere av brukerne hadde plass flere ganger per uke. Plassene besto da av korte og lange dagplasser fordelt på fire dager. Vi så imidlertid at de forskjellige dagene ble svært forvirrende for de av brukerne som hadde demenssykdom, at det ble dårlig tid til rapportering og forberedning for ansatte og verdien av å ha et varmt måltid sammen på lang dag var stor. Det ble derfor besluttet å gå over til tre lange dager.

7.13.3 Koronapandemien

I mars 2020 ble dagsenteret stengt ned som følge av koronapandemien, og brukerne ble fulgt opp pr. telefon. I slutten av april ble det tillatt å samle 5 mennesker, og vi åpnet opp for tre brukere per dag i midlertidige lokaler med forsterkede smittevernrutiner. I juni åpnet vi opp for fem brukere per dag, i

enda et nytt midlertidig lokale. Dette er antallet brukere vi kunne ha resten av 2020, på grunn av smittevernsbegrensninger.

Brukerne som fikk tilbud om å benytte seg av dagsenteret under pandemien, var de det ble ansett som mest kritisk for. Hvem man prioriterte ble bestemt i samarbeid med hjemmesykepleien., saksbehandler, legesentret, pårørende og andre. De som bodde alene i eget hjem og de som hadde demenssykdom ble prioritert fremfor de som bodde sammen med noen eller i omsorgsbolig.

Rekrutteringen av brukere har vært lav i 2020, da vi ikke har aktivt promotert tjenesten. På grunn av begrensningene i plasser og at de som allerede hadde vedtak ikke fikk tilbud, har man kun gitt plass til de som har hatt et kritisk behov.

7.13.4 Faglig påfyll

I februar 2020 var alle ansatte på hospitering på fire forskjellige dagsenter i Bodø kommune. Det ga mange nye ideer og knyttet forbindelser. Vi har også deltatt på demensdagene, tatt kurs i hukommelsestimulerende terapi og vært på konferansen «Aktivitetstilbud for personer med demens 2020». Avdelingsleder startet høsten 2020 på utdanning i helseledelse på Handelshøyskolen BI. Alle på dagsenteret har meldt seg opp til å ta demensomsorgens ABC i 2021.

7.13.5 Medarbeidersamtaler

Det har blitt gjennomført medarbeidersamtaler med alle som jobber på Dagsenteret. Vi har deltatt i revisjon og i trygg økonomi-prosjektet, og fått innsikt og opplæring i økonomien i vårt tjenesteområde. Vi gjennomfører avdelingsmøter hver måned og forsøker å holde oss oppdatert og tilpasset det behovet som til enhver tid er gjeldene. Avdelingsleder deltar i ukentlige ledermøter hvor vi gjennomgår eventuelle avvik, planlegger og evaluerer, i tillegg til tverrfaglig samarbeid med lege, ergoterapeut, fysioterapeut, saksbehandler, tannlege med flere. Dette er et godt forum for fag, fokus på løsninger og kunnskapsdeling.

I sommermånedene hadde vi tre eksterne vikarer som var med på å holde hjulene i gang på dagsenteret. Brukerne var veldig fornøyde med disse vikarene.

7.14 Hjemmebaserte tjenester (ansvar 350, 351, 352 og 353)

7.14.1 Medarbeidersamtale

Ingen har fått tilbud om medarbeidersamtale i 2020, grunnet organiseringen av tjenesten og vesentlig mangel på ledelse i første halvår.

7.14.2 Antall årsverk

Tabell 20. Antall årsverk på hjemmebaserte tjenester

	Sykepleier/ vernepleier	Hjelpepleiere/ helsefagarb.	Assistent	Lærling	Sum årsverk
Toppen		1,0 årsverk	1,9 årsverk		2,9 årsverk
Mølnmoa	1,0 årsverk	2,6 årsverk	1,7 årsverk		5,3 årsverk
Hjemmesykepleie (inkl. 3. etasje)	9,0 årsverk	14,0 årsverk	5,3 årsverk	1,0 årsverk selvstendig	29,3 årsverk
Sum	10,0 årsverk	17,6 årsverk	8,9 årsverk	1,0 årsverk	37,5 årsverk

7.14.3 Rekruttering

Det er prøvd å rekruttere sykepleiere og hjelpepleiere gjennom 2020. Det har vært mangel på nok fagpersoner i tjenesten. Dette gjelder både sykepleiere og hjelpepleiere. Vi har satt i gang en rekrutteringsgruppe, der det jobbes med å utarbeide en god plan for god rekruttering på lang sikt. Her deltar alle fagforbund med sammen med ledelse og personalleder. Det jobbes fortsatt aktivt med denne planen i 2021.

7.14.4 Koronatiltak

Koronapandemien medførte behov for flere møter, der det ble laget alternative turnuser. Ansatte skulle ikke jobbe både i omsorgsboliger i 3. etasje og ute i hjemmene. Det har vært ansatte som har holdt seg hjemme for å teste seg og av redsel for å være smittet av Covid-19. Noe korttidsfravær har vært registrert på dette. Det har vært oppfordret til å begrense besøk i omsorgsbolig i tråd med de nasjonale anbefalingene.

7.14.5 Sykemeldte

Det har ikke vært leder med personalansvar for hjemmetjenesten store deler av 2020. Av den grunn er sykefraværet bare delvis blitt fulgt opp. Dette ble tatt tak i fra august 2020 og følges systematisk opp i 2021. Noe av sykefraværet er blitt tatt tak i med tilrettelagt turnus i tråd med livssituasjon. Ansatte i hjemmetjenesten har en høy gjennomsnittsalder hvor behov for tilrettelegging og mulighet for å kunne gi det, ikke forenes.

7.14.6 Vedtak på nye brukere

Det er i 2020 gjort et formidabelt oppryddingsarbeid i hjemmetjenesten, da mange brukere har hatt et tilbud uten vedtak og mange har hatt et tilbud langt høyere enn sitt vedtak. Vi velger derfor ikke å tallfeste nye brukere, da dette tallet blir feil grunnet tjenester uten vedtak.

7.14.7 Bemanningsbyrå

Det har vært brukt ca. 2 årsverk fra bemanningsbyrå i hjemmebasert omsorg (1 hjelpepleier og 1 sykepleier). Vikarene er kun brukt i hjemmesykepleien og omsorgsbolig.

7.14.8 Miljøtjenesten

Miljøtjenesten har vært jobbet med i 2020. Tjenesten har oppstart våren 2021 som et tilbud til brukere med vedtak som har gjennomgripende utfordringer i sin hverdag.

8. Plan, utbygging og drift

Avdeling for plan, utbygging og drift (PUD) har god stabilitet innenfor de gitte rammer. Produksjonen i 2020 har imidlertid vært preget av koronasituasjonen.

Avdelingens tjenesteproduksjon kan deles inn i de tre hovedområdene administrasjon/forvaltning, uteseksjonen og renhold. Uteseksjonen og renhold tar seg primært av driften av kommunens eiendomsmasse. I tillegg utfører uteseksjonen drift og vedlikehold på våre vann- og avløpsanlegg, samt enklere driftsoppgaver på vei. Innenfor administrasjon/forvaltning har vi et bredt spekter av fagområder der det utføres mange drifts- og forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse. I tillegg er avdelingen ansvarlig for gjennomføring av det meste av kommunens investeringsprosjekter innenfor bygg og anlegg.

Det har ikke vært gjort vesentlige endringer i stillingsandeler på PUD i 2020. PUD gjennomfører normalt medarbeidersamtale med ansatte på vårvintern. I 2020 ble dette ikke fullstendig gjennomført, da koronasituasjonen ga oss utfordringer med å gjennomføre samtalene som planlagt. Det ble gjennomført samtaler med 7 av 8 på administrasjon/forvaltning, 6 av 6 (2 vakanser på det tidspunktet) på uteseksjonen og 5 av 15 på renhold.

8.1 Driftsmessige hovedutfordringer

Koronasituasjonen har gått ut over produksjonen til PUD, særlig innenfor administrasjon/forvaltning. Tidsbruken og fokuset på å følge opp selve koronasituasjonen har i seg selv vært stor. I tillegg har situasjonen vanskeliggjort en effektiv og smidig forvaltning og kontakt med folk på grunn av smittevernsrestriksjoner. Hjemmekontorløsning fungerer til en viss grad, men over tid medfører den også utfordringer og slitasje.

Sommersesongen ble sterkt preget av nye reisevaner i lys av koronarestriksjoner. Det er vanskelig å være dimensjonert og fokusert godt nok på denne type trafikkknninger. Samtidig er det positivt at så mange finner frem til Steigen og mange tilbakemeldinger tyder på at vi kan forvente fortsatt stort besøk årene framover.

Det har samtidig gjennom året vært jobbet godt med planprosesser, der særlig samfunnsdelen har vært sentral og omfattende. Vi har opplevd godt engasjement og politisk eierskap til planprosessen og ser frem til ferdigstillelse av planen løpet av 2021.

Veterinærvakta har vært en utfordring siden 1. juni 2020. Vi har for en stor del klart å løse utfordringene fortløpende og hatt tilnærmet full dekning på vakta. Vi har likevel ikke klart å få på plass en permanent løsning i løpet av året. Utfordringen oppleves å være av nasjonal karakter. Vi ser med bekymring på situasjonen for landbruksnæringa som helhet fremover, gitt de rammebetingelser og ansvarsfordeling som ligger til ordningen fra nasjonalt hold.

8.1.1 Eiendomsdrift

Bygningsmassen til Steigen kommune bærer preg av stramme budsjetter over lang tid og et betydelig vedlikeholdsetterlep. Dersom det ikke tas radikale grep, enten gjennom å sanere og avhende bygningsmasse eller øke budsjettrammene, vil denne situasjonen øke for hvert år. Vi ser at vi ikke klarer å få gjennomført fornuftige tiltak som over tid ville bidratt til en bedre og mer rasjonell drift, samt bedre tilbud ut til tjenesteområdene.

Et fast hovedpunkt de senere år er vår plikt til å påpeke følgende:

- For våre utleieboliger er vedlikeholdsbudsjettet på ca. 40 % av normtall for boliger.
- For Steigentunet er vedlikeholdsbudsjettet på ca. 30 % av normtall for vedlikehold av den type bygg.
- For øvrige formålsbygg (skolene, barnehagene og rådhuset) er vedlikeholdsbudsjettet på 5 % av normtall for vedlikehold av slike bygg.

Samlet betyr dette at vi over tid forbraker vår bygningsmasse.

8.1.2 Tilsyn eiendom

Helse- og miljøtilsyn:

Engeløy barnehage	Alle avvik er lukket.
Steigentunet	Et avvik er lukket. Vi jobber med avvik på utskifting av lister.
Sentralskolen	Avvik på vedlikeholdsetterlemp jobbes med nå. Utbedring av fasade forventes ferdigstilt i april 2021.

Branntilsyn:

Engeløy barnehage	Ingen avvik
Leinesfjord barnehage	Ingen avvik
Leines barnehage	Ingen avvik

8.2 Økonomiske hovedpunkter

Tabell 21 viser regnskapsresultat 2020 for de tre ansvarsgruppene som tilhører PUD. Negative tall i kolonnen for avvik angir mindreforbruk, mens positive tall angir merforbruk. Tabellen viser at PUD samlet har hatt et lavere forbruk enn budsjettet for 2020.

Tabell 21. Regnskap og budsjett for plan, utbygging og drift. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik	Regnskap 2019
Ansvarsgruppe 4001 - Eiendomsdrift	2 015	2 507	-492	2 465
Ansvarsgruppe 5001 - Teknisk Drift	12 865	13 136	-271	10 997
Ansvarsgruppe 6001 - Forvaltning	5 372	5 370	2	5 209
Sum plan, utbygging og drift	20 252	21 013	-761	18 671

Ser vi på PUD sitt regnskap for 2020 for alle ansvarsområder under ett ligger forbruket på 96 % av regulert budsjett. Ifølge delegeringsreglementet kan midlene omfordles innenfor det enkelte av PUDs tre kapitler (kapittel 4-6).

8.2.1 Eiendomsdrift (kapittel 4)

I forhold til regulert budsjett er regnskapet for eiendomsdrifta overordna sett ganske bra i balanse. Det er noe høyere leieinntekter som veier opp for noe høyere vedlikeholdskostnader. Det er et underforbruk på ca. 0,5 mill. kroner, som gjelder renovering av garderober på Laskestad skole som blir utført i 2021.

8.2.2 Teknisk drift (kapittel 5)

I forhold til regulert budsjett ble det noe mindreforbruk på veivedlikehold. Vi har et forholdsvis stort mindreforbruk på uteseksjonen som i hovedsak knytter seg til vakanser på to stillinger gjennom deler av 2020.

8.2.3 Forvaltning (kapittel 6)

Det har vært en forholdsvis stabil drift i 2020 uten store avvik i forhold til budsjett. I sum har vi et underforbruk på ca. 0,3 mill. kroner som gjelder høyere gebyrinntekter på byggesak og oppmåling i forhold til budsjett, samt en fondsavsetning.

8.3 Investeringer i bygg- og eiendomsdrift

134 El-bilparkering

Prosjektet med å etablere ny el-bilparkering er utsatt og skal koordineres med utbygging av nye omsorgsboliger.

151 Ombygging og fasade på rådhuset

Utbedring av fasaden og ombygging av rådhuset ble av kapasitetshensyn utsatt. Midlene som var avsatt til formålet er i hovedsak omprioritert til utbedring av fasaden på Sentralskolen, samt utredning av ombygging av rådhuset.

152 Brannverntiltak på rådhuset

Brannverntiltak på rådhuset er satt på vent i påvente av prosjektutredning ombygging rådhuset. Dette er avklart med Salten Brann IKS.

153 Utredning av ombygging av rådhuset

Norconsult AS ble engasjert for å gjennomføre en helhetsvurdering av rådhuset hvor det tas hensyn til alle fag. Grunnet koronapandemien ble prosjektet forsinket. Vi hadde kun noen innledende og avklarende møter. Prosjektet fortsetter utover våren 2021 og forventes ferdigstilt i henhold til budsjett.

204 Fasade på Sentralskolen

Utskifting vinduer og utbedring fasaden på Sentralskolen gjennomføres i henhold til avvik fra Helse- og miljøtilsyn Salten. Arbeidene ferdigstilles løpet av april 2021. Prosjektet pågår og forventes ferdigstilt i henhold til budsjett.

207 Renovering toalett på Sentralskolen

Renovering av toalett på Sentralskolen er ferdigstilt med et mindreforbruk i forhold til budsjett på ca. 30 %.

213 Oljekjel i Nordfold

En gammel og nedslitt oljekjel, som heller ikke lenger var lovlig å ha i drift, er skiftet ut med el-kjel. Prosjektet er ferdigstilt i henhold til budsjett.

271 Engøløy barnehage

Etter gjennomført mulighetsstudie ble et alternativ vedtatt for videre planlegging. Dette alternativet krevde avklaring knyttet til kulturminner. Prosjektet stoppet opp til vi fikk godkjent aktuelt areal på sensommeren. Det ble arbeidet videre med prosjektet sammen med aktuelle brukere. Hovedfokus

har vært utforming av plantegninger. I tillegg er det behov for kjøp av tomt fra Opplysningsvesenets fond. Vi har fått bekreftet at dette sannsynligvis vil gå i orden. Det må sendes inn papirer på dette når vi har landet plan og vet behovet for tomt. Optimistisk vil arbeidene starte opp i 2021.

Det ble lagt til rette for å ta imot flere barn i lokalene som disponeres av barnehagen på Laskestad skole. Dette ble gjort ved å lage et nytt toalett, bygge et rom i rommet samt tilrettelegging av areal til personalet.

302 Ombygging av legekontor
Legekantoret er ombygget for å legge til rette for et ekstra legekantor. Prosjektet er ferdigstilt med et mindre forbruk på ca. 60 %.

354 Ombygging kontor for hjemmetjenesten
Ombygging av kontor for hjemmetjenesten har ikke vært prioritert igangsatt av kapasitetsgrunner. Vi søker å starte opp prosjektet i 2021, der vi starter med å gjennomgå behovsvurderingen på nytt.

355 Omsorgsboliger
Kontrakt om bygging av omsorgsboliger ble inngått med Vardebygg i november 2019. Arbeidene startet i februar 2020. Framdriften går etter planen i henhold til kontrakt. Ferdigstillelse er forventet i juni og innflytting høsten 2021. Prosjektet forventes ferdigstilt i henhold til budsjett, men det er stramt.

382 Ombygging av tannklinikk
Prosjektet har stått inaktivt i påvente av avklaringer i forbindelse med slutføring prosjektet. Ferdigstilling og slutføring av prosjektet er ikke blitt prioritert i 2020.

8.4 Investeringer i teknisk drift, vei, vann og avløp

401 Helikopterlandingsplass på Leines
Prosjektet ikke igangsatt. Planlegges utført i løpet av 2021.

510 Kjøp av lastebil
Lastebil er bestilt og ventes levert sommeren 2021.

511 Plenklippere
Innkjøp av plenklippere er ferdigstilt med et mindre forbruk i forhold til budsjett på ca. 24 %.

527 Nordfold vannverk
Enkelte av punktutbedringer er gjennomført i 2020. Øvrige planlagt tiltak utføres i løpet av 2021. Disse må nå ses i sammenheng med kommunestyrets vedtak i forbindelse med interpellasjon 17.02.2021.

605 Skiltplan
Prosjektet har stått inaktivt i påvente av avklaringer fra Statens vegvesen.

606 Kai på Storskjæret Vest
Prosjektet ikke igangsatt. Avventer investeringsbeslutning for 2021.

702 Parkering Frumoa

Prosjektet er ferdigstilt med et mindre forbruk i forhold til budsjett på ca. 17 %.

8.5 Forvaltning og myndighetsutøvelse

Innenfor forvaltning myndighetsutøvelse har PUD i 2020 gjennomført følgende:

Byggesaker:

- Det er behandlet 88 byggesaker, 36 ferdigattester, 7 utslippstillatelser og 26 dispensasjoner.
- Det er gitt tillatelse til 17 nye boenheter, herunder tre bolighus, 10 enheter i omsorgsbolig, tre bruksendringer fra fritidsbolig til bolig og en oppdeling av bolig til to boenheter. Steigens innbyggere og hytteboere har fått tillatelser til tilbygg, anneks og garasjer. Det er gjennom året gitt 19 tillatelser til utbygging til næringsformål.
- I 2020 er det inntektsført 590 000 kroner i byggesaksgebyrer.

Oppmålingssaker:

- Det er i 2020 innkommet 31 saker til oppmålingskontoret tilknyttet deling av eiendom mv.
- Det er gjennomført 72 saker under kategorien «Forretning over en eksisterende matrikkelenhet».
- Det er i 2020 utsendt 46 matrikkelbrev.
- Gebyrinntekter for oppmålingsarbeid utgjør 300 000 kroner i 2020.

Planarbeid mv.:

- Detaljreguleringsplan for Nordskot havn er fullført og vedtatt.
- Detaljreguleringsplan for Haug boligfelt på Engelhøya er fullført og vedtatt.
- Detaljreguleringsplan for Kleivan eiendomspark i Leinesfjord er fullført og vedtatt.
- Arbeid med og vedtak av endringer i detaljreguleringsplan for Røssøy hyttefelt.
- Detaljreguleringsplan for Hellvika boligfelt i Leinesfjord er fullført og vedtatt.
- Oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan for Steigen Vikingstue.
- Det er inntektsført 160 000 kroner i plansaksbehandlingsgebyrer.
- Saksbehandling av akvakultursaker og andre saker i kystsonen, blant annet areal- og biomasse-økning Martnesvika, Flehammer, Hellarvika og søknader om lagringsareal for oppdrettsutstyr Bergsøy og Gjerdvika.
- Svar på høringsavtale for ny forskrift for fiske etter anadrome laksefisk i sjø og vassdrag.
- Behandlet 6 søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark.
- Behandlet en rekke saker innen viltforvaltning. 159 elg og 1 rådyr ble felt i Steigen i 2020.
- Utarbeidet felles avfallsplan for småbåthavner i Steigen kommune.
- Det er behandlet 20 delingssaker.

Skog- og landbruk:

- Det er utbetalt ca. 250 000 kroner i tilskudd til skogbrukstiltak (skogsvei, planting, rydding).
- Prosjektet «Utsiktsrydding langs offentlige veier», initiert av Salten Regionråd, ble avsluttet i 2020. Totalt ble det brukt 110 000 kroner på utsiktsrydding i Steigen kommune.
- Det er utbetalt til sammen 29,5 mill. kroner i produksjonstilskudd og tilskudd til ferie- og fritidsavløysing. Fordelt på 69 søkere.
- Nord-Saltenkommunene fikk 500 000 kroner i stimuleringsstilskudd til veterinære tjenester, en reduksjon på over 50 % fra året før.
- Tilskuddsrammen for UKL-Engelhøya i 2020 var på 1,1 mill. kroner. Totalt disponibelt beløp var på 1,1 mill. kroner inklusive inndratte midler 2019 som ble overført. Av dette bevilget 230 700 kroner til enkeltsøknader. Resten vedtatt bevilget til ulike fellestiltak som skal gjennomføres i løpet av 2-3 år.

- 16 søknader om tilskudd til grøfting i Steigen med til sammen 310 000 kroner.
- SMIL-tilskudd: Det kom inn 12 søknader fra Nord-Salten med et totalt søknadsbeløp på 760 000 kroner. 8 av disse ble innvilget med totalt tilskuddsbeløp på 450 000 kroner. 5 av disse var fra Steigen.
- Konsesjon: 7 søknader om konsesjon er behandlet i Steigen, hvorav 4 med vilkår etter konsesjonsloven § 11, boplikt.
- Det er behandlet 4 søknader om omdisponering etter jordloven § 9, og gitt tillatelse til omdisponering av ca. 2 dekar.

9. Nav

Nav-visjon: Gi mennesker mulighet

Nav Steigens virksomhet skal utføres i tråd med Navs visjon og overordnede målsetting:

1. Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad.
2. Enklere for brukerne og bedre tilpasset brukerens behov.
3. En helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Nav sine verdier skal være: Tydelig, Løsningsdyktig og Til stede.

9.1 Økonomi

Utgifter til driften av Nav-kontoret finansieres mellom stat og kommune etter en fordelingsnøkkel på 33/67 i 2020. Lederlønn fordeles 50/50.

Tabell 22. Regnskap og budsjett for Nav Steigen. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Avvik	Regnskap 2019
Ansvarsgruppe 7001 - Nav	6 377	6 883	-506	6 226

Totalt er det et mindreforbruk i 2020 på Nav Steigen på 506 000 kroner i forhold til budsjett. Hovedårsaken er mindre bruk av kvalifiseringsprogram enn budsjettet for 2020.

9.2 Administrasjon

Det har i 2020 vært 12 ansatte fordelt på ca. 10 årsverk i Nav Steigen. Det var 3 statlige årsverk inkludert leder, mens det var følgende kommunale stillinger ved Nav Steigen i 2020:

- Sosialtjenesten 2,5 årsverk
- Flyktningetjenesten 2 årsverk
- Rustjenesten inkl. boligsosialt arbeid 1,3 årsverk
- Prosjektarbeid 0,8 årsverk

De ansatte er organisert i oppfølgingsteam der arbeidsretta oppfølging er i fokus, og som involverer både kommunale og statlige tiltak. I tillegg deltar ansatte i digitale markedsteam og saksverksted sammen med veiledere i andre Nav-kontor i Ytre Salten (Bodø, Gildeskål, Meløy, Rødøy, Værøy og Røst).

Nav Steigen har vel 200 personer under oppfølging. Dette er arbeidsledige, sykemeldte, enslige foreldre, ungdommer, flyktninger, samt personer med økonomiske problemer, boligsosiale utfordringer og rusavhengighet.

Arbeidsledigheten i Steigen er lav, men en altfor stor andel av befolkningen er utenfor arbeidslivet. Nav er avhengig av et godt og nært samarbeid med bedrifter både i privat og offentlig sektor for å inkludere flere i arbeid, rekruttere arbeidskraft og redusere sykefravær.

9.3 Sosialtjenesten

Tabell 23. Mottakere av økonomiske stønad i 2019 og 2020. Tall i antall personer.

	2019	2020
Økonomisk stønad	131	99
Kvalifiseringsprogram	4	3
Introduksjonsstønad	27	6

Det har vært 99 mottakere av økonomisk stønad i 2020 mot 131 mottakere i 2019. De fleste som mottar økonomisk sosialhjelp suppleres fordi de har lav inntekt, mens noen har økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt over lengre tid.

- 25 personer/husstander har økonomisk forvaltning.
- 33 gjeldsordninger pågår, er under arbeid eller innmeldt.
- 3 personer har vært i kvalifiseringsprogrammet (KVP), bare 1 person ved utgangen av året

Kvalifiseringsprogrammet gir gode resultater, men tiltaket har vært utfordrende i 2020 på grunn av koronapandemien. Det samme gjelder statlige tiltak som arbeidstrening og andre tiltak. Personer som er i program trenger tett oppfølging på arbeidsplassen og sosial trening, noe som er vanskelig gjort med hjemmekontor og redusert drift i virksomheter. De som deltar på programmet, går enten videre til arbeid eller skole. Noen går også over til andre ytelser som for eksempel arbeidsavklaringspenger, da det avdekkes helseproblemer i løpet av programmet.

Når det gjelder lavinntektsfamilier prioriterer vi aktiviteter og utstyr til barna slik at de kan delta på tilbud som andre barn deltar på. Vi beregner ikke barnetrygd som inntektsgrunnlag for å beregne livsopphold til familien, men det blir med i vurderingen når det gjelder ekstra til barna (for eksempel bursdag og lignende) slik at barnetrygda skal komme barna til gode.

Vi følger statens norm for økonomisk sosialhjelp, en sats som indeksreguleres ved årsskiftet. For langtidsmottakere som har økonomisk sosialhjelp til hovedinntekt over mer enn 6-12 måneder vurderes ekstra utbetalinger eller satsene til Statens Institutt for forbruksforskning (SIFO).

Ungdom (18-29 år) prioriteres høyt. Nav følger opp alle ungdommer som vi får melding om før 8 uker er gått, som regel tidligere. Vi har ved årsskiftet startet et prosjekt som heter «Fremtiden er nå» for å jobbe tettere med de unge. Ungdom som slutter på videregående opplæring, følger vi opp i samarbeid med oppfølgingstjenesten i videregående skole (OT).

Nav Steigen legger vekt på å kartlegge årsaken til at folk må ha sosialhjelp og hva som skal til for at de skal komme seg videre. Det er fokus på utdanning, arbeid, aktivitet og gjeldssituasjonen.

9.3.1 Utfordringer i sosialtjenesten

Nav Steigen opplever følgende utfordringer i sosialtjenesten:

- Oppfølging av ungdom: Det kreves koordinert og tett oppfølging på tiltak, utdanning eller arbeid. Mange sliter med psykiske lidelser og sosial angst. Det samarbeides med OT og karrieresenteret i Salten. Det tverrfaglige samarbeidet i kommunen for barn og unge er viktig for å komme tidligere inn med hjelp, og for å være bevisst de utfordringer barn som pårørende kan ha.

- Økning av gjeldssaker og økonomiske problemer: Dette har økt blant barnefamilier og unge voksne. Det forventes økning av gjeldssaker som konsekvens av koronapandemien.

9.3.2 Boligsosialt arbeid

Det jobbes i henhold til boligsosial handlingsplan som ble vedtatt i september 2019. Bolignemnda er nå samordnet i Steigen når det gjelder alle kommunale boliger. Bolignemnda består av representant fra PUD som boligeier, tildelingskontoret for helse og veileder i Nav.

Gruppen vanskeligstilte på boligmarkedet er forankret både i helse- og omsorgsloven (utfordringer knyttet til alder, helseproblemer og funksjonsevne) og i sosialtjenesteloven (økonomisk og sosialt vanskeligstilte).

Nav Steigen har også saksbehandling og veiledning av Husbankens virkemidler som startlån, etablerings- og utbedringstilskudd, samt veiledning om bostøtte.

9.4 Rustjenesten

Året 2020 har vært et spesielt år i rustjenesten etter 12. mars. Med strenge restriksjoner og mye hjemmekontor våren 2020 foregikk stort sett alle samtaler med brukerne i rustjenesten ute på tur eller i telefon. Rustjenesten er vant til denne strukturen da vi er mye ute og tilbyr oppfølging i brukernes hjemmemiljø. Det er likevel ikke gunstig over tid å ikke ha strukturerede samtaler på kontoret.

Treffstedet «Kjeller'n» måtte stenges som følge av smitteverntiltak til etter sommerferien. Dette gjorde at mange av våre brukere mistet det ukentlige tilbudet de har hatt nytte av. Andre aktivitets- og arbeidstilbud ble også stengt ned, og i tillegg opphørte en del tilbud hos spesialisthelsetjenesten, samt inntak til rusbehandling. På høsten klarte vi å tilrettelegge etter nasjonale retningslinjer for smittevern slik at vi kunne åpne «Kjeller'n» og igjen ha samtaler på kontoret.

For å imøtekomme behovet for oppfølging etter 12. mars gjorde vi følgende konkrete tiltak:

- Det ble vi opprettet en "korona-samtaletelefon" som var betjent av psykisk helse og rustjenesten alle dager i uken klokken 10-22 slik at brukere av tjenesten (og andre innbyggere i Steigen) kunne nå tak i noen å snakke med hvis de hadde det vanskelig som følge av nedstengingen.
- Som en alternativ sosial arena opprettet vi brukerprofiler på wordfeud og quizkampen slik at brukerne av «Kjeller'n» og rustjenesten kunne spille sammen med oss for å føle at de hadde en sosial kontakt med noen. Det ble laget en digital «påske-quiz» for å ha et sosialt innslag. For noen var dette svært positivt, men det var utfordrende å inkludere alle, da noen ikke er like digitale.
- Vi prioriterte og intensiverte oppfølgingen av de pasientene som er i FACT Nord-Salten, i tråd med de nasjonale anbefalingene i den spesielle tiden.

9.4.1 Urolig høst

Høsten 2020 ble en urolig tid for mange brukere. Det ble en økt forekomst av rus og en økning av psykiske helseproblemer og voldsproblematikk. Dette ses i sammenheng med koronasituasjonen, tilgang til nye rusmidler, samt en endring av det helhetlige tilbudet mange av brukerne hadde hatt

nytte av før pandemien. Denne urolige høsten påvirket på mange måter tjenesten fordi det ble mer ad hoc-arbeid og mye «brannsløkking» som preget arbeidshverdagen. Rustjenesten har vært mye tilgjengelig ut over ordinær arbeidstid i året som har vært.

Nav Steigen har vært en aktiv pådriver og samarbeidspart for helsetjenesten i etablering av miljøtjenesten i kommunen.

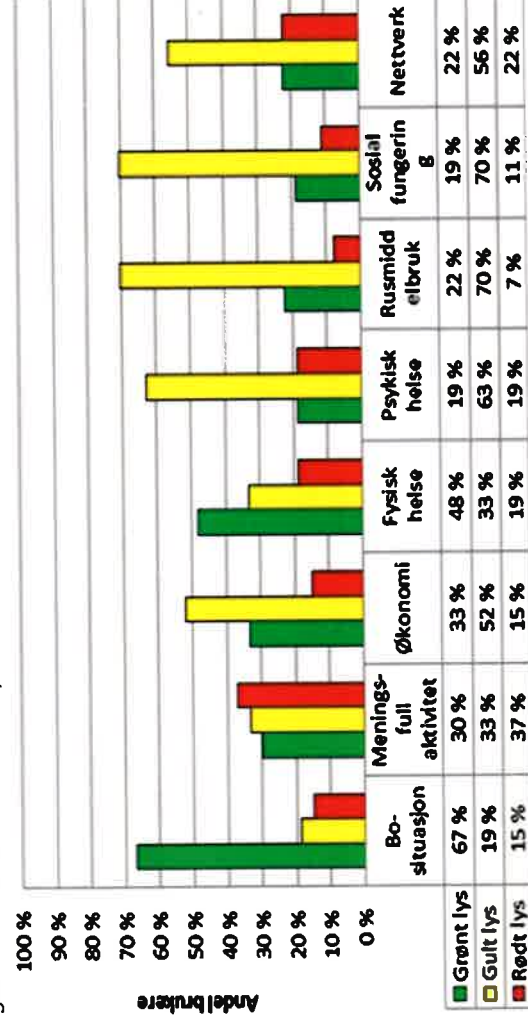
9.4.2 BrukerPlan 2020

I den årlige kartleggingen i BrukerPlan 2020 har vi kartlagt 27 personer med rusproblemer i kommunen. Dette gjelder personer med rusproblem som går alvorlig ut over deres daglige fungering og/eller relasjon til andre. Det er et krav at de har hatt vedtak på helse- og omsorgstjenester siste 12 måneder for å bli inkludert i kartleggingen.

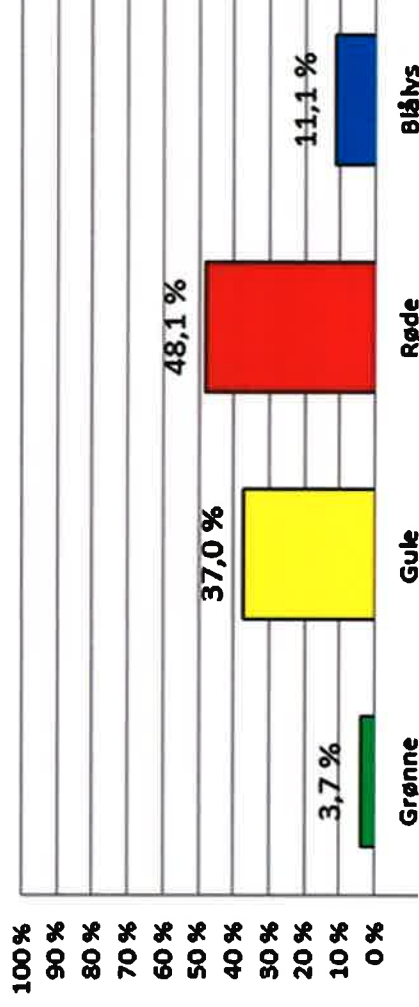
De som er kartlagt i BrukerPlan scores med «grønt», «gult» eller «rødt» på deres fungering på 8 livsområder: Bosituasjon, meningsfull aktivitet, økonomi, fysisk helse, psykisk helse, rusmiddelbruk, sosial fungering og nettverk. De kommer til slutt ut med en samlet score på levekårsindeks.

Av de kartlagte brukerne er det 4 % som kommer ut på «grønt» på levekårsindeksen, 37 % scorer «gult», 48 % scorer «rødt» og 11 % scorer «blålys». De som scorer «blålys» og «rødt» er i kategorien for å motta FACT-tjenester. Dette er en økning fra tidligere år. Ut fra kartleggingen ser vi at mange av dem som mottar tjenester har sammensatte og komplekse utfordringer knyttet til både rusproblem og psykisk helse. De trenger ofte sammensatte, langvarige koordinerte tjenester både fra kommunen og spesialisthelsetjenesten.

Figur 7. Levekårsområdet. Tall i prosent.

Figur 8. Brukere etter levekårsindeks. Tall i prosent.

Ifølge BrukerPlan er alkohol er det mest brukte rusmidlet (80 %), deretter cannabis (44%) og sentralstimulerende rusmidler (30 %). Ofte brukes flere rusmidler i kombinasjon. Som følge av pandemien og «tørke» av mange rusmidler tidlig på året, opplevde vi en økning i forekomsten av ulike tabletter, cannabis og andre nye rusmidler mer mot høsten. Vi opplever at brukerne er åpne og ærlige om hva de bruker av rusmidler, samt at flere har vært bekymret for hverandre i året som har vært, både som følge av ensomhet, psykiske utfordringer og ukritisk bruk av rusmidler.

Nav Rustjeneste har hatt oppfølging av 28 personer i 2020 (70 % menn og 30 % kvinner), hvor noen følges opp gjennom FACT Nord-Salten (interkommunalt oppsøkende behandlingsteam sammensatt av tjenester fra kommunene Steigen og Hamarøy og spesialisthelsetjenesten ved psykoseteam og rusteam).

Også i 2020 var det åpent på «Kjeller'n» julaften. Rustjenesten organiserte dette sammen med frivilligsentralen og frivillige. Det kom 8 personer (en økning på 3 fra 2019), og det viser at tilbudet er ønsket og en mulighet for å nå flere for hvert år. De som deltok på julefeiringen, opplevde dette som veldig positivt.

9.4.3 Forebyggende arbeid blant barn og unge

Høsten 2020 deltok rustjenesten i forebyggende samtalegrupper i niende klasse på ungdomsskolen sammen med helsestasjonen og psykisk helsetjeneste. Dette tilbudet varte i 8 uker med 2 timer per uke.

9.4.4 Annet arbeid

- Det ble gjennomført digital fagdag i november med bakgrunn i Ungdata-resultater. Det var tre eksterne forelesere og deltakere som jobber med barn og unge fra hele kommunen.
- Rustjenesten sitter i arbeidsgruppe for «barn som pårørende» i kommunen og i «Trygg hjemme»-prosjekt med Salten Brann og Steigen kommune. Disse arbeidsgruppene vil fortsette i 2021. Rustjenesten er også med i interkommunalt fagnettverk for psykisk helse og rusarbeid i kommunene sammen med de andre Salten-kommunene.
- Etter at boligsosialt prosjekt og boligsosial handlingsplan ble ferdigstilt i 2019, ble ruskonsulenten også med i «Boligteamet» i kommunen for å gi med ekstra fokus på de vanskeligstilte på boligmarkedet.

- Rustjenesten har søkt om prosjektmidler fra Helsedirektoratet gjennom flere år for styrking av kommunalt rusarbeid. Ressurser har gradvis blitt styrket, og fra 01.01.2021 er det to 100 % faste stillinger i rustjenesten i Steigen. En del av stillingsressursen er knyttet til boligsosialt arbeid. Det er også ansatt en miljøarbeider i 50 % prosjektstilling i rustjenesten. Dette med hensikt å styrke aktivitets- og oppfølgingstilbudet til brukerne.
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Steigen kommune skal revideres i løpet av 2021. Det forventes Stortingets behandling av ny rusreform «Fra straff til hjelp», da det vil ha betydning for arbeidsoppgaver knyttet til rusoppfølging i kommunen og revidering av handlingsplanen.

9.5 Flyktningetjenesten

Tabell 22 viser tilflytting til Steigen som har skjedd gjennom flyktningetjenesten i årene 2016-2020. Flyktningene har i denne perioden kommet fra Eritrea, Somalia, Sudan, Syria og Kongo. Steigen er i tillegg tildelt en familie fra Sudan på fem personer, men denne familien er ikke ankommet ennå.

Tabell 24. Tilflytting til Steigen gjennom flyktningetjenesten i 2016-2020

År	Bosatte flyktninger		Familiegjenforening		Sum
	voksne	barn	voksne	barn	
2016	17		4	8	29
2017	9	4		5	18
2018					-
2019	4	6		2	12
2020	3	3			6

9.5.1 Introduksjonsprogrammet

Ved utgangen av 2020 var det 6 deltakere i Introduksjonsprogrammet. Introduksjonsprogrammet skal være en fulltids jobb som skal forberede overgang til jobb eller videre utdanning. Introduksjonsprogrammet skal inneholde norskopplæring, samfunnsfag og arbeidspraksis. Det skal være 37,5 timers uke og vanlig ferie. Det er innført gode samarbeidsrutiner mellom voksenopplæringen, karrieresenteret, helsestasjonen, psykisk helse og tannlege. Etter Introduksjonsprogrammet fortsetter mange på skole med lån/stipend fra lånekassen, hvis de ikke er kommet i jobb.

9.5.2 Arbeid og videre utdanning

Det viktigste for de flyktningene som kommer hit er å få arbeid eller mulighetene til videre utdanning. Vi har et godt samarbeid med flere arbeidsgivere, både i kommunal og privat sektor, for å få arbeidspraksis og arbeidstrening som gir flyktningen innsikt i norsk arbeidsliv. Likevel trenger vi flere arbeidsplasser som tar inn flyktninger på arbeidspraksis. Mange er flinke arbeidsfolk som har jobbet med snekring, muring, maling, transport, på kaféer osv. De er arbeidsvillige og veldig motiverte for å jobbe. Flyktninger som bosettes er ofte familier der de voksne har vært i arbeid i mange år før de måtte flykte.

9.5.3 Integrering

For at flyktningene skal bli integrert og kjent med lokalbefolkningen er det viktig at flere innbyggere i Steigen engasjerer seg og blir kjent med flyktningene. Barna trenger «besteforeldre», enslige unge menn trenger gode kamerater, enslige mødre trenger avlastning, og alle trenger venner og gode naboer. Steigen har mange trivelige flyktninger som det er en glede å bli kjent med. Mange har tøffe historier bak seg, men ønsker å se framover.

9.5.4 Utfordringer i flyktningetjenesten

Flyktningetjenesten opplever følgende utfordringer:

- Samarbeid med flere arbeidsgivere for å få flyktningene ut i arbeid, både gjennom arbeidspraksis og ordinært arbeid.
- Det trengs flere steigværingar som vil være fadder, venner eller besteforeldre for barn, familier og enslige. Det gjøres et godt arbeid i flere grender.

9.5.5 Oppsummering av 10 års bosetting i perioden 2010 – 2020

Steigen kommune har bosatt flyktninger siden 2002. Tjenesten har vært organisert i Nav Steigen siden november 2009, da Nav ble etablert. I perioden 2010 – 2020 er det bosatt 124 personer (83 voksne og 41 barn). Barn født i Norge kommer i tillegg.

- 12 personer (9 voksne og 3 barn) har flyttet fra kommunen innenfor 5-års-perioden som kommunen mottar integreringstilskudd. Flere har flyttet etter 5-års-perioden på grunn av jobb eller utdanning.
- Av 83 voksne er 6 personer nå i Introduksjonsprogram, 3 nyankomne er på forkurs i påvente av oppstart på Introduksjonsprogram.
- 42 personer i ordinært arbeid (23 her i Steigen, 19 fått jobb andre steder i landet).
- 3 personer i på tiltak gjennom Nav.
- 19 personer er under utdanning (grunnskole, videregående, universitet), noen kombinert med jobb.
- 1 person er pensjonist, 2 personer er uføretrygdet, 3 personer er under utredning for helseproblemer (arbeidsavklaringspenger).
- 7 personer er flyttet andre steder uten at vi vet om de er i arbeid, utdanning eller er arbeidsledig.

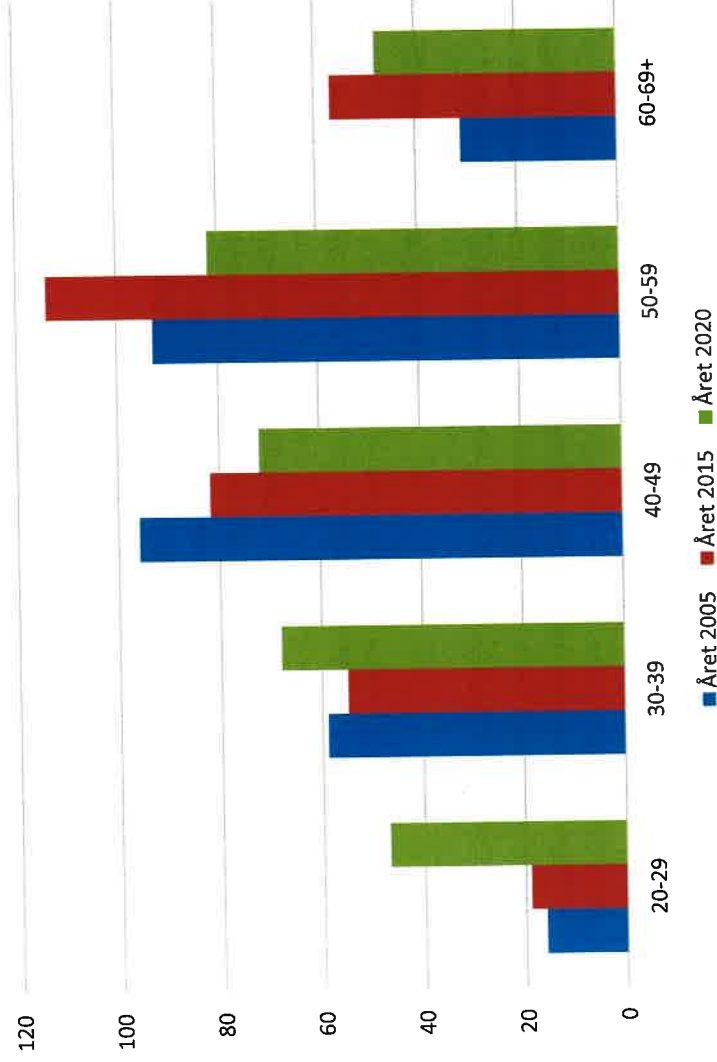
10. Personalområdet

10.1 Ansatte

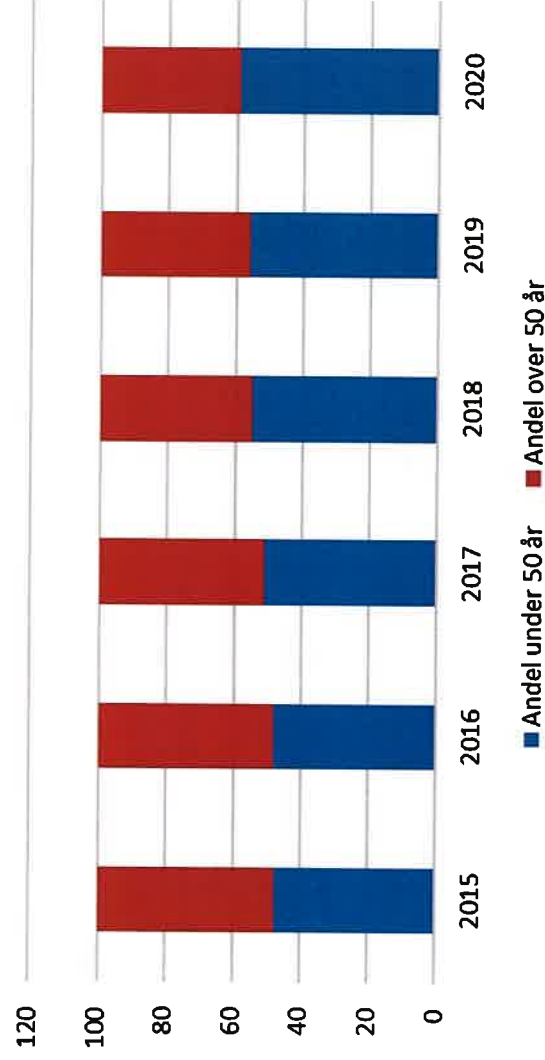
Antallet ansatte i Steigen kommune holder seg stabilt over år. Ved utgangen av 2020 var antallet ansatte totalt 317, fordelt på 263,8 årsverk. Dette inkluderer prosjekt- og opplæringsstillinger vi har hatt gjennom året. Ansatte fordeler seg på kjønn med 261 kvinner og 56 menn. Det er en økende andel kvinnelige arbeidstakere i kommunen. Kvinner utgjør nå 82 % av de ansatte, mens menn utgjør 18 %.

Figur 9 illustrerer utviklingen i alderssammensetningen i kommunens organisasjon fra 2005 og frem til i dag. Figuren viser at vi i 2020 har en jevnere aldersfordeling enn tidligere. Det bekrefter den positive trenden vi har sett de siste årene med en bredere alderssammensetning i organisasjonen enn hva tilfellet har vært tidligere år. Vi rekrutterer flere unge arbeidstakere nå, samtidig som vi legger til rette for å beholde seniorer lengst mulig, både på grunn av behovet for arbeidskraft og for å sikre erfaringskompetansen i organisasjonen.

Figur 9. Alderssammensetning i organisasjonen Steigen kommune for tre ulike år. Tall i antall ansatte.

Figur 10. Utviklingen i andelen ansatte over 50 år og under 50 år. Tall i prosent.

Figur 10 illustrerer hvordan utjamning av aldersfordelingen slår ut for gruppen ansatte over 50 år i forhold gruppen ansatte under 50 år. Andelen over 50 år (rød farge) er nedadgående til fordel for andelen under 50 år (blå farge) som øker tilsvarende.

10.2 Rekruttering

Steigen kommune har i 2020 hatt seks lærlinger på ulike fagområder: Tre lærlinger innenfor helse- og omsorgsfag, en lærling som institusjonskokk, en lærling som renholdsoperatør og en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Sistnevnte har fullført læretiden med bestått fagprøve og fagbrev dette året. Resterende lærlinger fortsetter sitt utdanningsløp.

Inntak av lærlinger er et viktig rekrutteringstiltak for å sikre nødvendig fagkompetanse på ulike områder i kommunen. Samtidig er det et viktig samfunnsoppdrag å bidra til at ungdommer får mulighet til en fagutdanning i vår kommune.

Det er rekruttert til to utdanningsstillinger innenfor læreryrket i 2020. Rekrutteringsordningen gir mulighet for fast ansettelse med forbehold om å gjennomføre godkjent lærerutdanning. En av våre ansatte i utdanningsstilling har fått fullført sin utdanning som lærer i 2020.

Det er rekruttert flere personer med godkjent lærerutdanning ved oppstarten av nytt skoleår høsten 2020. Det tilsier en lavere andel ufaglærte lærere i skolen enn tidligere. De største utfordringene med rekruttering av kvalifisert arbeidskraft, har vært yrkesgruppene sykepleiere og pedagogisk personale i barnehager.

Steigen kommune gjennomførte en rekke faste ansettelser i ledige stillinger i 2020. De faste ansettelsene som er gjennomført gjennom året er framstilt i tabell 23. Gjennom 2020 er det også tilsatt i flere midlertidige stillinger, prosjekter og vikariater på ulike fagområder.

Tabell 25. Ansettelse i Steigen kommune i 2020.

Tjenesteområde	Stilling	Stillingsstørrelse
Sentraladministrasjon	Seniorrådgiver	100 %
	Kontormedarbeider	100 %
Helse og omsorg	Helse- og omsorgsleder	100 %
	Helsesykepleier	75 %
	Ergoterapeut	75 %
	Sykepleier, spesialsykepleier	180 %
	Helsefagarbeidere, inkl. utdanningsstilling	480 %
	Helsesekretær	50 %
	Arbeidsterapeut	60 %
	Kjøkkensjef	100 %
Oppvekst	Kantinearbeider	60 %
	Rektor	100 %
	Undervisningsstillinger, inkl. utdanningsstilling	890 %
	Pedagogisk leder i barnehage	200 %
	Utdanningsstilling, fagarbeider barnehage	190 %
	SFO-leder/assistent	100 %
	Arbeidsleder uteseksjonen	100 %
	Driftsoperatør	100 %
Plan, utvikling og drift	Renholdere	140 %

10.3 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

10.3.1 Arbeidsmiljøutvalget

Det er gjennomført to møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2020. Det var i alt 10 saker, hvorav 7 saker til behandling og 3 orienteringssaker. Referater fra møtene har vært sendt som orientering til Formannskapet. Utvalget består av følgende medlemmer:

Fra arbeidsgiversiden:

Helse og omsorgsleder (Jørgen Lundsveen)
 Oppvekstleder (Kenneth Holen)
 Leder PUD (Andreas Sletten)
 Kommunedirektør (Tordis Sofie Langseth)

Fra arbeidstakersiden:

LO kommune (Fagforbundet 2 representanter): Rigmor Hansen, Camilla Andersen.
 Unio (Utdanningsforbundet 1 representant): Linda Johnsen.
 Hovedverneombud Bente Amundsen.

10.3.2 Sykefravær

Sykefraværet er et sentralt tema i Steigen kommune og tas opp jevnlig i ledermøter og AOS-gruppa (arbeidstakerorganisasjonene i Steigen). I tillegg gjennomgås og behandles sykefraværet som sak i hvert møte i arbeidsmiljøutvalget. På tross av pandemien, viser foreløpige tall ikke en økning i det totale sykefraværet i 2020, tvert imot en nedgang. Fraværet har siden 2017 vist tendens til å stoppe

opp eller snu. Det er derfor gledelig å registrere at det totale sykefraværet er redusert fra 8,7 % i 2019 til 7,8 % i 2020.

Figur 11. Sykefravær i Steigen kommune i perioden 2012-2020. Tall i prosent.

Alle tjenesteområdene har hatt nedgang i sykefraværet. utfordringene er fortsatt høyst innenfor barnehager, delvis skoler, og i renholdstjenesten. Det har vært noe mindre sykefravær i pleie og omsorg, men mer sykefravær innenfor helse enn tidligere.

10.3.3 Yrkesskade

Det er registrert én yrkesskade i Steigen kommune i 2020. Skaden er innenfor yrkesgruppen renholdere og skyldes senvirkninger av tidligere eksponering fra skadelige renholdspreparat. Preparat og kjemikalier som har vært eksponeringskilden er ikke lenger i bruk og vil derfor ikke kunne være til fare for andre arbeidstakere.

Arbeidsmiljøutvalget har vedtatt å gjennomføre en yrkeshygienisk vernerunde for renholderne. Planen er å ha en full gjennomgang av arbeidsmiljø og helseutfordringer for denne gruppen.

10.3.4 Elektronisk system for avvikshåndtering

Den planlagte innføringen av et elektronisk avvikssystem i 2020 ble utsatt på grunn leverandørens opphør av produkter innenfor kvalitetsstyring og avvik. Før årsskiftet ble det inngått avtale med en ny leverandør om levering av elektronisk avvikssystem til kommunen. Det forventes implementering av systemet i løpet av våren 2021.

10.3.5 Bedriftshelsetjenesten

Steigen kommune har et godt og etablert samarbeid med bedriftshelsetjenesten, Hemis AS, innenfor området helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Bedriftshelsetjenesten deltar i kommunens møter i arbeidsmiljøutvalget og har også vært direkte involvert i ulike HMS-tiltak gjennom 2020.

Arbeidsmiljøutvalget vedtok i desember 2020 ny handlingsplan for kommende år som definerer ulike arbeidsområder innenfor HMS. Planen inneholder både gjennomgående tiltak og samarbeidsområder, samt særskilte tiltak som skal iverksettes.

Vedlegg 1: Barnevern

Barneverntjenesten Bodø, avdeling Steigen Årsrapport 2020 / Tilstandsrapport pr 01.03.21

Innhold

1. Oppsummering
2. Om barnevern
3. Presentasjon av virksomheten
4. Temaområder
 - 4.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi
 - 4.2 Meldinger
 - 4.3 Undersøkelser
 - 4.4 Tiltak
 - 4.5 Fosterhjem
 - 4.6 Ettervern
 - 4.7 Kvalitet
 - 4.8 Bemanning
 - 4.9 Økonomi
5. Samarbeid med andre sektorer
 - 5.1 Forebyggende arbeid
6. Styrke
7. Utfordringsbildet
8. Innsatsområder og tiltak

1. Oppsummering 2020

Barneverntjenesten Bodø, avdeling Steigen, har gjennom året hatt – og har fortsatt – en del svært alvorlige saker som krever mye oppfølging. Tjenesten hadde ikke flere aktive barn i 2020 enn i 2019, men hadde en svak økning av meldinger og 30% økning i saker til undersøkelse. Samtidig som tjenesten var underbemannet størsteparten av året hadde den 11 flere undersøkelsessaker enn i 2019. På tross av dette ble ca. 60% av undersøkelsene gjennomført innenfor frist. I 2020 hadde Steigen barnevern 45 barn på tiltak. En nedgang på 7 fra i 2019. 5 familier fikk (og noen får fortsatt) veiledning i hjemmet fra Ressursteamet. Dette har forebygget flere plasseringer.

4 barn ble akutt plassert i 2020 mot 2 i 2019. 3 av disse ble tilbakeført til hjemmet i januar i år. Tjenesten hadde i 2020 en plassering som var betydelig mer kostnadskreven enn en vanlig plassering, dette pga helseutfordringer hos barnet. Unge voksne med ettervern var i 2020 7 personer.

Hovedutfordringer i Steigen er at det er ett forholdsvis lavt antall tiltak i hjemmet. Det kunne ha vært flere dersom foreldre hadde takket ja til tiltak. Det er i mange tilfeller tiltak i hjemmet som forebygger plasseringer. Sammenlignet med landet for øvrig har Steigen ett høyt antall tiltak utenfor hjemmet i forhold til tiltak i hjemmet. Dette krever sitt ift oppfølging av fosterbarn og fosterfamilier.

Også barneverntjenesten i Steigen har vært, og er, påvirket / preget av koronasituasjonen. Noen familier har trenert kontakten med korona som begrunnelse. Ift arbeidsmiljø fikk tjenesten restriksjoner på bruk av kantine/kjøkken/vann, etter klokken 15.30. Ved behov for vann utenom dette må vann hentes på toalettet. Ingen i avdeling Steigen har vært smittet eller vært i karantene pga korona.

2. Om barnevern

Barnevernet har som samfunnsmandat å sikre alle barn en god oppvekst.

I Norge er vi kjent med barndommens betydning for fysisk og psykisk helse, utdannelsesforløp og mulighetene til å bli godt fungerende voksne. Videre har det over lang tid vært en betydelig enighet i samfunnet om at barn har en verdi i seg selv, og rett til ett verdig og godt liv. På bakgrunn av dette har det norske barnevernet utviklet seg fra «Lov om Behandling av vanvyrde og forsømte Børn», også kalt vergerådsloven, som trådte i kraft i 1900. Dette var den første «barnevernloven» vi fikk i Norge besto i over 50 år før den ble avløst av «Lov om barnevern» i 1953. Menneskerettighetskonvensjonen, som Norge ratifiserte i 1953, og barnekonvensjonen som Norge ratifiserte i 1991 har selvsagt vært med å påvirke både menneskesyn og barnesyn. Hvordan vi ser og forstår barn og voksne utvikler seg i takt med hva vi lærer av forskning, hvordan holdningene i samfunnet utvikler seg og hvilke verdier samfunnet framholder som viktige og nyttige. Barnevernloven ble etter hvert revidert og en ny lov trådte i kraft i 1993. En av endringene bestod i at barnevernstjenesten kunne iverksette hjelpetiltak på et tidligere tidspunkt enn etter loven av 1953. Dette innebar at hjelpetiltak kunne benyttes før problemene hadde utviklet seg så langt i en så uheldig retning at det var aktuelt å flytte barnet bort fra

hjemmet. Regjering og departement har over noen år nå gjennomført en ny revidering av barnevernloven. Den nye loven viderefører mye av den gamle, samtidig som nye ting er føyd til. Blant annet gjøres kommunene mer økonomisk ansvarlig for tunge og kostnadskrevende tiltak.

Gjennom sitt arbeid med familiene skal barneverntjenesten forebygge at barn skal leve i vedvarende omsorgssvikt eller i situasjoner som kan utvikle seg til å bli omsorgssvikt. Dette gjøres først og fremst gjennom tiltak i hjemmet, i samarbeid med foreldrene. Noen ganger fører ikke tiltak i hjemmet fram. Eller foreldrene av ulike årsaker vurderer at de ikke kan ha omsorgen for barnet. Da omplasseres barnet til ett fosterhjem for kortere eller lengre tid. Der det er mulig skal det samtidig arbeides for tilbakeføring til biologisk hjem.

Tidligst mulig hjelp til utsatte barn avhenger av at barnets omgivelser (foreldre, familie, andre private, barnehage, skole, helsestasjon, lege, etc) ser barnets reelle situasjon og handler i samsvar med dette gjennom å melde i fra til barneverntjenesten om bekymring. Godt samarbeid mellom de offentlige tjenestene rundt de familiene og barna som trenger det vil kunne bidra til å forebygge at en vanskelig situasjon utvikler seg til omsorgssvikt, og at pågående omsorgssvikt får vedvare. Barnevern er ett samfunnsansvar. Dette betones tydeligere i den kommende nye barnevernloven. Den nye barnevernloven innebærer en barnevernreform som egentlig en oppvekstreform. En reform som stiller krav og forventninger til kommunene om å styrke det forebyggende arbeid overfor barn, unge og deres familier, og slik ta et større ansvar for de utsatte barna.

For mer om barnevern, se [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnevernet---til-barnets-beste/id87701/)

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnevernet---til-barnets-beste/id87701/>)

3. Presentasjon av virksomheten

Barneverntjenesten Bodø består av Bodø som vertskommune og Steigen, Gildeskål, Hamarøy, Rødøy, Røst og Værøy som samarbeidskommuner. Tjenesten skal serve til sammen i overkant av 62 000 innbyggere. Her under en barnebefolkning på til sammen 12272 barn og unge under 18 år. Fra og med 2021 er også Rødøy med. Antallet barn er da økt til om lag 12530 barn.

Alle i vår interkommunale tjeneste har tilgang på flere felles ressurser: Merkantil personale med økonomi- og regnskapskompetanse, systemansvarlig (IKT), tiltaksarbeidere med spesialisering innenfor foreldreveiledning og miljøterapi samt egne rådgivende jurister.

*Se eventuelt organisasjonskart.

4. Temaområder

4.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi:

Det forutsettes at leserne (politisk og kommunal administrasjon i Steigen) har god kjennskap til Steigen kommune. Greit å ha med seg at i følge SSB hadde Steigen i 2020 2591 innbyggere hvorav 465 barn under 18 år. I 2020 var 81 av disse barna i kontakt med barneverntjenesten.

Så langt i 2021 har tjenesten arbeidet med 51 barn.

4.2 Meldinger

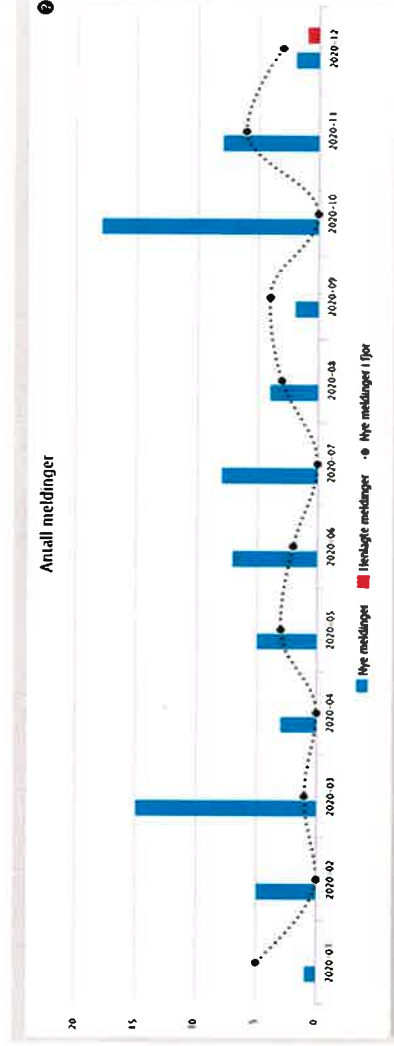
Tjenesten mottok til sammen 78 meldinger i 2020. 36 var på «nye» barn. Dette var 2 færre nye enn i 2019. Resterende var på barn som det allerede var aktiv i barneverntjenesten. Det var betydelige meldingstopper i mars og i oktober.

Det var en betydelig økning i meldinger fra kommunale tjenester. Dette er svært positivt da det betyr at disse tjenestene ser barns totalsituasjon.

Voldsmeldingene har økt fra 10 i 2019 til 28 meldinger i 2020, altså nesten en 3-dobling. (Til sammenlikning har voldmeldinger i Bodø økt med 25% i

Samme tidsrom. Det var 3 meldinger på seksuelle overgrep, mot 1 melding i 2019. Av de 78 meldingene var 58 også begrunnet med forhold ved foreldrene, mot 20 i 2019.

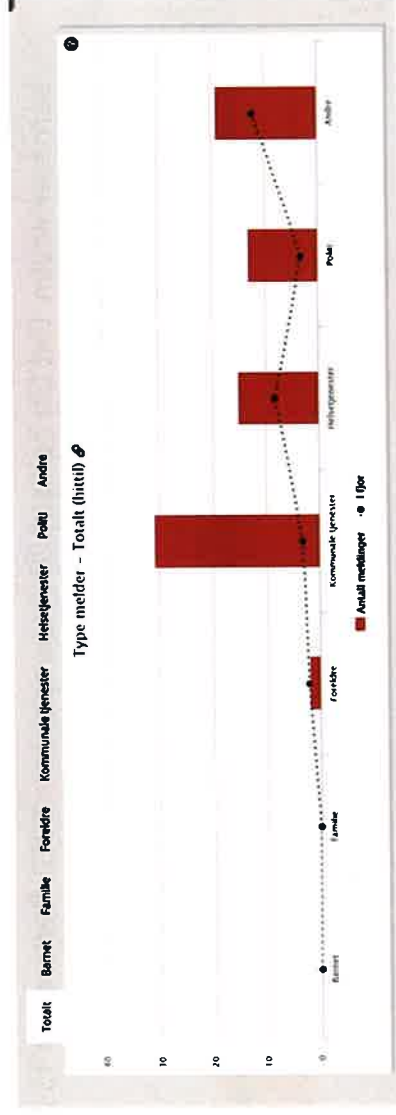
41 av de 78 meldingene ble henlagt. Alle meldinger på aktive saker henlegges. Noen meldinger ble henlagt fordi det ikke var grunnlag iht barnevernloven å åpne undersøkelse. Det kommer i mange tilfeller flere meldinger på samme barn.

*Se også vedlagte tabell.

Så langt i 2021 har vi fått 11 bekymringsmeldinger. Dette er noen flere enn på samme tid i fjor. Meldingene kommer i hovedsak fra kommunale tjenester, helsetjenester og politi.

Hvem meldte i 2020:

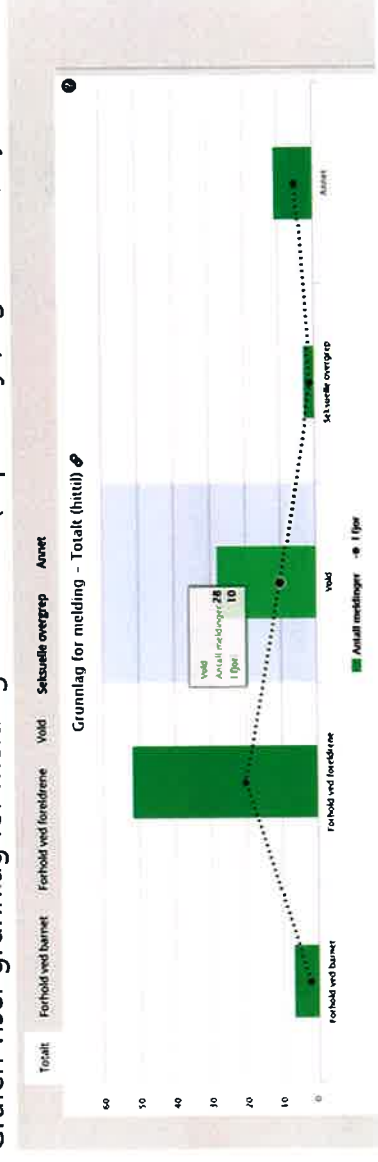

Grafen viser hvem som meldte i fjor og i 2019. Stiplet linje 2019, søyler 2020. (Henholdsvis Barnekt – Familie – Foreldre – Kommunale tjenester – Helsejenester-politi-andre)

Grafen viser en betydelig økning meldinger fra kommunale tjenester.

Grunnlag for meldingene i 2020:

Grafen viser grunnlag for meldingene i 2019 (stiplet linje) og i 2020 (søyler).

4.3 Undersøkelser

De meldingene som ikke blir henlagt går videre til undersøkelse. Det ble jobbet med 43 undersøkelser til sammen i 2020 mot 32 i 2019. Dette var en økning på 30%. En undersøkelse omfatter flere samtaler med foreldre, med barna, samt innhenting av opplysninger fra aktuelle tjenester og etater,

samt hjemmebesøk med observasjoner. Dersom barnets situasjon ikke er så alvorlig at det gir grunnlag for tvangstiltak kan foreldre takke nei til hjelpetiltak. Da henlegges undersøkelsen uten tiltak. I mange tilfeller henlegges undersøkelser også fordi det ikke er grunnlag for tiltak etter barnevernloven. Det ble henlagt 20 undersøkelser i 2020. Resterende 13 gikk til tiltak.

*Se også vedlagte tabell.

Undersøkelser det er arbeidet med så langt i 2021 er 14. 8 av disse er med fra 2020.

4.4 Tiltak

Steigen hadde 45 barn med tiltak i 2020. Dette var 7 færre enn i 2019. Av disse 45 var det 4 barn som ble akutt plassert grunnet forholdene i hjemmet. (3 av disse ble tilbakeført hjemmet i januar 2021 med tiltak i hjemmet). Noe av nedgangen skyldes også at flere fosterhjemstiltak opphørte. Enten pga at barnet ble 18 år, eller pga tilbakeføring. Tjenesten har 7 ungdommer på ettervern etter fylte 18 år. 4 familier mottok foreldreveiledning av tjenestens Ressursteam. 2 ungdommer bor i Bodø med tiltakene DUE og Foyer. Dette er miljøterapeutiske botiltak som skal sette dem i stand til med tiden å klare seg selv på en rimelig god måte.

*Se også vedlagte tabell.

Så langt i årets første måneder har 41 barn aktive hjelpetiltak.

4.5 Fosterhjem inkludert beredskapshjem for akutt-plasserte barn

Steigen har over noe tid hatt ett høyt antall barn i fosterhjem. I 2019 var tallet 26, mot 17 i 2020.

Her har det som beskrevet i punktet ovenfor vært en nedgang i antall fosterhjem. Årsaken er at noen fosterhjem har opphørt pga fosterbarnets alder, og noen pga tilbakeføring. Tjenesten har fosterhjem over hele Norge, noe som innebærer mye reisevirksomhet for å utføre de lovpålagte oppfølginger av fosterhjem. Det skal være minimum 4 pr år. Steigen har kun 1 avvik på oppfølging av fosterhjem, noe som må sies å være svært positivt med tanke på lavere bemanning og koronarestriksjoner!

Til litt ut i januar hadde Steigen 17 barn i fosterhjem/beredskapshjem. 3 barn er tilbake i biologisk hjem. Pr dags dato har Steigen ansvar for 14 fosterbarn.

Angående tilsyn i fosterhjem som også er lovpålagt med 4 tilsynsbesøk pr år: Det er den enkelte kommune som har ansvar for tilsyn i alle fosterhjem som sokner til kommunen. For Steigen sin del er det barneverntjenesten Bodø som har ansvaret for å gjennomføre dette. I Steigen er det 10 fosterhjem. Her har 7 fosterhjem fått de lovpålagte 4 tilsynsbesøkene. 3 fosterhjem har fått færre enn 4 besøk, noe som er ett avvik. Dette er ikke avdeling Steigen sitt ansvar, men Barnevernet Bodø som skal administrere.

*Se også vedlagte tabell.

4.6 Ettervern

Ettervern er en rettighet fram til 25 år etter å ha hatt omsorgstiltak eller andre omfattende og langvarige tiltak fra barneverntjenesten.

Tjenesten hadde i 2020 7 unge Steigenværing på ettervernstiltak. Tiltakene strekker seg fra enkel råd og veiledning til mer omfattende oppfølging og botiltak. Dette alt etter hva den unge har behov for. Disse 7 bor i ulike deler av landet, men har Steigen som omsorgskommune.

*Se også vedlagte tabell.

Pr dags dato har Steigen ansvar for 5 ungdommer på ettervern.

4.7 Kvalitet

For å sikre god barnevernfaglig kvalitet på beslutningene er det ukentlig drøftingsmøte av særskilte saker (mulige plasseringer, tilbakeføring, spesielle tiltak, tiltaksøkonomi o.l.), hvor barnevernleder, nestleder, alle faglederne og rådgivende jurister deltar.

Faglederne følger i tillegg den enkelte medarbeider tett opp med jevnlig saksgjennomgang, samt at hver avdeling / seksjon har ukentlige fellesveiledninger.

Alle ansatte har tilgang på Kvalitetslosen hvor rutinebeskrivelser er samlet, samt nettprogrammet Visma veilederen, ett «oppslagsverk» for barneverntjenestene.

Videre har tjenesten blant annet opplæringsplan, HMS-infoskriv med HMS-plan, Internkontrollversikt, samt kompetanseplan.

Tjenesten er en del av, og drifter, læringsnettverk for barneverntjenester i Salten.

Det er også fritt fram for, og oppmuntres til, kunnskapsdeling mellom lederne i barneverntjenesten.

En av faktorene barneverntjenesten blir målt på er oppfølging av fosterhjem. Her holder Steigen svært høy kvalitet da de har kun 1 avvik og i tillegg har få «sammenbrudd» av fosterhjem med påfølgende oppsøkinger og omplasseringer.

En annen måleindikasjon er hvorvidt Fylkesnemnd og rettsapparat for øvrig gir barneverntjenesten medhold i saker om plassering og tilbakeføring. Steigen har fått medhold i nesten alle saker. Dette indikerer god utøvelse av faget.

4.8 Bemanning og kompetanse

Avdeling Steigen har 4 stillinger. Steigen var underbemannet store deler av 2020. Første halvdel av året hadde de mindre enn 3 aktive stillinger. En ansatt flyttet og det tok tid å erstatte denne. 1 ansatt ble pensjonert, men fortsatte heldigvis på timebasis, da i redusert stillingsmengde. I tillegg var det sykemeldinger.

I 2020 har vi sett konturene av rekrutteringsvansker. Få søkere og de fleste er nyutdannet og uten arbeidserfaring. Heldigvis fikk tjenesten en søker med barnevernfaglig kompetanse og arbeidserfaring fra, som nå er tilsatt.

Samlet sett har avdeling Steigen rimelig god kompetanse. Dog er bare 2 barnevernutdannet, og således barnevernfaglig kvalifisert. To har annen helse/pedagogisk utdanning. Men med flere års praksis fra arbeid med barn og familier vurderes deres samlede kompetanse og erfaring som tilstrekkelig. Avdeling Steigen er dessuten ett lite kontor hvor kunnskapsdeling i det daglige er lett for medarbeiderne. I tillegg har avdelingen tilgang på alle støttesystemer i Barneverntjenesten Bodø.

Situasjonen for øyeblikket er sårbar: 3 fast ansatte hvor av 2 over 60 år. Pluss tidligere fast ansatt som nå er pensjonist og som arbeider på timebasis. Vi hadde en 50% stilling som arbeidet med fosterhjem med kontorsted fra Bodø. Hun har fått seg ny jobb slik at denne er ledig.

4.9 Økonomi

Budsjett 2020 var 13 100 000. Skjønnsmidler fylkesmann 1 559 150,00, er utbetalt direkte til kommunen og framkommer ikke av dette oppsettet.

Kostnadene for 2020 var på til sammen 14 576 584,50. Med dette går regnskapet i balanse.

I tillegg til disse kostnadene kommer kontorleie og driftsutgifter ved kontoret i Steigen, andel av kommunal tjenestebil i Steigen og eventuelle andre deler av felleskostnader o.l. som Steigen kommune bærer direkte. Som det framgår av oversikten nedenfor utgjør lønn samt tiltakskostnader utenfor hjemmet størsteparten av utgiftene.

Lønnskostnader	4 248 735,79	3 stillinger, i 2.kvartal hadde vi vakanse samt overgang fra fastlønn (forskudd) til timelønnet pensjonist (etterskudd). Reisetid utbetales i tillegg til fastlønn.
Tiltakskostnader 251 - i hjemmet	416 733,00	Inkl. lønn til fosterhjem og plasseringstiltak (Bufetat regning, merk tidsforskyvning på sistnevnte pga faktura etterskuddsvis pr. kvartal.
Tiltakskostnader 252 - utenfor hjem	9 795 660,01	Bruk av kommuneadvokatene (ikke rådgivende jurist bvtj).
Advokat/ sakkyndig, funksj 244	43 000,00	Ansattrelaterte jobbreiser
Reisekostnader	391 989,29	Dritskostander, eks lisenser IKT, kontormateriell etc.
Utstyrskostnad	269 957,40	Egen avtale, kr 83,- pr år pr innbygger.
Kostnader Barnevernsvakt	213 808,00	herunder kommer også inntekter for tilsynsoppdrag for tilsynskommuner.
Refusjon Bufetat	-803 299,00	

5. Samarbeid med andre sektorer

Samordning og samarbeid er essensielt for å gi barn og familier rett hjelp til rett tid. Alle tjenestene har et selvstendig ansvar for å gi den hjelpen de er pliktige til etter regelverket. Et av barnevernets nasjonale kvalitetsmål er at innsatsen skal være samordnet og preget av kontinuitet. Samordning og samarbeid innebærer å koordinere «hvem som gjør hva», sørge for at de ulike tjenestene jobber mot samme mål og at nødvendig og tilstrekkelig informasjon deles mellom tjenestene for å hjelpe barnet best mulig.

De mest aktuelle kommunale tjenestene barnevernet samarbeider med, er barnehage og skole, helsestasjon og skolehelsetjenesten, fastlege, NAV, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Andre aktuelle ikke-kommunale tjenester er Bup, familievernkontor, Alternativ til vold, Krisesenteret, politiet med flere.

Barnevernet i Steigen samarbeider med alle disse. Når det gjelder samordning og å koordinere «hvem som gjør hva» skjer dette hovedsakelig i enkeltsaker, fks i

ansvarsgruppe rundt det enkelte barn. Barnevernet i Steigen har foreløpig skriftlige samarbeidsavtaler med NAV og tannhelsetjenesten. Det er planlagt at det skal jobbes nærmere med andre kommunale tjenester for å øke forebygging av omsorgssvikt i Steigen.

5.1 Forebyggende arbeid

I forslaget til ny barnevernslov foreslår departementet å lovfeste et krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Dette vil være et viktig verktøy for å sikre forpliktelse til og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge. Departementet foreslår at planen skal inneholde en beskrivelse av overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet, hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene, hvordan oppgaveløsningen skal organiseres og hvordan ulike etater skal samarbeide. Steigen kommune har foreløpig ingen planer som omhandler disse fenomenene.

6. Styrke

Tjenesten i Steigen kjennetegnes av motiverte og engasjerte medarbeidere. Ved det at tjenesten består av voksne medarbeidere har de samlet omfattende erfaring fra yrkeslivet og privat som de kan trekke veksler på i arbeidet i barnevernet. De ansatte her har svært lavt sykefravær, noe som gir god stabilitet.

7. utfordringsbildet

Det vil alltid være områder hvor det er utfordringer. Så også for barnevernet i Steigen.

- Mange fosterhjem plassert rundt om i Norges land. Fordrer ressurser i form av tid og penger.
- Rekruttering.
- Godt voksne medarbeidere – 3 av 4 over 60 år
- Sårbar ved sykdom da de er få.
- Sårbar ift trusler om vold.
- Samarbeidsutfordringer med noen få offentlige tjenester.
- Tillitsutfordringer i deler av befolkningen.
- Lett tilgang på gode tiltak i hjemmet (veiledning og støttetiltak)
- Barnevernreformen som kommer for fullt i 2022, blant annet:

- Samarbeid med andre tjenester
- Forventning til kommunene om å bygge ut sine forebyggende tiltak, slik at omsorgssvikt forebygges
- Dyrere fosterhjem og institusjoner
- Drifte egne tiltak
- Forventning om svært stor innsats i form av endringstiltak, før plassering for å forebygge omsorgssvikt og plassering, under plassering for legge til rette for bedre forhold mellom foreldre og barn, og for eventuell tilbakeføring, samt etter tilbakeføring for å støtte familien for å forebygge eventuell ny plassering.
- Konsekvenser av dommene fra den Europeiske menneskerettsdomstol (EMD), blant annet:
 - Langt flere samvær, også for barn som er traumatisert pga omsorgsforholdene i hjemmet/av foreldre
 - Mer usikkerhet for barna ifm mulig tilbakeføring (også for voldsutsatte barn).
 - Rekrutteringsproblemer fosterhjem pga usikkerhet ift lengde plassering
 - Større krav til dokumentasjon.
 - Mer veiledning til foreldre, både før, under og eventuelt etter plassering. Dette vil bli krevende både faglig, tidsmessig og økonomisk.

7. Innsatsområder og tiltak

- Vi må arbeide for å sette oss godt inn i alle aspekter ved og konsekvenser av barnevernreformen og EMD-dommene, blant annet:
- Øke kompetansen på hva som forventes av tjenesten og hva som forventes av andre kommunale instanser ifm barnevernreformen, samt hvem som skal ha ansvar for hva framover.
 - Koordinere og arrangere samarbeidsmøter med andre tjenester for avklaringer og prosesser.

Avslutningsvis: Barneverntjenesten er av den oppfatning at drifta av barneverntjenesten i Steigen er av god kvalitet og fullt ut forsvarlig.

BEMANNING * Faglig tilråding ca 15 saker pr ansatt.

Avdelingen har 4 stillingsressurser. Grunnet sykemelding og pensjonering var Steigen underbemannet Store deler av 2020. Første halvdel av året var de færre enn 3 aktive stillinger. Etter hvert ble den ene stillingen erstattet og den som ble pensjonert fortsatte på timebasis.

ØKONOMI

Budsjett 2020
som er utbetalt direkte til kommune, og framkommer ikke av dette oppsettet.)

Lønnskostnader 4 248 735,79

Tiltakskostnader 251 - i hjemmet 416 733,00

Tiltakskostnader 252 - utenfor hjem 9 795 660,01

Advokat/ sakkyndig, funksj 244 43 000,00

Reisekostnader 391 989,29

Utstyrskostnad 269 957,40

Kostnader Barnevernsvakt 213 808,00

Refusjon Bufetat -803 299,00

* I tillegg til disse kostnadene kommer kontorleie og driftsutgifter ved kontoret i Steigen, andel av kommunal tjenestebil i Steigen og eventuelle andre deler av felleskostnader o.l. som Steigen kommune bærer direkte.

	2018	2019	2020	
Aktive barn gjennom året	82	82	81	
Meldinger	45	34	36 melding på nye barn 1 henlagt	liten økning meldinger nye barn
Henlagt			*78 meldinger totalt *41 henlagt i aktiv sak	
Til US			35	
Undersøkelser totalt jobbet med	45	32	43 (8 overført fra 2019)	Ca 30% økning
Avsluttede med tiltak			15	
Henlagte US			20	
Undersøkelsesfristene	41,7% over frist	26 saker over frist	14 saker over 3 mnd frist	Positiv utvikling på tross av flere us, færre folk.
Barn med tiltak i perioden	63	52	45 *ssb/oslostatistikk - 26 i hjemmet -17 utenfor hjemmet Hvorav 3 både i og utenfor hjemmet.	Noe nedgang henger sammen med nedgang barn i fosterhjem.
Akutt plasseringer	2	2	4 (3 tilbakeført jan. 2021)	
Barn i fosterhjem, statlig fosterhjem, beredskapshjem, alle typer, og barn og unge på institusjoner	27	27	19 (1 frivillig, 3 i beredskapshjem)	
Oppholdsøgn *Oslostatistikk	7985	8477	8194	
Andel familie/ nettverkplassering	29,2 %		33,3 %	
*kommunemonitor barnevern Bufdir				
Oppfølging fosterhjem, lovpålagt antall besøk	43,5%	100 %	1 avvik	
Tilsyn i fosterhjem				
- barn med krav på tilsyn	7	10	10	

- her av fra andre kommuner - har fått 4 tilsynsbesøk i år	40%	1 avvik	7 / 3 avvik	
Ettervern / over 18 år med tiltak		5	7	
Ressursteamet, foreldreveiledning / veiledning av foresatte	1	4	4	
Bo & Nærmiljøtiltak	1	1	2	
Saker til Fylkesnemnda	3	0	2 (1 skrevet av ekstern advokat)	
Saker til Fylkesnemnda, krav om tilbake føring			2 (1 trukket av privat part, 1 tilbakeført.)	

Vedlegg 2: Helse- og miljøtilsyn

Helse- og
miljøtilsyn
Salten

Årsrapport miljørettet helsevern – Steigen kommune – 2020

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

HMTS har en hjemmeside hvor det legges ut nyheter løpende og hvor også fagområdene er beskrevet. Hjemmesiden er blitt revidert og framstår i ny drakt med oppdatert informasjon. Aktivitetsplanen for kommunene samt tilsynsplan har vært fulgt opp så langt det har vært mulig i forhold til Covid 19. HMTS har en faglig beredskap og mottar jevnlig henvendelser og spørsmål vedrørende ulike forhold, som for eksempel om radon og fuktproblem i private boliger. I tillegg behandles klagesaker løpende. Basisoppgavene har vært påvirket av Covid 19-pandemien. Planlagte tematilsyn i hht tilsynsplanen ble utsatt fra mars. Driftsgodkjenningsbesøk på skoler og barnehager er gjennomført løpende. Det er jobbet med å følge opp pålegg knyttet til tidligere tilsyn.

Kommuneoverlegeforum Salten: HMTS administrer og koordinerer dette forumet. Normalt avholdes det 4 slike møter i året. Fra mars ble det behov for oftere møter i forumet for å koordinere kunnskap og innsats knyttet til Covid-19 pandemien og forskrift/veiledere. Det er avholdt totalt 10 møter i 2020, alle elektroniske.

Folkehelsealliansen i Nordland: HMTS deltar i folkehelsealliansen i Nordland. Vi har deltatt på 3 arbeidsmøter og ett fagmøte i 2020.

Basis:

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.:

- Alle skoler og barnehager i Steigen er godkjent.
- 2 skoler og barnehager med avvik etter tidligere tilsyn er fulgt opp (Steigenskolene Leinesfjord og Steigenbarnehagen Engeløya).
- Psykososialt miljø i barnehager og skoler: HMTS har utarbeidet to ressurspakker til barnehager og skoler på temaet «Inkluderende barnehagemiljø» og «Inkluderende skolemiljø» som er sendt til kommunen, avd. oppvekst og kultur.

Forskrift om miljørettet helsevern:

- Sykehjemmet er fulgt opp, etterslep avvik.
- Legionella: 1 møte med administrasjonen om internkontroll legionella.
- Campingplasser: Det er gjennomført tilsyn med fokus på smittevern korona ved campingplass Leinesfjord.
- Helsehensyn i plansaker: 5 planer mottatt og gjennomgått. Helsehensyn ble vurdert ivare tatt i alle disse.

Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v.:

Vi har oppdatert oversiktene på salonger og kontaktet de per brev/e-post for å informere om forskriftskrav og få oppdatert status mht internkontroll. 3 salonger er registrert.

Salg av tjenester – Covid 19:

HMTS har løpende fulgt med på og satt oss inn i et regelverk med forskrift og en rekke veiledere som har vært i stadig endring. Covid 19 forskriften er hjemlet i bla folkehelse洛vens kap 3 hvor HMTS er delegert myndighet til å fatte vedtak i enkeltsaker og arbeidet er gjort ut fra denne hjemmelen. I mars og april ble dette arbeidet gjort løpende uten fakturering. Det er utarbeidet og sendt ut informasjon og tilbud knyttet til oppfølging av Covid 19 i ulike virksomheter til alle eierkommunene. Alle tilsyn både telefoniske og fysiske er fulgt opp med rapporter.

Det er gjennomført:

- Svar på henvendelser og veiledning.
- Telefonrunde til 3 dagligvarebutikker og en servicestasjon med gjennomgang smittevernrutiner.
- Tilsynsbesøk gjennomgang smittevern ved 5 serveringssteder og 4 dagligvarebutikker.
- Veiledning smittevern til barnehager og skoler (Leinesfjord, Nordfold).
- Mail til alle 8 serveringssteder og 6 butikker med informasjon om regelverk og sjekkliste.

Bodø 12.02.21

Katalin Nagy
Daglig leder

Vedlegg 3: Finansrapport

1. Innledning

I henhold til Steigen kommunes finansreglement som ble vedtatt av kommunestyret 16. desember 2020 skal kommunedirektøren rapportere om finansforvaltningen ved utgangen av hvert tertial. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang rapportere til kommunestyret om utviklingen av finansforvaltningen gjennom året og status ved utgangen av året.

Administrasjonen legger med dette fram en finansrapport over Steigen kommunes forvaltning av likvider og gjeld i perioden januar til desember 2020.

2. Rapportering om likviditetsforvaltningen og verdipapirer

2.1 Markedsverdi

Per 31. desember 2020 hadde Steigen kommune en samlet saldo på sine innskuddskonti på 16,5 mill. kroner. Det var ikke trekk på kassakreditt.

2.2 Rentebetingelser

Gjennomsnittlig innskuddsrente på Steigen kommunes konti i Sparebank 1 Nord-Norge var 0,95 % fra januar til desember 2020. Referanseindeks ST1X fra Oslo Børs viser et gjennomsnitt i perioden januar til november på 0,61 %.

2.3 Kommunedirektørens kommentarer

Oppdelingen i ulike konti har delvis historiske årsaker. Det er i løpet av 3. tertial gjort noen endringer i kontostrukturen ved at flere konti har blitt sammenslått.

Kommunens rentebetingelser har i perioden vært bedre enn referanseindeksen og vurderes dermed som tilfredsstillende.

Innskuddsrenten har gått ned gjennom perioden fra et nivå på rundt 2,16 % ved årets start til rundt 0,7 % ved utgangen av desember. Dette har sammenheng med at Norges bank satte ned styringsrenten til 0 prosentpoeng i mai 2020 som følge av koronapandemien.

2.4 Avvik

Faktisk forvaltning av kommunens midler er i henhold til rammene i finansreglementet for perioden januar til desember 2020.

3. Verdipapirer

3.1 Bokførte verdier

Pr. 31.12.2020 var det en endring i bokførte verdier på 816 316 kroner fra 01.01.2020. Endringen skyldes oppskrivning av aksjer med 25 000 kroner og årets egenkapitalinnskudd til KLP på 719 316 kroner.

3.2 Avvik

Faktisk forvaltning av kommunens aksjer og andeler er i henhold til rammene i finansreglementet for perioden januar til desember 2020.

4. Rapportering om gjeldsforvaltningen

4.1 Opptak av ny gjeld

For å finansiere investeringer i 2020 ble det i april 2020 tatt opp et nytt lån på 25,68 mill. kroner i KLP Kommunekreditt. Lånet ble tatt opp med fast rente i 5 år. Rentetilbud ble hentet inn fra Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt, og beste tilbud ble valgt. I tillegg ble det i april tatt opp 6 mill. kroner i lån hos Husbanken til videre utlån.

4.2 Konvertering lån

Ingen eldre lån er blitt konvertert i perioden.

4.3 Låneporteføljen

Pr. 31.12.2020 hadde Steigen kommune lån på til sammen 329,16 mill. kroner. Av dette var 286,33 mill. kroner investeringslån og 42,83 mill. kroner lån til videre utlån. Ubrukte lånemidler til investeringer var 12,02 mill. kroner og 3,94 mill. kroner av lån opptatt til videre utlån var ikke brukt. Andelen investeringslån som gjelder investeringer i selvkostområdene utgjør 37,87 mill. kroner, mens 13,58 mill. kroner er lån hvor kommunen har avtale om refusjon av renter og avdrag fra næringslivet.

Det er betalt 8,8 mill. kroner i avdrag på lån knyttet til investeringer, og 4,39 mill. kroner i avdrag på Husbanklån som benyttes til videre utlån i 2020.

4.4 Løpetid og rentebinding

Finansreglementet fastsetter at gjeldsporteføljen skal ha en fastrenteandel på minimum 25 % og at gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid skal være mellom 1 og 5 år.

Veid gjenværende løpetid for låneporteføljen er 22,4 år. Andelen av låneporteføljen som er fastrentelån er 31,43 %. Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid er 2,75 år.

4.5 Rentebetingelser

Veid gjennomsnittlig rente for låneporteføljen er 1,52 % i perioden januar til desember 2020. Når en ser bort fra lån med fastrente har porteføljen en veid gjennomsnittlig rente på 1,12 %.

Referanseindeks NIBOR 3 måneder hadde en gjennomsnittlig rente på 0,66 % i 2020.

4.6 Kommunedirektørens kommentarer

Kommunens flytende rentebetingelse har i perioden vært høyere enn referanseindeksen, men vurderes likevel som tilfredsstillende. Når en tar hensyn til fastrenteavtalen er kommunens lånerenter noe høyere enn referanseindeksen. Binding av renten anses likevel som hensiktsmessig i forhold til risiko for økning i rentemarkedet. Markedsrenten har gått ned gjennom perioden. Dette har blant annet sammenheng med at Norges bank har satt ned styringsrenten ned til 0 prosentpoeng i mai 2020.

Det har ikke vært vesentlige endringer i Steigen kommunes risikoeksponering i gjeldsforvaltningen i perioden.

4.7 Avvik

Gjeldsforvaltningen er gjennomført i henhold til rammene i gjeldende deler av finansreglementet for perioden januar til desember 2020.